

GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG

**Nota van Beantwoording van de zienswijzen op het
ontwerpbestemmingsplan De Woerd**

Januari 2018

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2.1 Inleiding.....	5
2.2. Milieuzorg Zeist	5
2.3 bewoners Meerkoet.....	37
2.4 Bewoners Faunalaan en Tussen Heuvelrug & Wetering	40
2.5 Vogelwacht Utrecht	45
2.6 bewoner Faunalaan.....	46
2.7 bewoners Faunalaan, Fuut en Waterhoen	47
2.8 Bewoners Meerkoet 2.....	61

1 Inleiding

Deze Nota van Beantwoording heeft betrekking op de zienswijzenfase van het bestemmingsplan De Woerd. Het bestemmingsplan maakt de omzetting van een voormalig composteerterrein naar natuur mogelijk. Ook beoogt het bestemmingsplan een beheerderswoning en een schuur mogelijk te maken. De beheerderswoning komt in de op het landgoed aanwezige schaapskooi.

1.1 Inhoud van deze nota

Na deze inleiding zullen in de Nota achtereenvolgens aan de orde komen:

- de stand van zaken met betrekking tot de procedure;
- een overzicht van de zienswijzen en de beantwoording van deze zienswijzen.

1.2 Procedure

Het ontwerpbestemmingsplan De Woerd heeft op basis van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening vanaf 17 november 2017 voor zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is iedereen in de gelegenheid gesteld om zijn of haar zienswijzen kenbaar te maken. Van de inzage is op 16 november 2017 openbare kennisgeving gedaan in de Staatscourant, op de gemeentelijke website en de gemeentepagina in nieuwsblad 'De Kaap'. Gedurende bovengenoemde termijn is één schriftelijke zienswijze ontvangen.

Naar aanleiding van deze Nota van beantwoording en bestuurlijk fiat van het college van B&W wordt het ontwerpbestemmingsplan samen met de Nota van beantwoording ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Binnen twaalf weken na het beëindigen van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan beslist de gemeenteraad omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan. Alle indieners van een zienswijze worden uitgenodigd voor de raadsbehandeling en in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze nader toe te lichten. Vervolgens vindt behandeling in de raad plaats. De raad kan het bestemmingsplan gewijzigd vaststellen.

Binnen twee weken na de vaststelling van het bestemmingsplan wordt het raadsbesluit bekendgemaakt. De bekendmakingstermijn bedraagt zes weken indien:

1. Gedeputeerde Staten of I&M-inspecteur tegen het ontwerp bestemmingsplan een zienswijze hebben ingediend en deze niet volledig is overgenomen;
2. de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan wijzigingen heeft aangebracht ten opzichte van het ontwerp.

Eventuele beroepschriften tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan worden door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State behandeld. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan treedt in werking met ingang van de dag na die waarop de beroepstermijn van zes weken afloopt. Het is tevens mogelijk tijdens deze beroepstermijn een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Het plan treedt dan pas in werking nadat op dit verzoek is beslist door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

1.3 Leeswijzer

De beantwoording van de binnengekomen schriftelijke zienswijzen is verwerkt in hoofdstuk 2. De schriftelijke zienswijzen zijn letterlijk in deze nota overgenomen en zijn dus niet samengevat of gewijzigd.

2. Zienswijze

2.1 Inleiding

Op voorliggend plan zijn 8 zienswijzen ingediend. Een deel van de zienswijzen zijn gelijkluidend en wordt dan ook maar eenmaal beantwoord.

2.2. Milieuzorg Zeist

Geachte leden van de gemeenteraad,

In het gemeentenieuws van 16 november 2017 is bekend gemaakt dat het: 'Ontwerpbestemmingsplan De Woerd' voor een periode van 6 weken voor het indienen van zienswijze ter inzage is gelegd. Hierbij maakt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. gaarne van de geboden mogelijkheid gebruik een zienswijze op het: 'Ontwerp-bestemmingsplan De Woerd' te geven. Eerst zal het planproces aan de orde worden gesteld, waarna in inhoudelijke zin op het bestemmingsplan zal worden ingegaan. Afgesloten zal worden met een conclusie.

1. Planproces

Wat bij het bestemmingsplan opvalt is dat in de Toelichting slechts in zeer beperkte mate op het planproces wordt ingegaan, terwijl dat o.i. toch voor het plan zoals dat nu voorligt wel degelijk van belang moet worden geacht. Dat uiteraard nog even los van het gegeven of het plan in ruimtelijke zin aanvaardbaar moet worden geacht. Juist vanwege het ontbreken in de Toelichting van het planproces zoals dat heeft plaatsgevonden, lijkt het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. goed daar toch nog even kort bij stil te staan, ook om een en ander in een bepaald perspectief te kunnen plaatsen. Voor een meer uitvoerig overzicht kan trouwens worden verwezen naar het t.b.v. van de in het bestemmingsplan opgenomen ruimtelijke ontwikkelingen door het bureau AFO uitgevoerde Natuuronderzoek (zie ook: 'Natuurtoets Gebiedsplan De Woerd (AFO, 2016)', Bijl. 3: 'Overzicht planontwikkeling').

Mede op verzoek van de omwonenden heeft de gemeente op enig moment het composteerterrein zoals dat op De Woerd voorkwam gesloten, ook om verdere overlast van o.a. vrachtwagens door de wijk te kunnen voorkomen. De sluiting van het composteerterrein bood de mogelijkheid om dit terrein, dat een integraal deel uitmaakt van de EHS, terug te geven aan de natuur. Aangezien de gemeente kennelijk de kosten voor de sanering en herinrichting van het terrein niet zelf wilde dragen, terwijl zij daarvoor o.i. aangezien zij zowel eigenaar als ook gebruiker van het composteerterrein was wel degelijk een bepaalde verantwoordelijkheid heeft, heeft dit uiteindelijk tot een 'burgerinitiatief geleid, althans een initiatief waarbij zowel de gemeente als eigenaar van het composteerterrein, als ook de eigenaar van het aangrenzende natuurterrein De Woerd, de heer Van Arkel, evenals bepaalde bewoners uit de aangrenzende woonwijk waren betrokken. In dat plan, althans het plan zoals dat op een openbare bijeenkomst werd gepresenteerd, was dan niet alleen voorzien in een nieuwe woning met beheerschuur op een gedeelte van het composteerterrein, maar ook in het particuliere gedeelte van terrein o.a. een recreatief pad, een hondenuitlaatplek en een (natuur)speelplek voor kinderen. Dat gedeelte dat na de bouw van woning en beheerschuur van het composteerterrein resteerde zou dan na sanering worden teruggegeven aan de natuur. Tevens was tussen de private eigenaar van De Woerd

en de gemeente overeengekomen dat behalve het composteerterrein ook het aan de woonwijk grenzende natuurgebied van 10 ha zou worden verkocht aan de eigenaar van De Woerd, zodat deze overeen groter aaneengesloten gebied zou kunnen beschikken. Als 'tegenpresatie', dus los van de verkoopprijs die voor de betreffende gronden zou worden betaald, zou de private eigenaar van De Woerd de sanering en herinrichting van het composteerterrein voor zijn rekening nemen voor een bedrag van euro 300.000, althans dat heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. altijd zo begrepen. Aan de overdracht van de gemeentelijke gronden aan de private eigenaar van De Woerd zou dan wel aan een nog op te stellen beheerplan worden gebonden, teneinde te waarborgen dat de hier voorkomende natuurwaarden zouden worden behouden.

Tijdens de bijeenkomst waarbij de plannen werden gepresenteerd werd meteen duidelijk dat een groot aantal bewoners en ook maatschappelijke organisaties zich ernstig zorgen over de gevolgen van de gepresenteerde plannen voor de natuur maakten. Mede n.a.v. een bijeenkomst in de gemeenteraad werd besloten alsnog een apart participatietraject in te gaan. Bij dat participatietraject werden met name de bewoners van de Faunalaan e.o. uitgenodigd, terwijl vertegenwoordigers van de natuur- en milieuorganisaties met name de mogelijkheid werd geboden hun reactie op het concept-Natuurrapport te geven. Van die bijeenkomsten zijn ook verslagen gemaakt.

Uiteindelijk hebben de bewoners van de Faunalaan e.o. met de gemeente, de heer Van Arkel en ook de initiatiefnemers van het 'burgerinitiatief overeenstemming over de plannen voor De Woerd bereikt (zie ook het betreffende verslag van de bijeenkomst met van 22 juli 2014). Die overeenstemming is uiteindelijk ook naar alle betrokkenen en ook de media gecommuniceerd. Hetgeen uit het overleg met de bewoners van de Faunalaan naar voren is gekomen vormt uiteindelijk ook de basis voor het voorliggende bestemmingsplan. Kort gezegd komt het erop neer dat er alsnog is gekozen voor een bewoning van de schaapskooi en de bouw van een beheerschuur nabij de schaapskooi i.p.v. de bouw van een gehele nieuwe woning en schuur op het composteerterrein. Verder dat er geen wandelpad, hondenuitlaatplek en ook geen speelbos zal komen op het terrein van De Woerd, maar wel eventuele excursies kunnen worden gehouden en dat voor zowel de hondenuitlaatplek als ook het speelbos in overleg met de bewoners in de aangrenzende woonwijk op een andere wijze zal worden voorzien. Ook zal de eigenaar van De Woerd niet langer aanspraak maken op het natuurgebied van 10 ha zoals dat direct aangrenzend aan de woonwijk Hoederdaal is gesitueerd en dat daar indertijd feitelijk als compensatie voor de aantasting die de woonwijk met zich meebracht is aangelegd, althans dat heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zo begrepen.

Nadat dus een overeenstemming met de bewoners was bereikt is op basis van de inspraakverordening van de gemeente in de periode februari-maart 2016 een voorontwerp van het bestemmingsplan voor het indienen van inspraakreacties ter inzage gelegd, inclusief de bijbehorende: 'Natuurtoets Gebiedsplan de Woerd (AFO, 2016)'. Op het betreffende voorontwerp-bestemmingsplan zijn uiteindelijk naast een inspraakreactie van de provincie Utrecht in het kader van het zogenaamde Vooroverleg Art. 3.1.1. van het Bro een 11 -tal inspraakreacties door zowel omwonenden als ook maatschappelijke organisaties ingebracht. In de zogenaamde: 'Nota van Beantwoording vooroverleg- en inspraakreacties op het voorontwerp-bestemmingsplan De Woerd (gemeente Utrechtse Heuvelrug, 2017)' is daar door de gemeente ook weer een reactie opgegeven. Mede op basis gegeven reacties is het bestemmingsplan ook op bepaalde punten bijgesteld, zoals m.b.t. de eerder optie zoals deze

in het plan was opgenomen om het gehele terrein door paarden te laten begrazen. Ook is de in het voorontwerp-bestemmingsplan t.b.v. de beoogde natuurontwikkeling op het composteerterrein opgenomen zogenaamde 'voorwaardelijke verplichting' bijgesteld, in die zin dat i.p.v. de daarvoor noodzakelijk sanering, die inmiddels heeft plaatsgevonden, nu een inrichting overeenkomstig de inrichtingsschets dient plaats te vinden, zoals deze deel uitmaakt van de het voor het gehele gebied opgestelde: 'Inrichting- en beheersplan (AFO, 2017)'.

Thans is dus het: 'Ontwerp-bestemmingsplan De Woerd' voor het indienen van zienswijzen ter inzage gelegd. Dat een en ander dan zo lang heeft geduurd, zou dan daar mee te maken hebben dat er eerst nog een: 'Inrichtings- en beheerplan' voor zowel het composteerterrein, waarvan het dus het voornemen is dat dat aan de initiatiefnemer zal worden overgedragen en ook t.b.v. de realisatie van bepaalde natuurdoel(typ)en zal worden ingericht en beheerd, als ook het aangrenzende gebied van De Woerd diende te worden gemaakt. Op zich heeft er over het inrichtingsplan van het composteerterrein begin 2017 wel een eenmalig overleg tussen de onderzoeker en vertegenwoordigers van de lokale natuur- en milieuorganisaties plaatsgevonden, evenals is toen ook meteen een bezoek aan het terrein gebracht, maar verder heeft er over het betreffende inrichtings- en beheerplan geen nader overleg of terugkoppeling meer plaatsgevonden, alhoewel dat o.i. wel was afgesproken.

Wel heeft er dus inmiddels eind 2016 een sanering van het composteerterrein plaatsgevonden, waarbij in eerste het asfalt en deel van de onderliggende puinlaag is afgevoerd. Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen is dus met name het puin elders hergebruikt. Thans zou ook het puin dat nog was blijven liggen ook zijn afgevoerd, aangezien er anders van de hier beoogde natuurontwikkeling weinig terecht zou komen. Wel zou bij dit alles om kosten te besparen weer grond van elders zijn aangevoerd, die in een strook in het noordelijke en oostelijke gedeelte van composteerterrein zou zijn geplaatst (zie in deze met name ook het: 'Inrichtings- en beheerplan (AFO, 2017)', pag. 16).

Dan is het de afgelopen jaren duidelijk geworden dat de eigenaar van het private gedeelte zich kennelijk niet altijd aan de regels en wetten houdt, althans er al (diverse) handhavingsprocedures hebben plaatsgevonden. Dat dan o.a. m.b.t. tot de illegale kap van bomen, ook om ruimte voor de paarden die er werden gehouden te creëren, althans voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen. Evenals het illegale recreatieve gebruik van de 'schaapskooi'. Alhoewel die handhavingsprocedures dan feitelijk los staan van het planproces om hier tot een nieuw bestemmingsplan te komen, moeten zij o.i. daarvoor wel degelijk relevant worden geacht. Een belangrijke vraag daarbij is dan natuurlijk waarom met name de gemeente tegen gegeven overtredingen van het bestemmingsplan dan nooit actief heeft willen handhaven, waardoor bepaalde van gegeven illegale activiteiten, zoals dus ook het recreatieve verblijft in de 'schaapskooi', dan nu, althans volgens de gemeente, onder het zogenaamde 'Overgangsrecht' zouden vallen, hetgeen overigens door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in twijfel wordt getrokken. Met dus ook weer bepaalde gevolgen voor de inschatting van de negatieve effecten van bepaalde activiteiten in het kader van de voor genoemde ontwikkeling uitgevoerde - en gezien de ligging van de beoogde ontwikkeling binnen de EHS/NNN noodzakelijke - 'Natuurtoets'. In het onderstaande en dan in het bijzonder onder hoofdstuk 2.1: 'Algemeen' en ook hoofdstuk 2.2.3.1.3: 'NNN' zal hierop nog uitgebreider worden teruggekomen, zowel in juridische als inhoudelijke zin.

2. Bestemmingsplan

Uiteindelijk is hetgeen met de bewoners is overeengekomen dus eerst doorvertaald in een voorontwerp-bestemmingsplan. Zoals ook al hiervoor onder hoofdstuk 1: 'Planproces' aangegeven heeft er op basis van de op dat plan gegeven reacties er alsnog een bepaalde bijstelling van het bestemmingsplan plaatsgevonden. Thans is dus het ter inzage gelegde Ontwerp-bestemmingsplan voor het geven zienswijzen aan de orde.

Hieronder zal eerst een algemene reactie op het Ontwerp-bestemmingsplan worden gegeven, waarna op diverse onderdelen van het plan meer inhoudelijk zal worden ingegaan, te weten achtereenvolgens de Toelichting, de Voorschriften en de Verbeelding.

2.1 Algemeen

4 Zoals de gemeente bekend heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. gezien de daarmee in geding zijnde natuurwaarden altijd zeer kritisch gestaan tegenover de plannen voor De Woerd. Tezamen met de aan het gebied grenzende eigendommen van o.a. het Utrechts Landschap kent het gebied waarin De Woerd is gelegen niet alleen relatief hoge natuurwaarden (zie o.a.: 'Beheerplan De Woerd en Kromme Rijngebied (Stichting Utrechts Landschap, 2011)'), maar vervult het ook een belangrijke functie in de hier voorkomende ecologische corridor, zowel als leefgebied/stepping stone, als ook voor de migratie van dieren (en ook planten) (zie in deze met name ook de folder: 'Natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages, 2009)')¹. Gezien die aanwezige natuurwaarden en ook ecologische functie maakt het gebied dan ook niet voor niets een integraal deel uit van de EHS, thans Nationaal Natuur Netwerk. Juist gezien die (landschaps)ecologische functie, ook al aangezien het hier toch om een relatief smalle zone gaat, acht de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het van groot belang dat dit gebied zo rustig mogelijk blijft².

Bezien we nu vanuit dat perspectief de plannen dan is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in ieder geval verheugd, dat er niet langer sprake zal zijn van een recreatief pad, een hondenuitlaatplek en ook een speelbos, aangezien dat toch tot een aanzienlijke verstoring van de rust zal kunnen leiden, niet in de laatste plaats aangezien zich juist in dat gedeelte waar de betreffende activiteiten waren gepland een dassenburcht voorkomt. Daarnaast is dus ook overeengekomen dat de heer Van Arkel niet langer van de optie gebruik zal maken om de 10 ha natuurgebied gelegen ten zuiden van de wijk Hoenderdaal over te nemen. Wel heeft het overleg zoals dat tussen de bewoners van de Faunalaan e.o., de gemeente en ook de eigenaar van De Woerd heeft plaatsgevonden er uiteindelijk in geresulteerd dat de eigenaar alsnog de schaapskooi als beheerderswoning mag gaan gebruiken, evenals in de nabijheid daarvan een aparte werkschuur mag bouwen. Als compensatie zou de eigenaar dan het composteerterrein saneren en herinrichten voor de natuur, evenals ook op zijn eigen terrein door gerichte inrichtings- en beheersmaatregelen de aanwezige natuurwaarden verder versterken, ook rekening houdend met de functie van het gebied binnen de hier gelegen ecologische corridor.

Alhoewel de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op zich eveneens verheugd is dat alsnog van de

¹ Wat betreft die ecologische corridor gaat het dan om de verbinding tussen het Vechtplassengebied/Noorderpark en het Langbroekerwetering-Kromme Rijngebied.

² Zie overigens voor een nadere specificatie van doelsoorten (en hun eisen) die van de in het Kromme Rijngebied voorkomende ecologische verbindingen gebruik maken o.a. het: 'Werkdocument Ecologische verbindingen (Provincie Utrecht, 1993)', evenals 'Ecologische verbindingzones Kromme Rijngebied (Ecologisch adviesbureau Van den Bijtel, 2009)' en ook: 'Ecopassage Griffenstein bij de N-237 (Alterra, 2009)'.

5 bouw van een beheerderswoning en ook werkschuur op het composteerterrein wordt afgezien, behoudt zij toch zo haar bedenkingen m.b.t. zowel een permanente bewoning van de 'schaapskooi' en ook de bouw van de nieuwe werkschuur. Duidelijk zal zijn dat van een permanente bewoning en met name ook het gebruik van de nieuwe werkschuur wel degelijk ook negatieve effecten op de natuur zullen uitgaan. In het bijzonder gaat het dan om de effecten van licht, geluid en ook de activiteiten door de bewoners die ongetwijfeld t.o.v. het huidige gebruik van de schaapskooi als beheerderschuur zullen toenemen³. In die zin kan dan ook worden verwacht dat er van de plannen niet alleen effecten op beschermde soorten zullen optreden, zoals o.a. vleermuizen en ook de das, maar ook op de functie van het gebied binnen de hier gelegen ecologische corridor.

6 Tegenover het toestaan van de bewoning van de 'schaapskooi' als beheerder staat dan dat door de eigenaar van De Woerd dus de kosten voor de sanering van het composteerterrein op zich zou nemen⁴, evenals die van de herinrichting van dat terrein tot natuur teneinde zo voor het gebied als geheel tot een ecologische structuurversterking te kunnen komen. Dat zou dan nu i.p.v. het eerder overeengekomen bedrag van euro 300.000 om een maximum bedrag van 75.000 euro gaan, althans voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat uit de beschikbare stukken juist heeft begrepen (zie in deze met name het raadsvoorstel: 'Toekennen kosten verwijdering verharding op voormalig composteerterrein bij De Woerd in Driebergen, d.d. 15 september 2016)'). Zoals ook onder het hoofdstuk 1: 'Planproces' reeds aangegeven had o.i. de gemeente gewoon evenwel zelf die kosten voor de sanering en herinrichting kunnen (en o.i. ook moeten) dragen. Zij is er immers indertijd zelf verantwoordelijk geweest om hier een composteerterrein tot ontwikkeling te brengen en dan ligt het toch ook voor de hand dat als je dan een dergelijk activiteit stopt dat je dan ook als gemeente de verantwoordelijkheid neemt het terrein vanuit een zorgvuldig ruimtegebruik te saneren. Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen was een dergelijk voorwaarde indertijd ook in de voor de het composteerterrein verleende milieuvergunning opgenomen (zie in deze ook de: 'Ontwerp-Milieuvergunning', d.d. 25 juni 2002). Verder ligt er o.i. bij de gemeente tegelijkertijd ook wel degelijk een bepaalde verantwoordelijkheid om het composteerterrein in te richten voor de natuur, dat gezien de ligging van het gebied binnen de EHS/NNN en hetgeen dus ook de reden is geweest om in het vigerende 'Bestemmingsplan Buitengebied Driebergen' specifiek voor dergelijke gebieden een wijzigingsgevoegdheid naar 'Natuur' op te nemen. In de 'Nota van Beantwoording vooroverleg- en inspraakreacties op het voorontwerp-bestemmingsplan De Woerd (gemeente Utrechtse Heuvelrug, 2017)' wordt dienaangaande door de gemeente dan aangegeven dat niet zij voor de realisatie van de EHS/NNN verantwoordelijk is maar de provincie. Formeel is dat wellicht ook zo, althans dat de provincies daarvoor van het rijk, zij het overigens voornamelijk indirect, gelden ter beschikking hebben gekregen (zie ook het zogenaamde 'Bestuurakkoord Natuur (2013)' en daarna nog (samen met de maatschappelijke organisaties) het 'Natuurpact (2014)'), evenals daar ook zelf in investeert, maar overeenkomstig het nieuwe natuurbeleid is het gewoon zo dat er in die zin wel degelijk ook bij de gemeenten bepaalde verantwoordelijkheden liggen (zie in deze zowel de nieuwe 'Wet natuurbescherming' als met name ook de nieuwe: 'Natuurvisie - Plus op het natuurbeleid 2.0 (provincie Utrecht, 2016)'). Daarnaast is het gewoon zo dat als we als

³ Naar verluidt zou trouwens de schaapskooi ook met enige regelmaat voor het overnachten worden gebruikt, hetgeen voor zover dat ook echt het geval is dan wel in strijd met de huidige bestemming moet worden geacht.

⁴ Overigens heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. begrepen dat de betreffende sanering inmiddels in opdracht van de gemeente is uitgevoerd.

samenleving echt de achteruitgang van de biodiversiteit willen stoppen en daar weer een bepaalde verbetering in willen bereiken, hetgeen toch ook de doelstelling van de gemeente is⁵, dat er dan toch ook bij de gemeente zelf een bepaalde verantwoordelijkheid ligt.

Wat betreft de kosten van een dergelijk sanering zouden deze dan aanzienlijk kunnen worden beperkt, zoals in het voorkomende geval nu gelukkig ook is gebeurd, door van werk werk te maken, dus door het puin elders - uiteraard voor zover ruimtelijk aanvaardbaar (zie in deze overigens ook de 'bodemkwaliteitskaart' van de ODRU) - te hergebruiken.

Daarnaast zullen er eveneens als 'compensatie' voor de bewoning van de 'schaapskooi' ook op het terrein van De Woerd zelf nog een aantal ecologische maatregelen worden genomen, niet alleen om tot een optimalisatie van reeds aanwezige natuurwaarden te komen, maar ook om de hier aanwezige ecologische structuur nog verder te versterken, dat ook vanuit de eisen die gidssoorten aan de hier voorkomende ecologische verbinding stellen (zie wat betreft de gegeven maatregelen ook het mede daartoe opgestelde: 'Inrichtings- en beheerplan De Woerd (AFO, 2016)'). Op zich is dat natuurlijk mooi, maar als een beheerder zich bewust is van de natuurwaarden van een gebied en de ecologische functie van het gebied binnen een groter geheel kan hij de gegeven maatregelen natuurlijk ook zelf gewoon uitvoeren, zo mogelijk ook met subsidie vanuit het SNL (vergl. ook: 'Natuurbeheerplan (Provincie Utrecht, 2017)', Ambitiekaart Natuur).

Duidelijk is verder ook dat feitelijk voor het beheer van het terrein het bewonen daarvan natuurlijk geen voorwaarde is, aangezien dat geen dagelijkse aanwezigheid vraagt, maar ook gewoon vanuit de 'schaapskooi' die ook thans al voor het uitvoeren van beheerswerkzaamheden dienst doet kan plaatsvinden.

Bezien we dus vanuit dit perspectief de voorliggende plannen, dan zal er dus enerzijds van de bewoning van de 'schaapskooi' en ook de bouw en het gebruik van de werkschuur een negatief effect op de natuur uitgaan, terwijl anderzijds de daar dan tegenoverstaande 'compensatie', die in het kader van de uitgevoerde 'NNN-toets' als zogenaamde 'plussen' worden aangemerkt, o.i. feitelijk niet als echte plussen voor het NNN kunnen worden aangemerkt, aangezien deze ook gewoon zo door de betreffende eigenaren, waaronder dus ook de gemeente, eenvoudigweg hadden kunnen en in zekere zin dus ook hadden moeten worden gerealiseerd, tenminste als men ook echt de eigen verantwoordelijkheid had opgepakt (zie voor nadere details m.b.t. de 'NNN-Toets' overigens ook hetgeen hieronder in het hoofdstuk 2.2.3.1: 'Natuur' wordt opgemerkt).

8

Meer in het bijzonder wordt er bij de toetsing dan vanuit gegaan, met name wat de negatieve effecten betreft dat er bij de 'schaapskooi' al jaren van een bepaalde recreatief gebruik sprake is, evenals van het gebruik als 'jachthuis', waardoor deze onder het zogenaamde 'overgangsrecht' zouden vallen. Het punt hierbij is evenwel dat het feitelijk om een illegaal gebruik gaat, waarbij de gemeente zelf altijd kennelijk heeft geweigerd daartegen handhavend op te treden. Bovendien kan het o.i. niet zo zijn dat als je een illegaal gebruik maar jarenlang volhoudt dat het dan automatisch onder het overgangsrecht gaat vallen, want daarmee wordt feitelijk illegaal gedrag beloond, hetgeen toch strijdig met het recht moet worden geacht (zie overigens o.a. de Uitspraken van de Raad van State, 201201966/1/A1, evenals 201603142/1/A16)⁶.

9

⁵ Zo zou overeenkomstig de gemeentelijke 'Structuurvisie Groen dus Vitaal' er voor het grondgebied van de gemeente nog een 'Natuurvisie' worden opgesteld, maar is het met uitzondering in het kader van de verkiezingen alsnog op het laatste moment georganiseerd bijeenkomst over het groen in de gemeente daar dus nog niet van gekomen.

⁶ Overigens gaan de betreffende uitspraak over illegale bouwwerken in relatie tot het overgangsrecht, maar de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. gaat er vanuit dat deze ook op met het bestemmingsplan strijdig gebruik van bouwwerken van toepassing moeten worden geacht.

Naast aanwezige natuurwaarden zijn met de gegeven ontwikkeling ook de cultuurhistorische waarden in geding. Het gaat hier immers om een oude 'schaapskooi', ook al zou deze dan in een verder verleden mogelijk ook als 'koehok met erf, dus koeienschuur, in gebruik zijn geweest (zie in deze ook: 'Cultuurhistorische verkenning De Woerd (SB4, 2013)').

Gezien aanwezige cultuurhistorische waarden maakt het gebied een integraal deel uit van de zogenaamde 'Cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS)' van de provincie Utrecht (zie in deze ook de PRS/PRV (Herijking 2016)', Art. 1.7)⁷. Dienaangaande wordt dan in het bestemmingsplan aangegeven dat het hier om een landgoed zou gaan, evenals dat door de bewoning van de 'schaapskooi' zo een kwaliteitsimpuls aan het betreffende landgoed zou kunnen worden gegeven, maar aangezien zoals ook door de provincie in haar reactie op het voorontwerp-bestemmingsplan reeds aangegeven het hier niet om een landgoed gaat (zie voor nadere details of het hier al dan niet om een landgoed zou gaan overigens ook hieronder onder hoofdstuk 2.2.3.2: 'Cultuurhistorie'), evenals de bewoning dus ook niet noodzakelijk moet worden geacht om het terrein in stand te kunnen houden, moet deze nadere motivering o.i. dus als niet deugdelijk worden beschouwd.

10

Verder heeft de gemeente zelf teneinde het cultuurhistorische karakter van deze schaapskooien te beschermen, waarvan er gelukkig binnen de gemeente nog een aantal zijn, zich in de 'Beleidsnota Schaapskooien' nu juist voor zover de schaapskooien zijn gelegen in het (kwetsbare) buitengebied uitgesproken tegen de bewoning daarvan. Weliswaar wordt dan in de 'Toelichting' op het bestemmingsplan nader gemotiveerd waarom van de gegeven beleidslijn in het voorkomende geval zou kunnen worden afgeweken, maar ook al is de betreffende 'schaapskooi' dan tot strak rondom het huidige gebouw tot 'Wonen' bestemd, ongetwijfeld zal een permanente bewoning een geheel ander ruimtelijke kwaliteitsbeeld met zich meebrengen dan waarvan oorspronkelijk bij de 'schaapskooi' sprake was.

11

Meer in het bijzonder vraagt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich bovendien af of het toestaan van de bewoning van schuren, in het voorkomende geval dus een schaapskooi, sowieso wel vanuit de gegeven relevante ruimtelijke beleidskaders aanvaardbaar moet worden geacht, aangezien dat uiteindelijk toch tot een ook vanuit het provinciale beleid ongewenste versterking (en dus ook verdere verrommeling) van het buitengebied leidt (zie in deze overigens ook de PRV, Art. 3.2: 'Verstedelijkingsverbod landelijk gebied').

12

Tenslotte is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening toegedaan dat hier geen mogelijkheden zouden moeten worden geboden voor het houden van paarden, niet alleen gezien de voorgeschiedenis, maar ook aangezien in het algemeen een beweidingsbeheer met paarden, ook al zou het dan bij bepaalde terreingedeelten dan alleen om nabeweiding gaan, slechts onder specifieke omstandigheden (en voorwaarden) tot een positief resultaat voor de natuur kan leiden.

2.2 Toelichting

In de Toelichting wordt na een inleiding eerst een nadere toelichting op de plannen gegeven, vervolgens de relevante beleidskaders aan de orde gesteld en dan de plannen getoetst ten

⁷ Wat betreft de CHS zou het dan gaan om de buitenplaatsenzone van de Langbroekerwetering (zie voor nadere informatie ook: 'De Utrechtse buitenplaatsbiotoop - De zones Vecht, Stichtse Luswarande en de Langbroekerwetering (Provincie Utrecht, 2013)').

aanzien van die relevante beleidskaders. Tenslotte wordt ingegaan op de wijze van bestemmen en ook de uitvoerbaarheid van de plannen. Aangezien in het voorgaande al een uitzetting is gegeven van de plannen, zal de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich m.b.t. de Toelichting met name richten op de toetsing van de plannen aan gegeven ruimtelijke beleidskaders en dan in het bijzonder ook aan de o.i. relevante milieuaspecten (bodem,

2.2.1 Ruimtelijke beleidskaders

In het betreffende hoofdstuk wordt ingegaan op relevante ruimtelijke beleidskaders (zie ook de: Toelichting', hoofdstuk 3: 'Algemeen ruimtelijke beleidskader'), waaraan dan in het volgende hoofdstuk de toetsing plaatsvindt (zie ook de: 'Toelichting', hoofdstuk 4: Specifieke regelgeving en beleid').

Rijksbeleid

Wat betreft het Rijksbeleid wordt dan aangegeven dat het SVIR en ook het Barro van belang moeten worden geacht, waarbij dan t.a.v. het Barro wordt vermeld dat daarin geen regels zijn opgenomen voor het onderhavige plangebied. Nu is het zo dat in het Barro er ook regels zijn opgenomen t.a.v. ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN, als ook de zogenaamde 'Ladder van Duurzame verstedelijking', die teneinde ongewenste ontwikkelingen in het buitengebied te voorkomen als voorwaarde aan die ontwikkelingen stelt dat eerst een zogenaamde 'Laddertoets' dient te worden doorlopen. Dus dat eerst de (regionale) behoefte wordt aangetoond en vervolgens wordt gezien of daarin ook niet in het bebouwde, dus binnenstedelijke gebied, kan worden voorzien, evenals of de locatie goed is ontsloten. Nu wijst jurisprudentie uit dat de toets formeel pas hoeft te worden doorlopen als sprake is van een ontwikkeling van meer dan 11 woningen, maar dat neemt niet weg dat het goed zou zijn als door de gemeente aan de betreffende toets in voorliggende bestemmingsplan wel aandacht zou worden gegeven, evenals in het voorkomende geval zich ook de geest van de wet ter harte zou nemen, met name ook aangezien het hierbij toch om een waardevol en dus ook kwetsbaar gedeelte van het buitengebied van de gemeente gaat.

Provinciaal beleid

Hierbij wordt dan, zij het zeer globaal, ingegaan op het voor gegeven ontwikkeling van toepassing zijnde provinciale beleid en dan in het bijzonder het ruimtelijke beleid zoals dat is verankerd in de PRS en dan in het bijzonder de PRV (Herijking 2016). Wat betreft dat provinciale beleid moet dan in het bijzonder het beleid t.a.v. het landelijke gebied (zoals het voor het landelijke gebied van toepassing zijnde verstedelijkingsverbod (zie ook de PRV, Art. 3.2)) relevant worden geacht, evenals dat voor het Nationale Natuur Netwerk (NNN) (zie ook de PRV, Art. 2.4), de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) (zie ook de PRV, Art. 1.7) en ook het zogenaamde 'Kernrandzonebeleid' (zie ook de PRV, Art. 3.7).

In de Toelichting wordt dan geconcludeerd dat het onderhavige plan niet in strijd zou zijn met provinciale ruimtelijke beleid. Bezien we evenwel ook de reactie van de provincie in de: 'Nota van Beantwoording vooroverleg- en inspraakreacties op het voorontwerp-bestemmingsplan De Woerd (gemeente Utrechtse Heuvelrug, 2017)' dan zal duidelijk zijn dat in die zin de provincie in het totaal niet de mening van de gemeente deelt, maar juist zeer kritisch is over de gegeven ontwikkeling. Weliswaar beoogt de gemeente in haar reactie op de provinciale reactie deze kritiek te weerleggen, maar de vraag is dan of zij daarin slaagt. Op basis van voorliggende zienswijze zal het duidelijk zijn dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening is toegedaan dat dat geenszins het geval is. Wat betreft het in de PRV verankerde beleid t.a.v. de natuur en ook cultuurhistorie zal daar met name in de hierna volgende hoofdstukken

2.2.3.1: 'Natuur' en 2.2.3.2: 'Cultuurhistorie' bij worden stilgestaan.

Regionale beleid

In het voorliggende bestemmingsplan wordt in het geheel niet stilgestaan bij de het relevante regionale beleid. Aangezien door de gemeente evenwel, zij het al weer enige tijd terug, zowel het 'LOP Kromme Rijng gebied + (Brons & partners, 2009)' en ook het: 'Beeldkwaliteitsplan Kromme Rijng gebied + (Brons & partners, 2010)' is vastgesteld zou het goed zijn dat ook daaraan aandacht zou worden gegeven.

Gemeentelijke beleid

Wat betreft het gemeentelijke beleid wordt dan met name stilgestaan bij het beleid m.b.t. de 'Structuurvisie Groen dus vitaal'. Wat betreft gegeven Structuurvisie wordt dan geconcludeerd dat *'de combinatie van natuurontwikkeling en wonen zoals met het plan wordt voorgestaan passend is binnen de themagerichte uitwerking en gebiedsgerichte uitwerking uit de Structuurvisie. Natuur en wonen gaan in het onderhavige gebied goed samen, in de zin dat het in het onderhavige geval gaat om een beheerderswoning en beheerschuur en daarmee dus het beheer van het landgoed wordt verbeterd. Dat er een beheersplan voor het voormalige composteerterrein (in samenhang met een beheersplan voor De Woerd) komt, dat in samenspraak met de natuurorganisaties zal worden opgesteld, maar niet de inrichting op zichzelf.*

Hierbij valt het dus op dat de gemeente feitelijk de conclusie trekt dat in het voorkomende geval wonen en natuur goed samen zouden gaan, maar dat zij daarbij feitelijk voorbij gaat aan alle kritiek die nu juist op die conclusie is, overigens niet alleen van de natuur- en milieuorganisaties, maar dus ook van de provincie. Een belangrijk verschil van interpretatie tussen de gemeente en derden is daarbij dat de gemeente bij de inschatting van de negatieve effecten dus niet uitgaat van de 'nul-situatie', dus hetgeen overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan ruimtelijk thans is toegestaan, maar van het gegeven dat de 'schaapskooi' reeds langere tijd op illegale wijze intensief door de eigenaar wordt gebruikt, hetgeen dan de situatie zou zijn die dan onder het zogenaamde overgangsrecht zou vallen. Op basis van hetgeen dienaangaande door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. reeds in hoofdstuk 2.1: 'Algemeen' naar voren is gebracht, zal het duidelijk zijn dat zij dat in juridische zin geenszins deelt. Dientengevolge dienen de negatieve effecten dus o.i. veel negatiever te worden ingeschat dan thans uit de 'Natuurtoets De Woerd (AFO, 2017)' naar voren komt. Tegenover die negatieve effecten zouden dan volgens de gemeente de positieve effecten van het teruggeven aan de natuur van het voormalige composteerterrein staan. Natuurlijk is het positief dat aan het voormalige composteerterrein nu de bestemming: 'Natuur' wordt gegeven en dat dat ook voor de natuur zal worden ingericht en ook al zodanig beheert, maar zoals ook hiervoor al aan de orde gesteld is het dus voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. wel de vraag of de gemeente niet gewoon hiervoor zelf verantwoordelijk is en o.i. dus ook had moeten zijn, want zij is toch diegene die dit terrein in het verleden voor het betreffende gebruik heeft ingericht en in die zin dus ook vanuit het principe van de 'vervuiler betaald' hiervoor gewoon haar eigen verantwoordelijkheid had moeten nemen. Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen is overigens reeds in 2003 een aanzienlijke oppervlakte van het terrein door de gemeente ingericht tot natuur, dus ook in die zin is het de vraag of de plussen die daartoe nu in de 'Natuurtoets De Woerd (AFO, 2017)' worden aangegeven wel als een dergelijke plus in de gegeven plus-min balans kunnen worden aangegeven, aangezien die plus in die zin dus veel minder groot is (zie wat betreft die minplus balans ook de 'Natuurtoets De Woerd (AFO, 2017)', Tabel 3: 'Overzicht beoordeling effecten op toetsingsaspecten NNN (inclusief opgenomen mitigerende maatregelen)', pag.

72)).

16

Dan is het dus ook zo dat er nu dan inderdaad een 'Inrichtings- en beheerplan' voor zowel het composteerterrein en ook het terrein van De Woerd ligt, hetgeen ook zal worden verankerd in een overeenkomst tussen de gemeente en de nieuwe eigenaar van het voormalige composteerterrein, althans zo heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat begrepen. Nog afgezien van het gegeven dat de natuur- en milieuorganisaties niet bij het opstellen van dat beheersplan zijn betrokken, alhoewel dat o.i. dus wel was afgesproken, evenals zij in die zin nog wel degelijk bepaalde kritische kanttekeningen bij dat plan hebben (zie hiertoe met name ook onder hoofdstuk 2.2.3.1.4: 'Inrichtings- en beheerplan'), blijft het natuurlijk wel de vraag hoe de gemeente er dan voor kan zorgen dat het beheer ook daadwerkelijk overeenkomstig dat plan zal worden uitgevoerd⁸. Dat ook aangezien de eigenaar in het verleden al meerdere malen heeft bewezen dat hij zich van de voor zijn terrein van kracht zijnde bestemming en bijbehorende regelgeving, dus de bestemming 'Natuur', in het geheel niets aantrekt, o.a. dus ook met als gevolg diverse (provinciale) handhavingszaken. Dus waar de gemeente dan een dergelijk vertrouwen op baseert is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. toch volledig onduidelijk.

Verder moet wat betreft het gemeentelijke beleid natuurlijk ook nog het beleid zoals dat in de nota's 'Erfgoed in 't groen' en ook 'Schaapskooien' is beschreven relevant worden geacht. 8 Dat dan nog afgezien van het gegeven dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. lang niet met alle in het beheerplan m.b.t. het beheer aangegeven natuurdoeltypen kan instemmen.

Daarbij zal hieronder en dan in het bijzonder onder hoofdstuk 2.2.3.2: 'Cultuurhistorie' worden stilgestaan.

2.2.2 Milieu (sec)

Teneinde te kunnen toetsen of de plannen kunnen voldoen aan de eisen die de milieuwetgeving daaraan stelt is een bodemonderzoek uitgevoerd en wordt in het kader van het vereiste van een goede ruimtelijke onderbouwing ook verwezen naar een akoestisch onderzoek dat indertijd t.b.v. (her)inrichting kartbaan is uitgevoerd.

2.2.2.1 Bodemonderzoek

Wat betreft dat bodemonderzoek is dan gebleken dat er met name onder oude gedeelte toegangsweg er verontreinigingen met o.a. PAK's voorkomen (zie ook het Toelichting, Bijlage 2: 'Verkennd en aanvullend Bodemonderzoek (Vink, 2013)'). Wilde men de gegeven verontreiniging eerst nog laten zitten, kennelijk heeft men inmiddels besloten ook deze verontreiniging te verwijderen. Voor zover dat inderdaad het geval is, wordt dat door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. gewaardeerd.

Wel heeft men dus kennelijk alsnog grond van het parkeerterrein, waar dus (een gedeelte van) het puin van het composteerterrein naartoe is gebracht, naar de locatie van het composteerterrein gebracht en dat op bepaalde gedeelten, waaronder dus het oude gedeelte van de toegangsweg, opgebracht. Dat terwijl nu juist door de ODRU in een schrijven van 17 februari 2017 was aangegeven, althans zo heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat begrepen, dat die grond niet geschikt moet worden geacht voor het terrein van De Woerd. Dus waarom de betreffende grond daar dan toch heen is gebracht en voor zover dat op een

⁸ Dat dan nog afgezien van het gegeven dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. lang niet met alle in het beheerplan m.b.t. het beheer aangegeven natuurdoeltypen kan instemmen.

17

bepaald moment niet anders kon niet alsnog weer is afgevoerd, blijft voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dan toch een raadsel⁹, dat eveneens aangezien de betreffende grond ongeschikt moet worden geacht voor het ontwikkelen van op het voormalige composteerterrein te ontwikkelen natuurdoeltypen op basis van de er van nature voorkomende bodem- en vochtgradiënten.

2.2.2.2 Geluid

Wat betreft de Wgh wordt dan aangegeven dat de toekomstige beheerderswoning niet in de zogenaamde geluidszone van een nabijgelegen weg (denk met name ook aan de A-12) ligt en dat in die zin toetsing aan de Wgh niet noodzakelijk zou zijn.

2.2.2.3 Milieuzonering

Wel dient er vanuit een goede ruimtelijke ordening te worden gezien of de beheerderswoning op voldoende afstand is gelegen van milieuhinderlijke bedrijven, waarbij wordt verwezen naar de VNG-handreiking 'Bedrijven en milieuzonering'.

Nu is de beheerderswoning gelegen in de nabijheid van de kartbaan. Aangezien in die zin niet aan de in de VNG-handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' gegeven afstand van 1.000 m kan worden voldaan, wordt verwezen naar een akoestisch onderzoek dat indertijd is uitgevoerd vanwege (her)inrichting van de kartbaan (zie ook de Toelichting, Bijlage 3: 'Akoestisch onderzoek Kartcircuit De Woerd (Caubergh Huygen, 2010)'). Nu dateert dat onderzoek evenwel van 2010 en de vraag is dan of dat nog wel in voldoende mate actueel is, ook al zouden op de kartbaan dan inmiddels een aantal geluidreducerende maatregelen zijn genomen, zoals o.a. nieuw asfalt. Bovendien is het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de vraag of dit onderzoek wel zomaar ook van toepassing op de bewoning van de 'schaapskooi' kan worden verklaard. Weliswaar komt uit het betreffende onderzoek naar voren dat ter plaatse van de woningen van de Meerkoet het zogenaamde langetijd gemiddelde beoordelingsniveau 40 dB(A) zou bedragen en het maximale geluidsniveau 50 dB(A), waarbij voor die woningen dus aan de maximale geluidsbelasting van respectievelijk 45 dB(A) en 65 dB(A) wordt voldaan¹⁰, evenals wordt in de Toelichting dienaangaande aangegeven dat de beheerderswoning op een grotere afstand is gelegen dan de woningen aan de Meerkoet, namelijk 420 m i.p.v. 260 m, dus dan sowieso zou voldoen.

Waar het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. evenwel om gaat is of bij de gegeven analyses dan juist ook geen rekening had moeten worden gehouden met de cumulatie van het geluid vanaf de kartbaan met het geluid dat vanaf de A-12 afkomstig is, niet in de laatste plaats ook aangezien duidelijk is dat bij de plannen sowieso vanwege achtergrondgeluid A-12 niet aan de in het Milieubeleidsplan in die zin vastgelegde ambitie m.b.t. het gewenste geluidsniveau kan worden voldaan.

Door de gemeente wordt dan dienaangaande in de: 'Nota van Beantwoording vooroverleggen inspraakreacties op het voorontwerp-bestemmingsplan De Woerd (gemeente Utrechtse Heuvelrug, 2017)' aangegeven dat aangezien het onderzoeksgebied niet is gelegen binnen diverse zones van de Wet geluidshinder een onderzoek naar de effecten van de cumulatie van verschillende bronnen ook niet noodzakelijk is, ook al aangezien in het onderhavige geval bedrijfslawaaï (van de kartbaan) niet door de Wet geluidshinder maar door het Activiteitenbesluit wordt gereguleerd. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. vraagt zich hierbij

⁹ Overigens had de betreffende grond ook eenvoudigweg naar de locatie van de 'Hooge Kampseplas' kunnen worden afgevoerd, tenminste als aan bepaalde milieukwaliteiten is voldaan.

¹⁰ Bij het bepalen van de maximale geluidsniveaus zou er dan tevens rekening mee zijn gehouden dat er van betreffende woningen aan de Meerkoet vrij zicht zou zijn op de A-12.

evenwel af of een dergelijk standpunt ook vanuit het vereiste van een goede ruimtelijke ordening wel houdbaar moet worden geacht, zeker aangezien de geluidsbelasting dus in ieder geval hoger is dat de ambitiekwaliiteit waarvan in het Milieubeleidsplan wordt uitgegaan.

2.2.3 Waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie

2.2.3.1 Natuur

Zoals bekend ligt het gebied binnen het NNN, waarvoor het zogenaamde: 'Nee, tenzijbeginsel' van kracht is. Later is daar ook de zogenaamde: 'NNN-Saldobenadering' bijgekomen. Beide beginselen zijn ook verankerd in de: 'PRS/PRV (Herijking 2016)'. Daarnaast moet bij ruimtelijke ontwikkelingen ook een toetsing aan de Wet Natuurbescherming relevant worden geacht en dan in het bijzonder m.b.t. voorkomende beschermde soorten. Wat betreft die toetsing aan het NNN en ook de Wet Natuurbescherming is door het bureau AFO een Natuurtoets opgesteld (zie ook de Toelichting, Bijl. 4: 'Natuurtoets gebiedsplan De Woerd (AFO, 2017)'), die ook in diverse vormen aan de natuur- en milieuorganisaties is voorgelegd. Alvorens op de uitkomsten van die toetsen zelf zal worden ingegaan, zal toch eerst nog de wijze waarop de toets heeft plaatsgevonden aan de orde worden gesteld. Dat is trouwens ook tijdens de bijeenkomsten waarbij de natuurtoets aan de orde werd gesteld als zodanig gecommuniceerd (zie in deze met name ook Bijlage 1: 'Reactie Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op Natuurtoets De Woerd (voorlopig)').

2.2.3.1.1 Natuurtoets in het algemeen

Voor de Natuurtoets is met name ook gebruik gemaakt van de gegevens van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD). Daarnaast zijn ook een aantal veldbezoeken gebracht, zowel in 2013, 2014, als een enkel veldbezoek in 2015 (m.b.t. aanwezigheid das) en 2016¹¹. Die veldbezoeken waren er met name op gericht om een goed beeld te krijgen van de wijze waarop vleermuizen gebruik maken van het onderzoeksgebied, evenals is naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogels gekeken. Later heeft dus op nadrukkelijk verzoek van de natuur- en milieuorganisaties er ook nog een nader onderzoek (met o.a. valcamera's) naar het voorkomen van de das plaatsgevonden. Duidelijk is dat ert.b.v. het opstellen van de Natuurtoets dus wel een inschatting van mogelijk voorkomende (beschermde) soorten heeft plaatsgevonden, maar dus geen volledige inventarisatie van die (beschermde) soorten. De onderzoeker is daar ook tijdens het participatieproces ook meerdere malen op gewezen, ook uitgaande van de eisen die vanuit de FFW aan zo'n onderzoek worden gesteld m.b.t. in ieder geval zogenaamde strikt beschermde soorten, dus zogenaamde 'Cat. 3 soorten'¹², maar door de onderzoeker is dienaangaande telkenmale aangegeven dat het hier om een zogenaamde 'worst casebenadering' gaat, evenals dat een volledige soorteninventarisatie te kostbaar is. Juist om evenwel een goede analyse van de effecten van bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen te

¹¹ Overeenkomstig de in de Natuurtoets' daartoe aangegeven Tabel 1: 'Data veldbezoeken' zijn hebben ook in 2017 nog een aantal veldbezoeken plaatsgevonden, maar deze stonden in het teken van het nog op te stellen: 'Inrichtings- en beheerplan (composteertreinen en landgoed)'.

¹² Aangezien de onderzoeken over meerdere jaren hebben plaatsgevonden wordt hier nog gesproken van zogenaamde: 'Categorie 3 soorten', een en ander overeenkomstig de indeling in categorieën die nog van toepassing was binnen het kader van de FFW. Inmiddels is de Wet Natuurbescherming van kracht, waarbij een aantal 'nationale soorten' die onder de FFW nog strikt waren beschermd nu zijn geplaatst onder het beschermingsregime 'overige soorten', dus de Wet Natuurbescherming, Art. 3.10, waaronder dus ook de das en boommarter.

19 kunnen maken, uiteraard ook rekening houdend met de potenties die het terrein biedt, acht de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. een volledig inventarisatie toch wezenlijk, zeker waar het beschermde soorten betreft. In het voorkomende geval moet zo'n volledige inventarisatie juist ook van belang worden geacht, aangezien er juist voor het terrein van De Woerd zelf, vermoedelijk mede vanwege de beperkte toegankelijkheid, er vrijwel geen gegevens over de flora en fauna beschikbaar zijn, zoals overigens ook uit de kaartjes blijkt die dienaangaande in het Natuurrapport zijn opgenomen (zie in deze ook: 'Natuurtoets (AFO, 2017)', Hoofdstuk 6.3: 'Waarnemingskaarten en veldonderzoek')¹³. Pas op basis van zo'n volledige inventarisatie is ook duidelijk welke (beschermde) soorten er zitten, waar in het gebied ze dan met name voorkomen en of door de gegeven ruimtelijke ontwikkelingen de functionaliteit van het gebied voor de betreffende soort niet in het geding is en daarmee dus de overeenkomstig de Wet natuurbescherming vereiste 'gunstige staat van instandhouding'. Een en ander moet dan ook weer voor de toetsing aan het 'Nee-tenzij beginsel' zoals dat voor het NNN van kracht is relevant worden geacht.

2.2.3.1.2 Wet Natuurbescherming

Zoals eigenlijk ook al uit de eerste veldonderzoeken (uit 2013 en 2014) naar voren kwam komen er op het terrein, evenals ook in de directe omgeving van de 'schaapskooi' wel degelijk ook beschermde soorten voor. Nabij de 'schaapskooi' zelf zijn dan met name ook vleermuizen waargenomen en wel de Gewone - en Ruige Dwergvleermuis, evenals de Watervleermuis, een tweede Myotissoort (Baardvleermuis/Brandt's vleermuis) en ook de (Gewone) Grootoorvleermuis. Dat was ook de reden dat in eerste instantie door de ecooloog die in opdracht van Van Arkel het natuuronderzoek heeft uitgevoerd, werd geadviseerd dat het in ecologisch opzicht beter zou zijn de beheerderswoning op het composteerterrein te bouwen. Dat overigens mede ook uitgaande van het gegeven dat het bij de 'schaapskooi' om een historisch gebouw gaat (zie in deze tevens de Toelichting, Bijlage 5: 'Cultuurhistorische verkenning De Woerd Driebergen (SB4, 2013)'), dat als zodanig ook op de gemeentelijke monumentenlijst staat.

Later is ook gebleken dat er toch in de nabijheid, dus op zo'n 200 m van de schaapskooi, een dassenburcht voorkomt. Dat dus mede op basis van het in kennis stellen van de ecooloog door de lokale natuur- en milieuorganisaties dat de das, inclusief burcht, wel degelijk op het terrein van De Woerd aanwezig is. Dat is later ook door het plaatsen van zogenaamde cameravallen bevestigd¹⁴.

Uit de t.b.v. de vleermuizen uitgevoerde uitgebreidere veldonderzoek zou dan duidelijk zijn geworden dat het met name wat betreft de Gewone - en ook de Ruige Dwergvleermuis om dagverblijfplaatsen zou gaan, waarbij er dan met name van de Ruige Dwergvleermuis ook zogenaamde paarplaatsen voorkomen, maar er m.b.t. beide soorten geen zogenaamde kolonieplekken zijn waargenomen. Duidelijk zal evenwel ook zijn dat van de herbouw en met name ook het gebruik van de schaapskooi als beheerderswoning wel degelijk een negatief effect op de betreffende vleermuis(populatie(s)) zal uitgaan. Gezien de te verwachten negatieve effecten worden in het rapport nu dus ook een aantal mogelijke mitigerende

¹³ Een uitzondering geldt wellicht voor de zoogdieren (m.u.v. vleermuizen) (zie ook de: 'Natuurtoets (AFO, 2017)', Fig. 15: Soorten FFW, Rode lijsten overig: Zoogdieren (m.u.v. vleermuizen)).

¹⁴ Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen heeft de eigenaar eerst wel medewerking aan vertegenwoordigers van de Stichting Dassenwerkgroep 't Gooi en Utrecht gegeven om de ontwikkeling van de das op het terrein van De Woerd te monitoren, maar zou die medewerking later weer zijn ingetrokken.

20

maatregelen voorgesteld, zoals het plaatsen van kleine dakramen aan oostzijde van de schaapskooi waar dus de oude eiken (met ook holten) voorkomen. Ook zou de lichtuitstraling op het erf moeten worden beperkt, etc.. Daarnaast dient ook de lichtuitstraling van de werkschuur te worden beperkt, evenals deze geschikt moeten worden gemaakt als onderkomen voor vleermuizen, o.a. door het ophangen van vleermuiskasten aan buitenzijde (voor de Gewone - en Ruige Dwergvleermuis) en ook door in de nok een ruimte geschikt te maken als kraamlocatie voor o.a. de Gewone grootoorvleermuis.

21

Verder wordt in de Natuurtoets dan wel het een en ander opgemerkt over mogelijke effecten van de bewoning van de schaapskooi op de das, maar eigenlijk wordt nergens concreet aangegeven wat dat nu voor deze soort betekent, ook uitgaande van het gegeven dat deze soort toch relatief in de nabijheid van de schaapskooi en ook de werkschuur, namelijk op zo'n 200 m afstand, een bewoonde burcht heeft. Voor zover een bewoning van de schaapskooi in die zin dus al aanvaardbaar moet worden geacht, waar de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus zo haar (ernstige) twijfels bij heeft, zouden toch ook voor deze soort dan mitigerende maatregelen noodzakelijk moeten worden geacht om negatieve effecten op het leefgebied te kunnen voorkomen (zie in deze overigens o.a. de: 'Soortenstandaard voor de das (LNV, 2012)', thans: 'Kennisdocument das (Bijl2, 2017))¹⁵. Zo wordt bijvoorbeeld in de 'Natuurtoets' al wel m.b.t. het houden van een (waak)hond aangegeven dat de eigenaar er voor zou moeten waken deze in de tijd dat dassen jongen hebben deze schade toebrengen en de bewegingsvrijheid van de hond beperkt zou moeten worden tot het 'erf', wat er dus niet zou zijn, maar of dat uiteindelijk ook handhaafbaar is, is dus maar de grote vraag.

22

Meer in het bijzonder wordt in de Natuurtoets ook aangegeven dat de ringslang op het terrein van De Woerd algemeen voorkomt en in het bijzonder ook aan de randen van het composteerterrein¹⁶. Ook naar het voorkomen van de ringslang heeft evenwel geen uitgebreid onderzoek plaatsgevonden, hoewel het mogelijk wel om een kernpopulatie gaat. Door het nemen van gerichte mitigerende maatregelen vast te leggen in een 'ecologisch protocol' zou dan mogelijk kunnen worden voorkomen dat er een overtreding van de flora en faunawet zal optreden, maar gegeven mitigerende maatregelen dienen dan wel ook (meer) concreet te worden gemaakt. Nu is het composteerterrein voor zover bij de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. bekend inmiddels (volledig) gesaneerd, maar de vraag blijft dan natuurlijk of dat ook overeenkomstig het op te stellen 'ecologische werkprotocol' heeft plaatsgevonden.

Tenslotte worden er in de uitgevoerde Natuurtoets ook voor de toegangsweg mitigerende maatregelen voorgesteld om verkeersslachtoffers (van o.a. amfibieën) te voorkomen, zoals het kort houden vegetatie direct langs de weg.

23

Naar het (mogelijk) voorkomen van andere beschermde soorten, zoals (broed)vogels¹⁷, Boommarter¹⁸, hazelworm¹⁹, heikikker, etc., maar dus eigenlijk ook de ringslang, is zoals

¹⁵ Zo is bekend dat met name ook loslopende (jacht)honden wel degelijk een negatief effect op de dassen kunnen hebben, ook al aangezien het regelmatig voorkomt dat jonge dassen door honden worden doorgebeten.

¹⁶ Overigens is de ringslang ook regelmatig met relatief grote aantallen zonnend aan de zijde van de op het composteerterrein aanwezige poel waargenomen.

¹⁷ Zo zou o.a. op de Woerd o.a. de Bosuil en ook de Havik, Buizerd broeden, of er althans hebben gebroed, allen vogels met zogenaamde permanent beschermde nesten.

¹⁸ Zo is het inmiddels zeker dat de boommarter er voorkomt.

gezegd geen uitgebreid onderzoek gedaan, dus is het o.i. ook niet mogelijk zorgvuldig aan te geven wat nu de effecten van een permanente bewoning van de schaapskooi, etc., zijn, terwijl dat o.i. zoals in het voorgaande al aangegeven wel wezenlijk moet worden geacht om tot een zorgvuldige toetsing te kunnen komen van mogelijke effecten op populatieniveau.

24 Zoals uit de Natuurtoets wel duidelijk naar voren komt dienen er in het kader van de Wet Natuurbescherming, voor zover de gegeven ruimtelijke ontwikkelingen dus in die zin al aanvaardbaar moeten worden geacht, in ieder geval hoe dan ook diverse mitigerende maatregelen te worden genomen. Weliswaar is met betrekking tot het al dan niet noodzakelijk zijn van mitigerende maatregelen in de uitgevoerde Natuurtoets een tabel opgenomen (zie ook de: 'Natuurtoets (AFO, 2017)', Tabel 4: 'Overzicht aspecten Wet natuurbescherming bij het ten uitvoer brengen van het gebiedsplan'), maar welke specifieke en concrete maatregelen dan in het voorkomende geval allemaal ook daadwerkelijk zullen worden genomen, ook al wordt daar in de diverse hoofdstukken van de Natuurtoets op zich dan wel aandacht aan gegeven, blijft daarbij o.i. vooralsnog onduidelijk. In die zin zou het o.i. dus goed zijn als daarvan dan alsnog een duidelijk algeheel overzicht beschikbaar komt, ook teneinde te voorkomen dat alsnog door de verbouw van de schaapskooi tot beheerderswoning en ook het als zodanige gebruik daarvan, als ook van de bouw en ook het gebruik van de werkschuur, evenals van het intensievere gebruik van de toegangsweg de overeenkomstig de Wet natuurbescherming vereiste gunstige staan van instandhouding van beschermde soorten in gevaar komt.

25 Teneinde de uitvoer van al de gegeven mitigerende maatregelen ook te waarborgen, zou o.i. dus toch allereerst een Ontheffing bij de Provincie moeten worden aangevraagd, waarbij het dan op basis van een dan verkregen zogenaamde 'negatieve beschikking/positieve afwijzing' ook duidelijk is of door gegeven mitigerende maatregelen aan de eisen van de Wet Natuurbescherming kan worden voldaan. Voor zover van de gegeven mitigerende maatregelen ook een bepaalde ruimtelijke relevantie uitgaat, zouden deze bovendien in het bestemmingsplan moeten worden verankerd, hetzij voor zover dat niet het geval is in de met de eigenaar te sluiten (anterieure) overeenkomst.

26 Verder was het natuurlijk ook goed geweest als er reeds ten tijde van de ter inzage legging van het 'Ontwerp-bestemmingsplan' een 'ecologisch werkprotocol' had gelegen. Dat laatste moet dan wel met name van belang worden geacht voor de uitvoering, maar dan had er in ieder geval alvast inzicht bestaan in welke maatregelen men dan in die zin om overtredingen van de Wet Natuurbescherming te voorkomen wenst te nemen, evenals weet de eigenaar dan ook meteen waar hij wat dat betreft aan toe is, zoals bijvoorbeeld bij de (inmiddels uitgevoerde) sanering van het compostterrein, ook al aangezien ook daar dus wel degelijk beschermde soorten, zoals o.a. de ringslang, in relatief grote aantallen zijn waargenomen.

2.2.3.1.3 NNN

Wat betreft de toetsing aan het NNN is gebruik gemaakt van de systematiek van 'plussen en minnen', zoals deze eigenlijk pas vrij recent binnen de gegeven EHS-systematiek, thans NNN-systematiek, in de PRS/PRV is mogelijk gemaakt (zie in deze met name ook de zogenaamde: 'EHS-wijzer' zoals deze dienaangaande door de provincie Utrecht is

¹⁹ Zo wordt weliswaar in de Natuurtoets aangegeven dat o.a. van de hazelworm op De Woerd zelf geen waarnemingen bekend zijn, terwijl hij er qua biotooptype wel kan worden verwacht. Onduidelijk blijft dan waarom dan toch geen onderzoek met zogenaamde valplaten is gedaan, zeker ook aangezien de soort wel degelijk ook in de direct en ook wijde omgeving is waargenomen, zoals o.a. op het landgoed Rijnwijck.

ontwikkeld). Feitelijk zijn daardoor o.i. de mogelijkheden wat er kan aan ruimtelijke ontwikkelingen sterk verruimd, althans t.o.v. het hetgeen mogelijk was overeenkomstig het 'Nee, tenzij-beginsel' zoals dat daarvoor van kracht was. Voor zover op basis van het (oorspronkelijke) 'Nee, tenzij-beginsel' sprake was van een significante aantasting van wezenlijk waarden diende men eerst het grote openbare belang aan te tonen en ook of er alternatieven zijn. Bij de systematiek van plussen en minnen kan een eventueel verlies evenwel door het nemen van bepaalde maatregelen (vooraf) worden gecompenseerd, zodat dan niet langer naar het grote openbare belang en ook alternatieven behoeft te worden gekeken²⁰.

Daar komt dan bij dat het bij het gebruik van 'plussen en minnen' toch vaak heel moeilijk is aan te geven of de balans daarbij uiteindelijk ook echt positief is, ook al aangezien er daarbij (vrij)wel altijd natuurwaarden verloren gaan, een en ander uiteraard afhankelijk van het soort activiteit, maar ook of de natuurwaarden die dan elders ter compensatie van dat verlies zullen worden ontwikkeld ook zo zullen zijn zoals verwacht. Vaak blijft het dan ook bij een kwalitatieve inschatting, ook wel aangeduid als 'best professional judgement'.

27 Of een systematiek van 'plussen en minnen' uiteindelijk in rechte stand zal houden, ook gezien hetgeen daartoe in de Barro m.b.t. de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN is aangegeven is voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. nog maar de vraag.

Bezien we dan de feitelijke toetsing aan de criteria zoals deze daartoe in de PRS/PRV zijn aangegeven, dan komt het ecologische adviesbureau uiteindelijk als je zowel de minnen als plussen op een rij zet t.a.v. van alle aangegeven toetsingscriteria tot een 'plus' (zie ook de 'Natuurtoets (AFO, 2016)', hoofdstuk 10.2: 'Effectbeoordeling', Tabel 3: 'Overzicht beoordeling effecten op toetsingsaspecten NNN (inclusief mitigerende maatregelen)', pag. 72)). Zoals ook hierboven onder het hoofdstukken 2.1: 'Algemeen' en ook 2.2.1: 'Beleidskaders' reeds aangegeven vindt er o.i. daarbij evenwel een onderschatting van de negatieve effecten van de bestemmingswijziging naar 'Wonen' plaats, ook al gaat het dan om een beheerderswoning, evenals gaat het bij de plussen daarbij lang niet altijd om daadwerkelijke plussen voor de NNN, aangezien een aantal van deze maatregelen feitelijk ook zo al hadden kunnen en moeten worden genomen, zoals dus de sanering van het composteerterrein, althans dat gedeelte dat dus nog diende te worden gesaneerd, waarvoor o.i. de gemeente gewoon haar verantwoordelijkheid had moeten nemen.

28 Voor zover dan toch de systematiek wordt gevolgd zoals deze naar voren komt uit de door het bureau AFO uitgevoerde Natuurtoets, dan zijn ook daar wel degelijk een aantal kanttekeningen bij te plaatsen. Door met name de permanente bewoning én ook de bouw en het gebruik van de nieuwe werkschuur, evenals het daarmee toch gepaard gaande intensievere gebruik van de toegangsweg, gaat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er vanuit dat de negatieve effecten daarvan, dus de 'minnen', op met name de gegeven toetsingscriteria 'Robuustheid en aaneengeslotenheid EHS', 'Aanwezigheid van bijzondere soorten' en ook 'Verbindingsfunctie en samenhang voor ecosystemen en soorten' toch groter zijn dan nu in de betreffende tabel 3 op pag. 72 aangegeven. Dat dus zeker als je van het gebruik van de 'schaapskooi' uitgaat zoals dat overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan van toepassing is uitgaat en dus niet van het illegale recreatieve gebruik zoals dat dan kennelijk overeenkomstig de door de gemeente in de: 'Nota van Beantwoording vooroverleg- en inspraakreacties op het

²⁰ Of een systematiek van 'plussen en minnen' uiteindelijk in rechte stand zal houden, ook gezien hetgeen daartoe in de Barro m.b.t. de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN is aangegeven is voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. nog maar de vraag.

29

voorontwerp-bestemmingsplan De Woerd (gemeente Utrechtse Heuvelrug, 2017)' gegeven reactie(s) onder het zogenaamde: 'Overgangsrecht' zou vallen. De 'schaapskooi' en ook de nieuw te bouwen werkschuur liggen immers nu in een zone die ten opzichte van alle activiteiten in de omgeving juist als relatief rustig/stil kan worden gekenmerkt, dus als je juist hier bepaalde activiteiten wilt gaan toestaan, zal dat wel degelijk met sterk negatieve effecten gepaard gaan, niet alleen voor voorkomende beschermde soorten, maar met name ook op de hier voorkomende ecologische verbindingszone en dus ook de aanwezige 'robuustheid' en ook 'samenhang'.

Weliswaar staan daar dan als 'compensatie' een aantal zogenaamde 'plussen' tegenover, zoals teruggave aan de natuur van het composteerterrein, dat overigens wel al een bepaalde natuurwaarde had (o.a. voor ringslangen), evenals een optimalisatie van de natuurwaarden op het particuliere terrein van De Woerd zelf, maar zoals ook eerder naar voren gebracht hadden die 'plussen' o.i. ook eenvoudig kunnen worden bereikt als zowel de gemeente als ook de beheerder gewoon hun verantwoordelijkheid in die zin voor het versterken van de reeds aanwezige natuurwaarden hadden genomen.

Bezien we dan het geheel van 'minnen' en 'plussen' dan moet de balans uiteindelijk o.i. dus wel degelijk negatief worden geacht.

Alhoewel de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op basis van de gegeven analyse dus de mening is toegedaan dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen wel degelijk strijdig moet worden geacht met de beleidskaders zoals deze overeenkomstig de PRS/PRV voor het NNN van toepassing moeten worden geacht, is zij van mening dat voor zover de plannen dan toch (uiteindelijk) (in die zin) door de gemeente ruimtelijk aanvaardbaar moeten worden geacht, in ieder geval alle natuurmaatregelen zoals deze in de Natuurtoets ten gunste van de NNN nu worden voorgesteld, dus die maatregelen die als een zogenaamde 'plus' worden aangemerkt, dan ook wel in ruimtelijke zin of anderszins zorgvuldig hadden moeten worden geborgd. In de planregeling voor het bestemmingsplan is daar dan weliswaar een zogenaamde 'voorwaardelijke verplichting' voor opgenomen, maar deze zal o.i. dan nog wel met aantal voorwaarden moeten worden aangevuld teneinde ook echt zeker te kunnen zijn dat de gegeven maatregelen zullen worden uitgevoerd. Daarbij gaat het dan in bijzonder over de volgende elementen (zie in deze ook de 'Natuurtoets'):

30

- het volledig saneren en ook herrichten voor de natuur van het composteerterrein (inclusief bijbehorende natuurdoelen), evenals een zorgvuldig beheer daarvan op basis van een integraal beheerplan;
- een kwaliteitsimpuls aan de natuur zoals deze thans op De Woerd voorkomt, waarbij niet alleen een gedeeltelijke omvorming aan de orde is, maar eveneens een bijbehorend beheer op basis van een integraal beheerplan;
- het waarborgen van noodzakelijke (mitigerende) maatregelen m.b.t. de verbouw en het gebruik van de schaapskooi als beheerderswoning, evenals van de werkschuur en ook de toegangsweg,

De laatste voorwaarde overigens ook om, voorzover ruimtelijk aanvaardbaar, aan de voorwaarden van de Wet Natuurbescherming te kunnen voldoen (zie ook hiervoor onder het hoofdj: 'Wet natuurbescherming').

Teneinde een en ander te kunnen waarborgen zal daaraan bij het aan de orde stellen van de Voorschriften dan ook afzonderlijk worden stilgestaan (zie ook onder het hoofdstuk 2.3.1:

'Voorschriften').

2.2.3.1.4 Inrichtings- en beheerplan

Teneinde de m.b.t. de NNN-toets aangegeven zogenaamde 'plussen' te kunnen behalen wordt het overeenkomstig de systematiek zoals deze in de Natuurtoets wordt gevolgd van groot belang geacht dat er niet alleen een zorgvuldige (her)inrichting van zowel het composteerterrein als ook het particuliere terrein plaats vindt, maar eveneens een zorgvuldig beheer van na te streven natuurdoeltypen.

Wat betreft de (her)inrichting van beide terreinen worden daar in de Natuurtoets een aantal voorstellen voor gedaan (zie hiertoe met name ook de 'Natuurtoets (AFO, 2017)', Fig. 24, pag. 55), dus zowel wat betreft het composteerterrein (zie met name ook de: 'Natuurtoets', hoofdstuk 9.3: Composteerterrein: Inrichting naar natuur'), als ook het particuliere terrein (zie hiertoe met name de: 'Natuurtoets', hoofdstuk 9.4: 'Inrichtingsmaatregelen in het private deel'). Die voorstellen zijn dan (logischerwijs) (nu) mede gebaseerd op het 'Inrichtings- en beheerplan (AFO, 2017)', zoals dat recent is opgesteld. Een eerste versie van met name de inrichting voor het composteerterrein is dus ook begin 2017 besproken met een vertegenwoordiging van de lokale natuur- en milieuorganisaties die daar ook een reactie op hebben gegeven (zie ook bijlage 2: 'Reactie natuur- en milieuorganisatie op voorstel inrichting composteerterrein'), maar hebben zij op de daarin gestelde vragen, dat mede ook n.a.v. van het aan de toelichting gekoppelde veldbezoek, verder nooit meer een reactie gekregen. Duidelijk zal dus zijn dat zij ook, in tegenstelling tot wat o.i. was afgesproken, ook nooit een reactie hebben kunnen geven op het 'Ontwerp Inrichtings- en beheerplan', dat zij dus vlak voordat het: 'Ontwerp-bestemmingsplan' door de gemeente ter inzage is gelegd via de gemeentelijke projectleider toegestuurd hebben gekregen.

Inrichtingsschets composteerterrein

Wat betreft de herinrichting van het Composteerterrein is het dus inmiddels zo dat al het asfalt, maar ook het puin thans volledig zou zijn verwijderd, althans zo heeft dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat nu uit de stukken begrepen. Gelukkig heeft men bij de gegeven sanering en ook het inrichtingsplan gelukkig wel rekening gehouden met de eikenbomen zoals deze ter plaatse voorkwamen (zie in deze ook de 'Planregels', Bijlage 1: 'Inrichtingsschets voormalig composteerterrein').

Wat betreft de inrichting zelf wordt daarbij dan een onderscheid gemaakt tussen de westelijke helft van het composteerterrein (zie ook het: 'Inrichtings- en beheersplan (AFO, 2017)', Figuur 7: 'Inrichting van de westelijke helft van het voormalige composteerterrein') en een oostelijke gedeelte (zie ook het: 'Inrichtings- en beheersplan (AFO, 2017)', Fig. 8: 'Toekomstige inrichting van de oostelijke helft van het composteerterrein').

Wat betreft de keuzen van de 'Natuurdoeltypen' is daarbij dan gelukkig nadrukkelijk wel ook rekening gehouden met de natuurpotenties zoals deze hier aanwezig zijn, zowel wat betreft de bodem, als ook de ecohydrologie, waarbij behalve met reeds beschikbare informatie, zoals de in het kader van de 'Herinrichting Groenraven-Oost' opgestelde bodem- en ook grondwaterkaarten, ook zelf metingen in het veld zijn uitgevoerd. Met name bij de bodemboringen en met name ook metingen van de waterkwaliteit kwam men daarbij tot verrassende ontdekkingen, zoals dus ook het meten van zeer hoge pH waarden die dus vermoedelijk zijn te relateren aan eerder (t.b.v. egalisatie composteerterrein) opgebrachte kalkrijke grond (met schelpen). In ieder geval bleek met name uit gegeven bodemboringen de grondwaterstanden dan minder hoog dan aanvankelijk verwacht, zij het aldaar dus nog

31

vaak lang niet alle puin was verwijderd. Hoe dat ook zij, de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is en blijft wel van mening dat voor zover mogelijk hier wel van het hoogste haalbare 'natuurdoeltypen' zou moeten worden uitgegaan, dus bij voorkeur 'nat schraalgrasland', ook al aangezien dit type, mede vanwege wegvallen kweldruk door grondwateronttrekkingen op de Heuvelrug en grotere drainage/ontwatering landbouwgronden Kromme Rijngebied, nog maar op een zeer beperkt aantal plekken voorkomt. Voor zover dat echt niet haalbaar is zou dan met drogere typen en bijbehorende beheer kunnen worden volstaan.

Aanvankelijk was ook nog in het herstel van de sloten voorzien (zie hiertoe met name ook de 'Natuurtoets (AFO, 2017), Hoofdstuk 9.3.2, pag. 56-57), maar heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. daar in het: 'Ontwerp-Inrichtings- en beheerplan (AFO, 2017)' zelf niets meer over terug kunnen vinden. Hoe mooi dat ook in eerste instantie ook lijkt, met name ook in landschappelijke zin m.b.t. het herstel van het hier van oorsprong aanwezige zogenaamde slagenlandschap, daarbij zou dan toch ook moeten worden gekeken wat dat voor de waterkwaliteit betekent en dan met name ook voor de op het terrein eveneens na te streven vochtige en met name ook natte natuurdoeltypen. Sloten kunnen dan wel bepaalde natuurwaarden vertegenwoordigen, zeker als ze door kwel worden gevoed, maar ze kunnen ook in hun omgeving tot een drainerende werking leiden, waardoor uiteindelijk aldaar bepaalde natuurdoeltypen, zoals blauw grasland of dotterbloemgrasland, ter plaatse niet langer haalbaar zijn. Daarnaast kan de aanleg van sloten of het herstel ervan natuurlijk ook de kolonisatie van exotische soorten versnellen.

Wel is dus in het westelijke gedeelte van het terrein in de aanleg van een (in de zomer gedeeltelijk droogvallende) poel voorzien die dan mede door kwel zou moeten worden gevoed, waardoor ter plaatse ook een leefgebied en 'stepping stone' voor o.a. de kamsalamander zou kunnen ontstaan.

32

In ieder geval is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er positief over dat de dijkweg zoals deze aanvankelijk midden over het terrein zou worden aangelegd er alsnog uit is gehaald. Alhoewel het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dan de voorkeur heeft dat dit terrein, net als overigens de 10 ha die aan de woonwijk grenst, aan een natuurbeschermingsorganisatie (lees: het Utrechts Landschap) wordt overgedragen²¹, zou dit terrein o.i. in ieder geval pas moeten worden overgedragen indien het bestemmingsplan in rechte onherroepelijk is. Dat teneinde te voorkomen dat het terrein mogelijk dan toch voor een ander doel wordt gebruikt dan waarvoor het thans in het bestemmingsplan is verankerd. Zoals bekend is de vigerende bestemming immers nog steeds: 'Bedrijventerrein met de aanduiding composteerterrein', dus als het terrein voor het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zou zijn overgedragen en het huidige bestemmingsplan in rechte niet stand zou houden, dan zou dat dus kansen bieden voor ontwikkelingen die in ieder geval vanuit het algemene belang als ongewenst moeten worden beschouwd.

Inrichtingsschets private deel de Woerd

Wat betreft de maatregelen in het private deel worden zoals gesteld dus eveneens voor diverse terreindelen diverse maatregelen voorgesteld (zie voor overzicht wederom de 'Natuurtoets (AFO, 2017)', Fig. 24, pag. 55) en met name ook het: 'Inrichtings en beheersplan (AFO, 2017)', Fig. 9: 'De locatie en verdeling diverse doeltypen die het

²¹ Uiteraard is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op de hoogte van het beginsel van gelijkberechting, maar o.i. is het wel degelijk mogelijk daarvoor creatieve oplossingen te bedenken.

landgoed krijgt', pag. 24). Dat dus mede afhankelijk van de ecologische structuurversterking zoals deze voor gebied als geheel wordt beoogd, evenals in overeenstemming met de natuurdoeltypen zoals deze voor het terrein in het provinciale 'Natuurbeheerplan (provincie

Utrecht, 2017)' zijn aangegeven (zie in deze met name ook de 'Natuurtoets de Woerd (AFO, 2017)', Bijlage 1: 'Kaartmateriaal' en dan in het bijzonder de betreffende bijlage 1 b: 'Beheertypen binnen en in de omgeving van het projectgebied' en 1.c: 'Natuurambitie beheertypen').

De gegeven natuurdoelen en bijbehorende beheersmaatregelen zijn er dan dus met name op gericht om tot een algehele ecologische structuurversterking van het gebied te komen, dat mede in relatie tot de hier voorkomende ecologische verbindingszone. Daartoe wordt dus ook in met name de 'Natuurtoets (AFO, 2017)' een voorstel gedaan (zie hiertoe met name ook de 'Natuurtoets (AFO, 2017)', Fig. 23: 'Droge en natte verbindingszones', die dus nader in de per perceel gegeven 'natuurdoelen' worden uitgewerkt.

Zoals ook in eerdere overleggen met de opsteller van de 'Natuurtoets' en dus ook het: 'Inrichtings- en beheerplan', evenals in aanwezigheid van de gemeente aangegeven zou het goed zijn geweest als de gegeven maatregelen ook daadwerkelijk in dat perspectief waren geplaatst, dus als was aangegeven voor welke doelsoorten dan bepaalde maatregelen worden genomen, waarbij de eisen die dergelijke soorten daaraan dan stellen als uitgangspunt waren genomen. Daarbij is toen ook verwezen naar de diverse rapporten die daarvoor beschikbaar zijn (zie dus o.a. het rapport: 'Ecopassage Griftenstein bij de N-237 (Alterra, 2009)'), maar heeft de onderzoeker daar kennelijk geen noodzaak toe gezien. Daarbij gaat het dan niet alleen om de afmetingen en dus breedte bepaalde stroken die voor bepaalde doelsoorten moeten functioneren, maar ook de ligging van bepaalde verbinding. Zo stelt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus nog steeds vraagtekens bij de blauwe pijl, dus de natte verbinding zoals deze in het noordelijke gedeelte van De Woerd is geprojecteerd, aangezien daar nu juist een relatief droge gooreerdgrond aanwezig is, zij het dat er wel in het noordelijkste gedeelte wel ook een vochtigere bekeerdgrond voorkomt, maar de grondwaterstand daar ook weer niet zo hoog is dat hier ook echt natte natuurdoeltypen kunnen worden gerealiseerd (zie wat betreft voorkomende bodemtypen met name ook het: 'Inrichtings- en beheerplan (AFO, 2017)', Fig. 2: 'Bodemkartering (Kiestra, 1993)', pag. 6).

33

Wat betreft de afzonderlijk natuurdoelen kan de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich dus in die zin wel vinden in het beoogde natuurdoel voor de 'Zone C vinden, dus de 'omvorming' van intensief (door paarden) begraasd weiland naar 'kruiden- en faunarijk grasland', aangezien zo o.i. ook echt tot een bepaalde ecologische structuurversterking kan worden gekomen. Wel plaatst de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. vraagtekens bij het natuurdoel voor: 'Zone B', waar dus een weide met een intensieve begrazing met paarden wordt voorgestaan, zij het dus wel aangevuld met een mantal zoom vegetatie aan de noordrand. Een intensieve begrazing met paarden zal immers ten koste gaan van aanwezige natuurwaarden, althans de ecologische potenties zullen aldaar daardoor onvoldoende kunnen worden benut. Nu zijn graslanden met korte vegetaties mits bemest met organische mest op zich weer wel aantrekkelijk voor de das als foerageergebied vanwege de bodemfauna die dan voor de das gemakkelijk beschikbaar kan komen. Maar een begrazing door paarden moet daarbij dan weer niet bij voorbaat gunstig voor de das worden geacht, aangezien paarden de vegetatie wel erg kort afvreten waardoor er sneller uitdroging kan plaatsvinden i.t.t. begrazing door

34 runderen die immers hun tong om het gras slaan en het gras dan lostrekken, dus minder kort afgrazen. Bovendien zijn paarden in een wei veel mobieler dan koeien, namelijk dag en nacht, waardoor dassen niet zomaar gaan foerageren in een wei met paarden wanneer ze niet terug kunnen vallen op voldoende dekking. Daarbij komt bij dat de dassen die op De Woerd voorkomen feitelijk foerageren in het hele gebied van de Rijnseweg, A12 en Rijsenburgerlaan, zodat een weiland dat op De Woerd specifiek voor de das wordt beheerd, hoe mooi op zich ook, niet echt noodzakelijk moet worden geacht. Dus als dan in 'Zone B' wordt gekozen voor vorm van begrazingsbeheer, wat dus wel gunstig kan zijn voor de das, dan zou dat bij voorkeur door koeien dienen plaats te vinden, maar ook dat vraagt dan natuurlijk weer bepaalde voorzieningen waarvan naar verwachting weer een bepaalde negatief effect op aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden uitgaat. Nu heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. begrepen dat Van Arkel ook bepaalde terreinen van het UL beheerd en deze voor zover dat vanuit het beheer noodzakelijk na het maaien alleen met schapen en koeien mag laten beweiden, dus feitelijk nabeweiden, dus wellicht kan zo ook hier in een bepaald begrazingsbeheer worden voorzien, dus zonder dat daarvoor dan specifieke voorzieningen noodzakelijk zijn.

35 Ten aanzien van de gegeven natuurdoeltypen vraagt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich verder af, ook al is dan aan groot gedeelte van het terrein als beheersdoel 'Natuurlijk bos' geven, waarom men in het voorkomende geval voor vrijwel alle bosgedeelten en dan in het bijzonder de meer drogere gedeelten toch aan een bepaalde productiedoelstelling, althans oogst van hout, blijft vasthouden. Natuurlijk als men het aanwezige eikenhakhout wil behouden, of in bepaalde gedeelten van het terrein wil herstellen, met name ook vanuit cultuurhistorische overwegingen, zal men de uitgroeiende eikenstobben regelmatig moeten afzetten en dus ook hout oogsten, maar dat is dan ondergeschikt aan het natuurdoel dat je wilt realiseren, dat nog even afgezien of de huidige locatie alwaar dat wordt beoogd nu voor eikenhakhout de meest geschikte plek is. Ook is het natuurlijk zo dat als men een productiebos met exoten of minder natuurlijk bos wil omvormen tot een meer natuurlijk bos dat dan ook vaak een omvormingsbeheer noodzakelijk is, zoals dus o.a. het (al dan niet gefaseerd) verwijderen van prunus en andere exoten (vaak meereisend naalddhout zoals douglas en fijnspar, evenals exoten als Amerikaanse eik), maar ook dat is dan ondergeschikt aan het natuurdoel datje wilt realiseren. Men kan er bij een dergelijk omvorming evenwel ook kiezen om de aangegeven bomen bijvoorbeeld (gefaseerd) te ringen, of het hout in het bos achter te laten, aangezien daardoor ook een bepaalde bijdrage aan de biodiversiteit kan worden geleverd.

36 Voorts heeft het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. verbaasd dat men behalve aan een zone, die aanvankelijk in de 'Natuurtoets (AFO, 2016)' nog als 'Zone C' werd aangeduid, maar die later dus kennelijk niet meer als zodanig in de Natuurtoets (AFO, 2017)' is aangegeven, zij het weer wel in het 'Inrichtings- en beheerplan (AFO, 2017)' als 'Open parklandschap' is aangeduid, nu ook elders op het terrein wil toepassen (zie in deze dus het Inrichtings- en Beheersplan (AFO, 2017)', Fig. 9: 'Locatie en verdeling van de diverse doeltypen die het landgoed krijgt', pag. 24). Niet alleen om de plek, maar ook aangezien dit type tevens wordt aangehaald als: 'Park- en stinzenbos', terwijl het hier toch niet om een (historisch) landgoed met een duidelijke landschappelijke structuur gaat (vergelijk in deze bijvoorbeeld Amelisweerd of de vele landgoederen van de Stichtse Lustwarande).

Beheer

Waar de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in algemene zin dus wel verheugd over is, is dat men

dus heeft besloten binnen de bestemming 'Natuur' niet langer het begrazen door paarden mogelijk te maken, zij het dus met uitzondering dan van 'Zone B'. De ervaring leert immers dat als je begrazing door paarden mogelijk maakt, ook al is dat maar tijdens een korte periode, zij alles zeer intensief begrazen en ook makkelijk de bast van bomen aanvreten met alle gevolgen van dien. Eigenlijk wordt een begrazingsbeheer door paarden dan ook alleen toegepast in gebieden waar een bepaalde dynamiek wenselijk is, zoals in de uiterwaarden (denk aan o.a. de Blauwe kamer waar koniks lopen), of bijvoorbeeld in de Oostvaardersplassen. In die zin moet dus het terrein van de Woerd daarvoor veel te kleinschalig worden geacht.

Ook gezien hetgeen dienaangaande eerder al is aangegeven, zal het duidelijk zijn dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. hier in het geheel geen voorstander is van een begrazing met paarden, dus waar ook in het gebied. Daarbij speelt dan mede, dus nog afgezien of een begrazing met paarden al dan niet passend moet worden geacht gezien de na te streven natuurdoeltypen, dat de eigenaar in het verleden zich zelden aan de wetten en regels heeft gehouden, dus is de vraag dat als je bepaalde waarden tot ontwikkeling wilt brengen hoe je dan waarborgt dat die waarden ook echt worden gerealiseerd, maar niet meteen weer overal teniet worden gedaan als men daar te pas en onpas paarden laat grazen.

Nu wordt er dus in zowel de 'Toelichting' en ook de 'Natuurtoets' aangegeven dat er binnen de nieuwe te bouwen werkschuur er ook ruimte zal zijn voor de realisatie van een tweetal paardenboxen (zie ook de 'Toelichting', Hoofdstuk 2.2: 'Projectbeschrijving' en dan onder het hoofdj: 'Schaapskooi en schuur', evenals de: 'Natuurtoets', pag. 49 en natuurlijk ook de 'Verbeelding'). Die mogelijkheid zou o.i. in het voorliggende bestemmingsplan dus gezien de eerder hiertoe gegeven redenen dus alsnog niet moeten worden geboden. Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat trouwens had begrepen zouden de paarden naar elders worden overgebracht en anders van een 'uitsterfconstructie' sprake zijn. Hoe een en ander ook zij, de Stichting is er hier dus (vooralsnog) geen voorstander van dat er paarden kunnen worden gehouden, ook gezien de ervaring uit het recente verleden.

In het 'Inrichtings- en Beheerplan (AFO, 2017)' is dan in hoofdstuk 6 een overzicht opgenomen van de per natuurdoeltype gewenste 'beheersmaatregelen'. Wat in ieder geval m.b.t. tot het beheer voor de onderscheiden beheertypen opvalt dat de te nemen beheersmaatregelen slechts zeer globaal worden beschreven, zoals o.a. die voor 'droog -' en ook 'vochtig bos'. Zoals ook uit de beschikbare informatie kan worden afgeleid, of opstandslegger zo men wil, hebben diverse van de voorkomende bosvakken of -percelen een andere opbouw, zowel qua leeftijd als soortensamenstelling, ook met al dan niet het voorkomen van een bepaalde percentage aan uitheemse boomsoorten (zie voor het overzicht ook het: 'Inrichtings- en beheersplan (AFO, 2017)', Tabel 1: 'Beschrijving van het bomenbestand', pag. 12). Per onderscheiden eenheid zullen dan ook andere beheersmaatregelen moeten worden genomen om een meer natuurlijk natuurdoeltype te kunnen realiseren. Natuurlijk is het dus goed de te nemen beheersmaatregelen goed te monitoren en daar ook verslag van te doen en een jaarlijks beheerrapport, maar dan is het o.i. toch goed per perceel of vak gewenste beheersmaatregelen, uiteraard vanuit het gewenste natuurdoel, meer in detail te beschrijven, ook al aangezien de huidige eigenaar wellicht met bepaalde meer op natuurontwikkeling gerichte beheersmaatregelen weinig ervaring heeft, ook al zou hij dan ook voor het Utrechts Landschap bepaalde beheersmaatregelen uitvoeren.

Verder wilde men behalve op meer natuurlijk bos gerichte bostypen dus ook typen als 'Open parklandschap' realiseren, dus zou het goed zijn ook daar dan de gewenste beheersmaatregelen voor aan te geven, evenals hoe men op bepaalde plekken een mantelzoom vegetatie tot ontwikkeling wil brengen, want ook dat is in de praktijk nog niet zo eenvoudig. Dat voor het (herstel van het) eikenhakhout alsnog een apart beheerdocument zal worden opgesteld wordt door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op zich onderschreven, zij het dat daaromtrent natuurlijk inmiddels ook door de binnen de provincie Utrecht aanwezige natuurbeschermingsorganisaties, zoals Natuurmonumenten en het Utrechts Landschap, evenals Staatsbosbeheer natuurlijk al wel de afgelopen decennia de nodige ervaring opgedaan (zie overigens ook diverse publicaties WUR, OBN, Vlinderstichting en ook Bijl2). Wat betreft het beheer van 'Kruiden- en faunairijk grasland' en met name 'Vochtig -' en zeker 'Nat schraalgrasland' is het inderdaad van belang dat het (gefaseerd) maaien (of hooien) in de juiste periode plaatsvindt en ook het maaisel wordt afgevoerd. Dat hierbij wel wordt aangegeven met name ook bij dit type de beoogde natuurontwikkeling nauwgezet door monitoring te volgen, wordt door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. uiteraard van harte onderschreven

Monitoring

In het: 'Inrichtings- en beheerplan (AFO, 2017)' wordt aangegeven dat aan monitoring en ook het jaarlijks rapporteren en evalueren van de beheerresultaten door een gekwalificeerde ecoloog een belangrijke betekenis dient te worden toegekend. Duidelijk zal zijn dat dat van harte door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. wordt onderschreven, aangezien zo mogelijk is te bezien of een tijdige bijsturing van het beheer gewenst is. Wel is het vooralsnog voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. onduidelijk wie dan die monitoring gaat uitvoeren, wie deze controleert en uiteindelijk besluit tot een bijsturing van het beheer, teneinde de waarborgen dat ook daadwerkelijk in ecologische zin de kwaliteitsimpuls plaatsvindt zoals deze wordt beoogd, ook al zijn bij bepaalde van de gegeven natuurdoelen door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus hiervoor nog wel bepaalde kanttekeningen geplaatst.

Die controle door een externe instantie moet o.i. des te belangrijker worden geacht, aangezien uit het verleden bekend is dat de eigenaar zich veelal niet aan de regels heeft gehouden, zowel die uit het vigerende bestemmingsplan, als ook algemene regels (zoals die o.a. t.a.v. de Boswet, thans Wet Natuurbescherming).

2.2.3.2 Cultuurhistorie

Allereerst heeft het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus verbaasd dat in de Toelichting telkenmale van het landgoed De Woerd wordt gesproken. Bezien we evenwel het door SB4 uitgevoerde historische onderzoek dan is duidelijk dat het gebied vroeger ooit wel gedurende een bepaalde periode deel zou hebben uitgemaakt van het landgoed Beverweerd, maar daar feitelijk toch geheel los van staat (zie in deze ook de Toelichting, Bijlage 5:

'Cultuurhistorische verkenning De Woerd Driebergen (SB4, 2013)', hoofdstuk 2: 'Biografie van de plek'). In die zin is de Stichting dan ook van mening dat het gebruik van de aanduiding landgoed feitelijk als oneigenlijk dient te worden aangemerkt, ook al aangezien er hier nooit sprake is geweest van een landhuis dat samen met de aangrenzende gronden een eenheid heeft gevormd (vergelijk in deze ook de definitie van landgoederen/buitenplaatsen uit de nota: 'Buitenplaatsen op de Heuvelrug': *'Een complex waarin van oorsprong één of meer gebouwen een compositorisch geheel vormen met een eventueel thans (deels) verdwenen tuin en/of park van tenminste 1 hectare en dat van waarde is op het gebied van cultuurhistorie en natuur*). Ook komt het terrein van De Woerd niet voor op de lijst van historische buitenplaatsen/landgoederen zoals deze in het kader van de nota:

'Buitenplaatsen op de Heuvelrug' is opgesteld.

2.2.3.2.1 Beleid 'Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS)'

Wat betreft het provinciale beleid met betrekking tot de 'Cultuurhistorische hoofdstructuur' is dat er op de eerste plaats opgericht dat daarbinnen geen nieuwe bestemmingen en regels mogelijk worden gemaakt die tot een onevenredige aantasting van de in het plangebied voorkomende waarden van de CHS zullen leiden (zie ook de PRV (Herijking 2016), Art. 1.7: 'Cultuurhistorische hoofdstructuur', onder lid 3). Wel wordt aangegeven dat algemeen ruimtelijke beleid, zoals dat in o.a. Art. 3.1 (en met name 3.2) is vastgelegd en waarbij dus geen verdere versterking van het landelijke gebied is toegestaan, een bestemmingsplan (in kader van het zogenaamde 'behoud door ontwikkeling') bestemmingen en regels kan bevatten die een bepaalde mate van verstedelijking toestaan, mits deze bijdragen aan het behoud van de cultuurhistorische waarde van de buitenplaatsen en de individuele buitenplaats. Die verstedelijking dient dan wel kleinschalig te zijn en zorgvuldig te worden ingepast (zie ook de PRV (Herijking 2016), Art. 1.7, onder lid 4).

Zoals ook hiervoor al aangegeven gaat het hier allereerst dus niet om een buitenplaats, of zo men wil landgoed, dus moet de gegeven regelgeving hierop dus niet van toepassing worden geacht, zoals overigens ook de Provincie Utrecht in haar reactie in het kader van het Bro Art. 3.3.1 Vooroverleg reeds heeft aangegeven. Daarnaast is het dus gewoon zo dat een adequaat beheer van het landgoed ook gewoon mogelijk is zonder dat hier een bewoning van de 'schaapskooi' en ook de bouw van een extra 'werkschuur' wordt toegestaan (zie wederom de reactie van de Provincie Utrecht in het kader van het Bro Art. 3.3.1 Vooroverleg). In die zin moet het voorliggende plan dus wel degelijk strijdig worden geacht met het in de PRS/PRV (Herijking 2016) t a v. de CHS gegeven (wettelijke) beleid(skaders).

2.2.3.2.2 Beleid 'Nota Schaapskooien'

Verder gaat het bij de 'schaapskooi' dus om een gemeentelijk monument. Aangezien de schaapskooi in het buitengebied is gelegen, moet een bewoning van de schaapskooi met de voorwaarden zoals deze dienaangaande in de 'Nota schaapskooien' is opgenomen in strijd worden geacht. In de Toelichting van het bestemmingsplan wordt dienaangaande aangegeven dat bewoning toch aanvaardbaar wordt geacht, gezien de grote positieve effecten die daar voor het landgoed (lees: de natuur) dan tegenover staan. Zoals in het voorgaande al aangegeven is het behalen van die positieve natuureffecten ook eenvoudigweg mogelijk zonder dat daar een permanente bewoning van de beheerderschuur tegenover staat, dus ziet de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. daarin op zich geen nadere motivering om dan maar zo van hetgeen in de 'Nota Schaapskooien' als beleidsregel is opgenomen af te wijken.

2.3 Voorschriften en Verbeelding

2.3.1 Voorschriften

Zoals ook hiervoor al aangegeven acht de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het van groot belang, voor zover de bewoning van de schaapskooi en ook de bouw en het gebruik van de werkschuur dan al ruimtelijk aanvaardbaar moet worden geacht, waarvan zij dus de mening is toegedaan dat dat niet het geval is, dat de voorwaarden zoals deze in zowel ecologisch als ook cultuurhistorische opzicht aan de bewoning van de schaapskooi en ook (het gebruik van) de werkschuur zijn gesteld, evenals m.b.t. de zogenaamde 'plussen' voor de natuur, dus zowel de in de Natuurtoets aangegeven mitigerende maatregelen in het kader van de Wet Natuurbescherming, uiteraard voor zover ruimtelijk relevant, evenals de 'compenserende

maatregelen' in het kader van de uitgevoerde 'NNN-Toets' ook zorgvuldig zijn verankerd in het voorliggende bestemmingplan, evenals als dit niet mogelijk is deze op een andere wijze worden verzekerd.

Art. 1 Begripsbepalingen

Gelukkig wordt nu in de begripsbepalingen wel omschreven wat men onder 'Beheerderswoning' verstaat (zie ook Art. 1.13), aangezien het dus niet om een gewone woning gaat. In de gegeven begripsomschrijving wordt dan aangegeven dat het om *'een woning bij een terrein gaat, waar alleen bewoning door de terreinbeheerder en gezinsleden is toegestaan'*. Alhoewel de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich op zich daarin kan vinden, zou het goed zijn als daaraan nog wordt toegevoegd, althans voor zover de gemeente het voorliggende bestemmingsplan uiteindelijk toch in ruimtelijke zin aanvaardbaar acht, 'teneinde het beheer van het terrein op een adequate manier mogelijk te maken'. Daardoor kan er dus alsnog een directe relatie met het beheer van het terrein van de Woerd worden gelegd, een relatie die in gegeven begripsomschrijving nu alleen indirect aanwezig is en waarbij toch het gewoon er wonen, zij het dan weliswaar door de terreinbeheerder en zijn gezin, centraal lijkt te staan.

Art. 3 Natuur

Onder 3.1: 'Bestemmingsomschrijving' wordt nu aangegeven, dat overigens mede op basis van de eerder dienaangaande op het 'Voorontwerp-bestemmingsplan' gegeven inspraakreacties, dat extensieve begrazing door paarden alleen nog ter plaatse van de aanduiding: 'Specifieke vorm van natuur - houden van paarden toegestaan' is toegestaan, dus niet langer over het gehele terrein. Zoals ook hiervoor onder meerdere plekken al aangegeven is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er gaan voorstander van dat hier (nog langer) paarden worden gehouden, dat niet alleen vanwege de negatieve effecten daarvan op aanwezige en nog te ontwikkelen natuurwaarden, maar ook aangezien de eigenaar in het verleden heeft aangetoond zich op geen enkele wijze aan welke regel dan ook te willen houden.

Dan blijkt uit de gegeven 'Bestemmingsomschrijving' dat ter plaatse van de aanduiding 'opslag' er kennelijk tevens ook de realisatie van twee paardenboxen mogelijk worden gemaakt. Het zal duidelijk zijn dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van mening is, ook al aangezien aan het beweiden door paarden van welk deel van het terrein dan ook voor de natuur geen toegevoegde waarde kan worden toegekend, dat van de betreffende mogelijkheid alsnog geheel zou moeten worden afgezien. In die zin zouden eveneens dus de aanwezige illegale paardenstal en andere stalletjes/hokken moeten worden afgebroken, althans voor zover dat natuurlijk nog niet gedaan is.

Dan wordt het overeenkomstig Art. 3.2.2 het nog steeds mogelijk gemaakt dat er hekwerken kunnen worden aangelegd met een hoogte van 2 m, dat terwijl overeenkomstig de 'Nota van Beantwoording' toch was toegezegd dat alsnog een aanpassing naar een hoogte van maximaal 1.2 m zou worden doorgevoerd, zodat deze voor (bepaalde) dieren geen belemmeringen vormen (zie in deze ook de 'Nota van Beantwoording', de reactie van de gemeente op zienswijze 34 van de Stichting Milieuzorg Zeist e.o.).

Verder is het o.i. niet juist dat overeenkomstig Art. 3.3.2. het aanleggen van kavelpaden en verhardingen ten behoeve van in- of uitritten, tot elk een oppervlakte van 60 m², wordt uitgezonderd van een omgevingsvergunning. Er kunnen zo in dit kwetsbare gebied

verhardingen worden aangelegd zonder een nadere toetsing.

Art. 4 Water

46 Wellicht dat aan de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat niet goed heeft gezien, maar op zich heeft zij de bestemming 'Water' niet op de bij het bestemmingsplan behorende 'Verbeelding' terug kunnen vinden. Hoe dat ook zij, gelukkig is binnen de gegeven bestemming dus overeenkomstig de gegeven 'Bestemmingsomschrijving' wel de 'instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomende dan wel daaraan eigen landschaps- en natuurwaarden' in planologische zin gewaarborgd.

Art. 5 Wonen

Voor zover de bestemming 'Wonen', dus het bewonen van de schaapskooi als 'beheerderswoning', dan al ruimtelijk aanvaardbaar moet worden geacht, dient dan wel met betrekking tot de ruimtelijke voorwaarden duidelijk te zijn dat het hier wel om een gemeentelijk monument gaat en dat dus bij de verbouw in ieder geval de ruimtelijke karakteristiek in stand dient te worden gehouden. Daartoe zijn dan wel in art. 5.2: 'Bouwregels' en dan onder 5.2.1: 'Bouwen van hoofdgebouwen' een aantal regels aangegeven, zoals de: *'inhoud mag niet meer bedragen dan de bestaande inhoud'* en ook dat de *'goot- en bouwhoogte mogen respectievelijk niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte'*, evenals dat *'dakkapellen niet zijn toegestaan'*, maar de vraag voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is toch of daarmee het behoud van de huidige karakteristiek van het gebouw wel in voldoende mate is verzekerd (zie overigens ook de schetsen zoals deze van het toekomstige gebouw in de 'Natuurtoets', Fig. 20: 'Beeld van de schaapskooi na de geplande aanpassingen aan de buitenzijde', pag. 49, zijn opgenomen).

Alhoewel door de gemeente dienaangaande in een eerste reactie in een vergelijkbare reactie van de provincie is aangegeven dat de bescherming van het exterieur en onderdelen van de constructie van de 'schaapskooi' niet via het bestemmingsplan kan worden geregeld, maar via de Welstandnota en de Erfgoedwet, heeft men kennelijk op basis vergelijkbare inspraakreacties, zoals die van de Stichting Milieuzorg Zeist e.o., alsnog een cultuurhistorische bestemming in het bestemmingsplan in opgenomen waarmee dan wordt beoogd de hoofdvorm van het 'schaapskooi en het ensemble ter plaatse' te beschermen. In die zin waardeert de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het dus dat door de gemeente alsnog op basis van diverse in die zin aangegeven inspraakreacties, waaronder ook die van de provincie Utrecht, de dubbelbestemming: 'Waarde - Cultuurhistorie' aan het bestemmingsplan heeft toegevoegd.

Verder is onder art. 4.5 als 'voorwaardelijke verplichting' opgenomen dat het gebruik als beheerderswoning zoals bedoeld in art. 5.1. pas is toegestaan als de natuur zoals aangegeven in het in de bijlage 1 van de Planregels opgenomen: 'Inrichtingsplan' is uitgevoerd. Op zich is dat mooi, maar de vraag is waarom ook het vereiste beheer zoals dat noodzakelijk moet worden geacht om bepaalde 'plussen' te realiseren niet meteen ook als voorwaardelijke verplichting is opgenomen, evenals bepaalde andere voorwaarden die moeten waarborgen dat aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie niet alleen in stand worden gehouden, maar om bepaalde plussen te realiseren ook daadwerkelijk worden verbeterd. In die zin zouden dus aan het gebruik van de schaapskooi als beheerderswoning en ook de bouw en het gebruik van de werkschuur, voor zover dus in ruimtelijke zin überhaupt aanvaardbaar, alsnog de volgende voorwaarden moeten worden toegevoegd:

- gebruik van de gronden in de directe omgeving van de schaapskooi en ook de werkschuur zodanig dat geen afbreuk wordt gedaan aan de hier aanwezige cultuurhistorische en ook natuurwaarden (zie ook de Toelichting, Hoofdstuk 4.7: 'Cultuurhistorie');
- het saneren en ook herrichten voor de natuur van het composteerterrein vindt plaats overeenkomstig de in de Natuurtoets daartoe aangegeven tekening (inclusief bijbehorende natuurdoelen) (zie hiervoor met name de Natuurtoets, Hoofdstuk 9.3: 'Composteerterrein: Inrichting naar natuur'), waarbij dan wel wordt afgezien van de aanleg dan de dijkweg, evenals er ook t.a.v. het composteerterrein er ook een zorgvuldig beheer plaatsvindt op basis van een integraal beheerplan;
- een kwaliteitsimpuls aan de natuur zoals deze thans op De Woerd voorkomt, waarbij niet alleen een gedeeltelijke omvorming aan de orde is (zie hiervoor met name de Toelichting, Hoofdstuk 9.4: 'Inrichtingsmaatregelen in het private deel'), maar eveneens een bijbehorend beheer op basis van een integraal beheerplan;
- Dus alsnog in de 'Planregels' van het bestemmingsplan randvoorwaardelijk het opgestelde 'Inrichtings- en beheersplan (AFO, 2017)' opnemen. Dat dan wel met in acht name van de eerder m.b.t. het betreffende inrichtings- en beheersplan' geplaatste kanttekeningen, namelijk dat van een beweiding met paarden, waar ook in het terrein, ook gezien de ervaringen uit het verleden, hoe dan ook zou moeten worden afgezien, evenals dat voor het gehele terrein wordt uitgegaan van natuurdoeltypen waarbij te realiseren natuurwaarden centraal staan en dus niet de houtproductie;
- het waarborgen van noodzakelijke (mitigerende) maatregelen m.b.t. de verbouw en het gebruik van de schaapskooi als beheerderswoning, evenals van de werkschuur en ook de toegangsweg (zie in deze o.a. ook de Natuurtoets, de hoofdstukken 10.2.2: 'Negatieve effecten, "de minnen"' én ook 10.3: 'Wet natuurbescherming'), een en ander om o.a. een gunstige staat van instandhouding van (beschermde) soorten in het kader van de Wet natuurbescherming hoe dan ook te kunnen waarborgen;
- algeheel verbod voor het houden van honden en (hobby)paarden gezien negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden. Voorzover in bestemmingsplantechnische zin aan de gegeven randvoorwaarden geen plek kan worden gegeven, aangezien deze geen ruimtelijke relevantie hebben, zouden deze dus alsnog alvorens het bestemmingsplan door de gemeenteraad wordt vastgesteld via een publiekprivaatrechtelijke/antérieure overeenkomst moeten worden vastgelegd (zie in deze overigens ook de Uitspraak Raad van State R201500276/2/R2).

47

Art. 10 'Waarde - Cultuurhistorie'

In ieder geval waardeert de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het dus dat alsnog teneinde aanwezige cultuurhistorische waarden te beschermen de dubbelbestemming: 'Waarde - Cultuurhistorie' is opgenomen.

Art. 11 'Waarde - Ecologie'

Mooi dat dit artikel ter bescherming aanwezige en ook toekomstige natuurwaarden is opgenomen, maar aangezien dit artikel in aanvulling op het hetgeen reeds in art. 3: 'Natuur' is vastgelegd vooral op de basisbescherming van het NNN overeenkomstig het 'Nee, tenzijbeginfel' is gericht, zou dat ook als zodanig in de gegeven bestemmingsregeling moeten worden doorvertaald, dus met name bij de toetsing van de toelaatbaarheid zoals die in artikel 11.4.3 is opgenomen.

48

Verder is het o.i. niet juist, zoals ook al hiervoor m.b.t. Art. 3.3.2 aangegeven, dat in Art.

11.4.2 het aanleggen van kavelpaden en verhardingen ten behoeve van in- of uitritten, tot elk een oppervlakte van 60 m², worden uitgezonderd van een omgevingsvergunning. Er kunnen dus zo in dit kwetsbare gebied steeds verhardingen worden aangelegd zonder toetsing.

Art. 15 Algemene gebruiksregels

Hier zou dus o.i. in art. 15.1 als verboden gebruik alsnog het houden van (hobby)paarden dienen te worden verboden.

Art. 16 Algemene afwijkingsregels

Binnen Art. 16.1, onder b is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen m.b.t. de hoogte van bouwwerken, waarbij deze door het bevoegd gezag kan worden verhoogd tot maximaal 10 m. Binnen de bestemmingen 'Natuur' en 'Waarde - Ecologie' zijn bouwwerken van 10 m hoog evenwel ongewenst. Waarom wordt aan het college dan zo'n ruime afwijkingsbevoegdheid gegeven? En als deze toch wordt opgenomen, moet de afwijking ook uitdrukkelijk aan de doeleinden van de onderhavige bestemmingen worden getoetst en niet alleen aan het straten laanbeeld e.d..

49

2.3.2 Verbeelding

Op de verbeelding zou dus alsnog moeten worden aangegeven dat de 'schaapskooi' een gemeentelijk monument is. Dat het SVBP dat niet mogelijk zou maken wordt door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. betwijfeld, aangezien er wel degelijk ook daarbij een bepaalde flexibiliteit mogelijk is. Gelukkig is dus wel alsnog, dat mede n.a.v. de op het 'Vooronwerpbestemmingsplan De Woerd' gegeven inspraakreacties de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' opgenomen (zie ook de Planregels', Art. 10: Waarde- Cultuurhistorie').

50

3. Conclusie

De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. blijft uitermate kritisch tegenover de ruimtelijke ontwikkelingen zoals deze nu in het bestemmingsplan zijn opgenomen, aangezien daar naar verwachting o.i. wel degelijk een toename van met name de verstoring op de natuur op het terrein van de Woerd zal uitgaan, terwijl in de plussen waar het plan vanuit gaat ook op een andere wijze had kunnen worden voorzien, namelijk dat de gemeente zelf vanuit het beginsel van de 'vervuiler betaald' de verantwoordelijkheid voor de sanering van het voormalige composteerterrein op zich had genomen. In die zin is zij er dus niet zondermeer van overtuigd dat voor de natuur in het voorkomende geval ook echt een positieve balans voor de natuur ontstaat, dat nog even afgezien van het gegeven of in ruimtelijke zin wel aan alle voorwaarden wordt voldaan die daaraan binnen gegeven (wettelijke beleidskaders worden gesteld.

In ieder geval acht de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het van groot belang, voor zover het plan toch ruimtelijk aanvaardbaar wordt geacht, dat ook alle voorwaarden zoals deze uit het natuuronderzoek naar voren zijn gekomen ook op een zorgvuldige wijze in het bestemmingsplan worden verankerd en voorzover deze niet ruimtelijk kunnen worden verankerd in een (anterieure) overeenkomst.

Onze reactie

1. Wij zijn dankbaar voor uw uiteenzetting van het doorlopen planproces. Uit uw uiteenzetting kan heel duidelijk worden gehaald dat de plannen meerdere malen ten gunste van de natuur zijn bijgesteld en dat de landgoedeigenaar bereid is geweest om zijn plannen bij te stellen en daarmee tegemoet te komen aan de

kritiek van buurtbewoners en natuurorganisaties. Voor het opnemen van het planproces als zodanig in de toelichting zien wij verder geen noodzaak.

2. *Met de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan en daarbij gevoegde inrichting- en beheerschets is de mogelijkheid geopend om ook te reageren op deze schets.*
3. *Tegen een aantal illegale activiteiten is door de gemeente wel actief opgetreden. Tegen het voorheen illegale recreatieve gebruik van de schaapskooi had met de kennis van nu mogelijk in het verleden handhavend opgetreden moeten worden. Gezien de lange periode dat de schaapskooi als recreatief in gebruik is, is nu echter niet meer te achterhalen waarom in het verleden niet is opgetreden. Of met handhaving in het verleden daadwerkelijk het gebruik beëindigd had kunnen worden, betwijfelen wij. Het recreatieve gebruik van een schaapskooi is namelijk passend binnen onze Nota Schaapskooi en op een verzoek om legalisatie van dit gebruik hadden wij gezien dit beleid naar alle waarschijnlijkheid positief geoordeeld.*
4. *De door u aangehaalde ecologisch corridor ligt blijkens de folder die u aanhaalt op meer dan 200 meter van de schaapskooi en doorsnijdt het deel van het landgoed waarop geen ontwikkelingen zijn voorgenomen. Wij zijn bovendien, in tegenstelling tot hetgeen u aangeeft, van mening dat sprake is van een relatief ruime ecologische verbindingzone. Dit blijkt ook uit het door u aangehaalde folder, waarin de zone als ecologische hoofdverbinding is weergegeven.*
5. *De door u aangehaalde ecologische verbinding ligt niet binnen het gebied waar ontwikkelingen gaan plaatsvinden (zie ook antwoord onder punt 4). Wij komen de door u aangehaalde ecologische corridor verder ook niet tegen in documenten van de provincie die gaan over het Natuur Netwerk Nederland. In ecologisch zin is het gebied dat gelegen is tussen schaapskooi en het woonlint langs de Langbroekwetering voldoende breed (bijna 600 meter) om als verbindingzone te dienen. Negatieve effecten van de bewoning van de schaapskooi op het functioneren van de door u aangehaalde verbindingzones achten wij nagenoeg uitgesloten, aangezien deze verbindingzone op meer dan 200 meter vanaf de schaapskooi ligt.*
6. *Omdat de gronden in eigendom komen van de landgoedeigenaar en deze voordeel heeft bij de sanering van de bodemverontreiniging vinden wij het niet vreemd dat de landgoedeigenaar meebetaalt aan de sanering van de gronden. Wat betreft ontwikkeling van de natuur en onze plicht hiertoe, wijzen wij erop dat wij hiervoor geen financiële middelen ter beschikking krijgen vanuit rijk, dit in tegenstelling tot de provincie, die de verantwoordelijkheid heeft om het Natuur Netwerk Nederland te ontwikkelen. Natuurontwikkeling zien wij dan ook niet als publieke taak van de gemeente. In het vigerende bestemmingsplan zit wel de door u bedoelde wijzigingsbevoegdheid, echter die is niet opgenomen om de bedrijfsbestemming die het composteerterrein heeft te wijzigen in natuur. Die wijzigingsbevoegdheid is opgenomen om het toenmalige natuurgebiedsplan Kromme Rijngebied te verwezenlijken. Het composteerterrein is in dit plan niet opgenomen als te ontwikkelen natuur.*
7. *Uit de door u aangehaalde documenten blijkt niet dat de gemeente een verantwoordelijkheid heeft op het vlak van het aanleggen van natuur, maar er verantwoordelijkheid is voor de bescherming van de al aanwezige natuur.*
8. *Voor de gemeente en landgoedeigenaar is nergens een verplichting te vinden om op het voormalige composteerterrein natuur te ontwikkelen. De nagenoeg volledige verharding en zware verontreiniging van het composteerterrein maakte een dergelijke ontwikkeling trouwens ook onmogelijk.*
9. *Het gedurende langere periode een gebouw op niet legale wijze gebruiken kan, in tegenstelling tot hetgeen u stelt, wel betekenen dat dit bij vaststelling van een nieuwe bestemmingsplan zomaar onder overgangsrecht komt te vallen. De door u aangehaalde uitspraken zijn trouwens niet van toepassing op het onderhavige geval, nu die zijn op het bouwovergangsrecht en de vraag of sprake is van gedeeltelijke vernieuwing en vervangen van het illegaal gebouwde. In casu is sprake van strijdig gebruik en het van toepassing zijn van het gebruiksovergangsrecht.*
10. *In haar vooroverlegreactie geeft de provincie aan dat het landgoed niet valt onder haar beleid ten aanzien van historische landgoederen en buitenplaatsen. In de vooroverlegreactie stelt de provincie nergens dat geen sprake zou zijn van landgoed in algemene zin.*
11. *In de begripsbepalingen van de PRV is aangegeven wat verstaan wordt onder een stedelijke functie, te weten een functie die door de intensiteit van de bebouwing en gebruik, door afhankelijkheid van geconcentreerde infrastructuur en door de intensieve wisselwerking met andere functies primair is*

aangewezen op of verbonden is met aaneengesloten bebouwd gebied. Hieronder worden volgens de PRV in ieder geval begrepen:

- woningen en woongebieden;
- niet-agrarische bedrijven en bedrijfsterreinen;
- stedelijke voorzieningen en kernrandactiviteiten;
- gebouwde voorzieningen voor energieproductie;
- recreatiewoningen en complexen voor verblijfsrecreatie;

Van verstedelijking is volgens de PRV sprake als een ruimtelijk besluit ten opzichte van het vigerende planologische regime nieuwe mogelijkheden biedt voor vestiging of uitbreiding van stedelijke functies

Er is in onderhavig geval geen sprake van een stedelijke functie. Wij vinden steun in de interpretatie bij de voorbeelden die in de PRV worden gegeven. Hier gaat het over woningen (meervoud) en woongebieden, terwijl in het onderhavig plan sprake is van een enkele woning.

12. *De beweiding zal plaatsvinden in een zone die op grond van het natuurbeheerplan 2018 van de provincie geen natuurdoeltype kent. Er wordt binnen dit gebied door de provincie dan ook geen natuur nagestreefd. Doel van de beweiding is ook niet het verkrijgen van een positief resultaat voor de natuur. De beweiding wordt toegestaan, omdat wij het hobbymatige houden van enkele paarden bij een woning op een landgoed, als acceptabel gebruik zien en binnen onze gemeente vaker voorkomt.*
13. *De ladder van duurzame verstedelijking heeft als doel overprogrammering en de negatieve ruimtelijke effecten van leegstand te voorkomen. De ladder is als zodanig in de SVIR opgenomen als reactie op grootschalige leegstand van kantoren en bedrijventerreinen. Wij zien gezien voorgaande geen enkele reden om de ladder van duurzame verstedelijking toe te passen op het toestaan van 1 woning.*
14. *De aangehaalde LOP Kromme Rijngebied en Beeldkwaliteitsplan Kromme Rijngebied zijn niet relevant voor het deel van het landgoed de Woerd waar de ontwikkelingen zijn voorgenomen.*
15. *U acht de in de toelichting gedane toetsing aan de structuurovisie Groen dus vitaal onjuist, nu deze toetsing uitgaat van het idee dat natuur en wonen goed samengaat en dat wij hierbij van het onjuiste uitgangspunt uitgaan dat het gebruik van de schaapskooi als jachtverblijf is toegestaan op grond van het overgangsrecht. Wij onderschatten daardoor de negatieve effecten van de bewoning van de schaapskooi. Wij gaan echter uit van de situatie zoals deze werkelijk is en niet van een denkbeeldige situatie waarbij de schaapskooi niet af en toe in gebruik is als woonverblijf. We achten een dergelijk uitgangspunt ook een meer duidelijk en meer waarheidstrouw beeld geven over de effecten van de permanente bewoning.*
16. *In het bestemmingsplan is geregeld dat de aanwezige natuur in stand gehouden moet worden. Indien de landgoedeigenaar dat niet doet, kunnen wij handhavend optreden. In de koopovereenkomst wordt ook een boeteclausule opgenomen, waarbij de landgoedeigenaar een dwangsom is verschuldigd als de inrichting en het beheer van de natuur niet op juiste wijze gebeurt. Wij achten daarmee voldoende waarborgen aanwezig om de landgoedeigenaar zo nodig te bewegen tot een juiste inrichting en beheer van de gronden.*
17. *Alle zwaar verontreinigde grond is gesaneerd. Op de locatie is dan ook geen grond achtergebleven die zodanig is verontreinigd dat hier geen natuur op ontwikkeld kan worden.*
18. *Van goede ruimtelijke ordening is al sprake als voldaan wordt aan de waarden opgenomen in het Activiteitenbesluit en in de Wet geluidhinder. Het niet beschouwen van een cumulatief geluidsniveau in relatie tot een ambitie van de gemeente levert verder geen strijd met de goede ruimtelijke ordening op.*
19. *De gebruikte methode waarbij eerst een quickscan wordt gedaan naar de mogelijke voortkomende beschermde soorten en de mogelijke effecten door de ruimtelijke ontwikkeling daarop en het vervolgens toespitsen van aanvullend onderzoek op de daadwerkelijk aanwezige soorten die mogelijk nadelig effect ondervinden, is een geheel gebruikelijk werkwijze. De door u noodzakelijk geachte volledige soorteninventarisatie van het gebied, is gezien de beperkte ruimtelijke ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt niet noodzakelijk. Die beperkte ruimtelijke ontwikkelingen zullen ook geen effecten hebben op de*

gunstige instandhouding van het gebied of de functionaliteit ervan. Dergelijke effecten ziet men alleen bij ruimtelijke ontwikkelingen van enige omvang.

20. Wij zullen de door u voorgestelde aanvullende maatregelen om negatieve effecten voor de in het gebied aanwezige vleermuis meegeven aan de landgoedeigenaar.
21. Op grond van de Wet natuurbescherming heeft de landgoedeigenaar een zorgplicht om verstoring van de vaste nest- en/of rust- en verblijfplaatsen te voorkomen. Als de landgoedeigenaar die zorgplicht niet nakomt, begaat hij een economisch delict. Wij zien voor de gemeente ook hier verder geen rol in weggelegd.
22. Wij hebben aan de landgoedeigenaar ook meegegeven een ecologisch werkprotocol op te stellen en gaan er ook vanuit dat dit gebeurt. Het is echter de verantwoordelijkheid van de landgoedeigenaar om bij aanleg van de natuur en bij verbouw van de schaapskooi en bouw van de schuur overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Wij merken nog wel op dat het composteerterrein nagenoeg volledig was verhard en bood voor de ringslang dus geen overwinteringsplaats en/of voortplantingsplek. Het verstoren van het leefgebied van de ringslang was bij het verwijderen van de verharding en de daaronder gelegen verontreiniging niet aan de orde. Daarnaast was er een ecologisch werkprotocol aanwezig toen de verharding is verwijderd en was tijdens de werkzaamheden een milieu toezichthouder aanwezig.
23. In het kader van het bestemmingsplan dient echter uitsluitend aangetoond te worden dat de wet Natuurbescherming niet in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Uit het gedane natuurtoets blijkt dat dit het geval is. De Wet natuurbescherming kent trouwens ook geen verplichting om alle mogelijke effecten op populatieniveau inzichtelijk te maken.
24. Wij achten in de natuurtoets voldoende duidelijk welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten komt met deze beperkte ontwikkeling niet in het geding. Ook de aanvullende reactie op de natuurtoets die in de bijlagen bij uw zienswijze is opgenomen leidt ons inziens niet tot een ander oordeel. Wij merken daarop op dat het gebruik van de toegangsweg niet intensief zal zijn. Het gaat per etmaal om maximaal 8,6 autobewegingen.
25. Er is pas ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk als sprake is van overtreding van verbodsbepalingen opgenomen in deze wet. Die verbodsbepalingen zien hoofdzakelijk toe op bescherming van de nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren. Bij onderhavige ontwikkeling is na het nemen van mitigerende maatregelen (zoals werken met een ecologisch werkprotocol en uitvoeren werkzaamheden buiten broedseizoen) geen sprake van verstoring van nesten, voortplantingsplaatsen en of rustplaatsen van die dieren een ontheffing van Wet natuurbescherming wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Er is dan ook geen reden om een ontheffing bij de provincie te vragen.
26. Het werkprotocol is pas noodzakelijk als de werkzaamheden zijn toegestaan en hiervoor de noodzakelijk vergunningen zijn afgegeven. Dit is nog lang niet het geval. Hiervoor is allereerst noodzakelijk dat het bestemmingsplan van kracht wordt.
27. In artikel 2.10.4 van het Barro is de saldobenadering (plussen en minnen) letterlijk opgenomen. Wij zien dan ook geen strijd tussen provinciale regelgeving en Barro op dit punt.
28. Bij beoordeling van de effecten voor Natuur Netwerk Nederland gaat u uit van het niet legale gebruik van de schaapskooi als jachtverblijf en daarmee ook een relatief extensief gebruik van de toegangsweg naar het landgoed. Dit is wat ons betreft geen juist uitgangspunt. Ook uit de in uw bijlage opgenomen reactie op de natuurtoets en daarin vervatte nee, tenzij toets blijkt dat u nog uitgaat van onjuiste uitgangspunten. Het landgoed wordt namelijk niet meer opgesteld voor het publiek en er zal geen wandelroute en hondenuitlaat plek en speelbos komen. Ook delen wij uw beoordeling van de pluspunten voor Natuur Netwerk Nederland, zoals die ook uit de bijlagen bij de zienswijze blijkt niet. De waarde voor ringslangen van de verharding die op het composteerterrein aanwezig is minimaal en wij zijn het zoals uit eerder antwoorden blijkt niet eens met de eigen verantwoordelijkheid van de gemeente om hier natuur te realiseren.
29. Van rustig/stil gebied ter plaatse van de schaapskooi achten wij geen sprake, mede vanwege de nabijheid van de A12 en de kartbaan. Van een sterk negatief effect omdat sprake is van een stil gebied kan ons inziens dan ook geen sprake zijn.
30. Wij zien geen reden om de voorwaardelijke verplichting aan te vullen en merken ter zake het volgende op. Op grond van de bestemming Natuur is in standhouden van de natuur en daarmee juist beheer al noodzakelijk. De kwaliteitsimpuls die uitgaat van het omvormen van het composteerterrein naar natuur is

- voldoende om de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de totale ontwikkeling te onderbouwen. Wij zien dan ook geen noodzaak om de overige maatregelen op de Woerd zelf op te nemen in de voorwaardelijk verplichting.
31. Uit de inrichtingsschets blijkt dat een groot deel van het terrein wordt ingericht als vochtig/nat schraalland. Er wordt dus uitgegaan van de hoogst haalbare natuurdoeltype.
 32. In de verkoopovereenkomst is een ontbindingsclausule opgenomen, die ons in staat stelt de overeenkomst te ontbinden als het bestemmingsplan mogelijk niet in stand blijft.
 33. Wij hebben uw kritiek op deze natte verbinding meegegeven aan de landgoedeigenaar.
 34. De paardenweide komt in een zone waar weinig natuurwaarden zijn. In het natuurbeheerplan van de Provincie maakt deze zone geen deel uit van de natuur, is voor deze zone geen gewenst beheertype en geen ambitie opgenomen. Waarom sprake zou zijn in dit geval van een aantasting van de natuurwaarden en gestreefd moet worden naar benutten van ecologische potenties is voor ons onduidelijk. Wij zien dan ook geen reden om hier alleen beweiding met koeien en schapen toe te staan.
 35. Wij merken op dat in het bestemmingsplan binnen de bestemming Natuur het kappen van bos voor houtproductie niet is toegestaan en alleen kappen is toegestaan voor het beheer van het aanwezige bos. De provincie heeft trouwens in het natuurbeheerplan op de delen van het landgoed waar sprake is van bos de natuurdoeltype: droog of vochtig bos met productie opgenomen. Mogelijk verklaart dit de gegeven natuurdoeltype in de inrichtingsschets.
 36. Wij zien geen reden waarom een landgoedeigenaar op een deel van zijn eigen landgoed een open parklandschap mag aanleggen.
 37. Wij vinden het hobbymatig houden van twee paarden op het landgoed ruimtelijke aanvaardbaar. Voor het welzijn van de te houden dieren, achten wij het ook wenselijk dat zij een onderkomen hebben en staan wij dus ook twee paardenboxen toe in de bouwen schuur.
 38. De juiste aanleg van de natuur en beheer van de aanwezige natuur wordt gemonitord door de gemeente.
 39. U haalt de definitie van een historisch landgoed aan. Het betreft hier echter geen historisch landgoed. Wij blijven van mening dat in algemene zin wel gesproken kan worden van een landgoed omdat het om een NSW landgoed gaat.
 40. Wij zien geen strijd met de PRS en PRV en verwijzen naar onze eerdere antwoorden en hetgeen wij hieromtrent hebben opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.
 41. Wij zijn het niet met u eens dat de positieve effecten voor de natuur daadwerkelijk gerealiseerd zouden zijn, zonder de samenwerking met de landgoedeigenaar. Wij merken in dat kader het volgende op. Dat wij als beheerder van het composteerterrein een verplichting zouden hebben om hier natuur aan te leggen is onjuist. Het composteerterrein heeft namelijk in het geldende bestemmingsplan nog een bedrijfsbestemming en mag conform die bestemming door ons gebruikt worden. Ook verplicht het bestemmingsplan de beheerder van een landgoed alleen maar om de bestaande (soms) weinig ecologisch waardevolle natuur in stand te houden.
 42. Wij zien geen noodzaak tot een verdere verankering van de mitigerende maatregelen en de compenserende maatregelen. Wij verwijzen naar onze eerdere antwoorden.
 43. Wij passen de definitie van het begrip beheerderswoning conform uw verzoek aan.
 44. Per abuis is deze hoogte van hekwerken niet aangepast. Wij zullen dit alsnog doen.
 45. Het gaat hier om verharding ten behoeve van een in- en uitrit van het landgoed. Het landgoed kent één in- en uitrit op de openbare weg. Van het zomaar verhardingen aanleggen zonder nadere toetsing kan dus geen sprake zijn. Wij zien geen reden om deze regeling te schrappen.
 46. Het betreft een sloot op het deel van het landgoed die ligt in de nabijheid van de Langbroekwetering.
 47. Wij zien geen reden om de voorwaardelijk verplichting uit te breiden conform uw voorstel. Wij wijzen daarbij op onze eerder antwoorden.
 48. Wij verwijzen naar ons antwoord onder punt 46.
 49. Wij hebben de afwijkingsregeling die het mogelijk maakt om bouwwerken met een bouwhoogte van 10 meter toe te staan geschrapt.
 50. De SVBP kent geen mogelijkheid om monumenten aan te duiden en biedt de door u gestelde flexibiliteit niet.

Conclusie

Wij zijn het deels eens met de zienswijze en passen het bestemmingsplan als volgt aan:

- In de regels wordt de definitie van het begrip beheerderswoning aangepast;
- In de regels wordt de bouwhoogte van hekwerken beperkt tot 1,2 meter;
- In de regels wordt de afwijkingsregeling waarmee bouwwerken van 10 meter hoog kunnen worden toegestaan, geschrapt.

2.3 bewoners Meerkoet

Geachte raadsleden van gemeente Utrechtse Heuvelrug,

Met deze brief willen ondergetekende bewoners van Meerkoet hun zienswijze kenbaar maken op ontwerp-bestemmingsplan De Woerd, dat momenteel ter inzage ligt. Op basis van hierna te formuleren argumenten verzoeken wij het bestemmingsplan niet vast te stellen. Wij zijn van mening dat er met dit ontwerp-bestemmingplan de Woerd geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening om de volgende redenen:

1. De in het plan voorziene bewoning van de schaapskooi brengt ongewenste verkeersbewegingen met zich mee door het parkje/speelveldje grenzend aan de Meerkoet. Er is jaren geleden gestreden voor een veilig parkje waar kinderen kunnen spelen. Hiertoe is alle (vracht)verkeer van en naar het inmiddels gesloten composteerterrein tot nul gereduceerd. Dit plan levert weer nieuwe verkeersbewegingen op die zeer onwenselijk zijn voor de veiligheid en leefbaarheid van het parkje én de aangrenzende buurt.

Het huidige verkeer van en naar het natuurgebied de Woerd, dwars door het park aan de Meerkoet bestaat vooral uit verkeer ten behoeve van illegale, recreatieve activiteiten, die niet onder het overgangsrecht vallen. Tevens is er sprake van risicotransport met vrachtwagens (propaan en diesel) ten behoeve van die illegale activiteiten. Met dit bestemmingsplan wordt een ruimtelijke inpassing van intensieve recreatie (hobbypaarden) en woondoeleinden beoogd. Daardoor zullen door het parkje/speeltuin diverse nieuwe verkeersbewegingen ontstaan zoals woon-werk-verkeer, woonschoolverkeer, pakketdiensten, risicotransport met vrachtwagens, paardenvervoer met vrachtwagen danwel trailer, dienstenverkeer t.b.v. de paarden, etc. Deze verkeersbewegingen zullen ook in de weekenden en in de avonduren en nacht plaatsvinden. Dit gaat ten koste van de leefbaarheid op de Meerkoet omdat deze straat voor een deel voor dit verkeer wordt gebruikt. Denk hierbij aan verstoring van de rust, afname van de veiligheid voor met name spelende (jonge!) kinderen, toename van uitlaatgassen, risico op ongevallen, risicotransport, etc. Ook om deze reden achten wij dit plan in strijd met een goede ruimtelijke ordening en is herziening niet alleen gewenst maar gelet op genoemde negatieve effecten noodzakelijk.

2 Over de toegangsweg door het parkje/speeltuin bij de Meerkoet willen wij nog het volgende opmerken. In september 2017 heeft er in de lokale krant een melding gestaan voor een propaantank op het adres 'Lage Woerd 1'. Daarmee wordt bedoeld op de locatie van de 'schaapskooi'. Door de initiatiefnemer is dit adres aangevraagd. De Lage Woerd is een niet bestaande straat. Tot onze verbazing is de gemeente tot op heden niet bereid aan ons aan te geven waar de nieuwe straat precies ligt. Wij gaan er vanuit dat het de intentie is van de gemeente om de weg dwars door parkje/speeltuin bij Meerkoet een officiële straatnaam te geven, nl. Lage Woerd. Om bovengenoemde redenen willen wij daar bij voorbaat onze bezwaren tegen maken. Wij vinden dat, nu het composteerterrein gesloten is, de weg door het parkje/speeltuin autoluw moet blijven en dat alle gemotoriseerd verkeer tot een uiterst minimum beperkt moet

worden, bv. alleen nog ten behoeve van het biezenveld en beheer natuurgebied gemeente. Een nieuwe straatnaam achten wij onwenselijk.

3

Uit de verschillende eerder gepubliceerde stukken blijkt dat de eigenaar van natuurgebied de Woerd ook een toegangsweg heeft via de oprijlaan naar 't Haft, gelegen tussen de Woerd en de zuiveringsinstallatie aan de Rijsenburgselaan. Deze toegang is ook aangegeven op de digitale basiskaart van ruimtelijke plannen. Wij vinden het onbegrijpelijk dat dit gegeven tijdens de voorbereidingen van deze plannen nooit open en transparant op tafel heeft gelegen. Wij vinden dat onbegrijpelijk van de zijde van de gemeente, maar zeker ook onbegrijpelijk van de zijde van de initiatiefnemer. Temeer daar in de voorbereidingsfase een "oorspronkelijke toegangsweg naar landgoed de Woerd" werd gesuggereerd die nooit bestaan heeft. Wij verzoeken het college in overleg te treden met de eigenaren van natuurgebied de Woerd, zodat in de nabije toekomst de toegang naar natuurgebied de Woerd enkel via 't Haft zal plaatsvinden. Eén toegangsweg kan als voldoende beschouwd worden voor een klein natuurgebied als de Woerd.

En niet in de laatste plaats verwijzen wij terug naar de eerste alinea onder dit punt 1 dat er in 2011 actie is gevoerd voor het terugdringen van het aantal verkeersbewegingen door het parkje grenzend aan de Meerkoet. Het is voor de bewoners van de Meerkoet cruciaal dat er geen verkeersbewegingen meer zijn door het parkje waardoor de veiligheid in het geding komt. In onze beleving is -mede hierom- een alternatieve toegangsweg tot de Woerd mogelijk via 't Haft. 2. Het maatschappelijke doel van recreatief medegebruik voor de wijkbewoners wordt niet gerealiseerd. Een aanvankelijk doel van dit project was de realisering van een beperkte openstelling van de natuurgebieden tussen Driebergen en de Langbroekerdijk, als recreatieve uitlooptoefening voor de wijk. Wij constateren dat het speelbos, de klompenpaden en een hondenuitlaatzone niet meer voorkomen in deze plannen. Tevens blijkt de initiatiefnemer niet bereid tot openstelling van het natuurgebied in de vorm van een klompenpad. Wij wijzen erop dat van de zijde van de initiatiefnemer en college de recreatieve openstelling gebracht werd als een rechtvaardigingsgrond voor het oprichten van een villa/beheerderwoning.

4

De reactie van de gemeente in de Nota van Beantwoording over het recreatief medegebruik (klompenpad) dat dit op teveel bezwaren zou stuiten bij natuurorganisaties en bewoners achten wij als ongegrond omdat hiertoe geen officiële bezwaarprocedure heeft gelopen en er dus wederom geen goede ruimtelijke ordening heeft plaatsgehad.

3. Het plan creëert onrust en verstoring in natuurgebied de Woerd

5

Dit plan zorgt voor onrust en verstoring van het natuurgebied. Veel van de huidige activiteiten op landgoed de Woerd zijn in strijd met de bestemming natuur. Vanuit de beheerderswoning zou een beter beheer van de natuur beoogd worden. Echter, het tegendeel is waar. Afgelopen jaren heeft bewoning en intensiever gebruik van het gebied juist laten zien dat het tot een slechter beheer van het natuurgebied heeft geleid. De vele overtredingen van het bestemmingsplan van afgelopen jaren zijn illustratief: rooien gedeelte historische houtwal; graven eendenvijver; oprichten hokken voor konijnen/ kippen/kalkoenen/pauwen; oprichten hokken voor houtopslag en voor een aggregaat; aanleg propaantank; aanleg diverse leidingen; gebruik voor dagrecreatie; gebruik voor paardensport; aanleg paardenbak; intensieve beweiding door paarden; opslag van paardenvoer; omzetten bos in paardenweide; toename verkeersbewegingen. Met dit plan worden veel van deze strijdige, illegale en ongewenste activiteiten gelegaliseerd. Een woning met schuur zal leiden tot meer verstoring van de natuurwaarden en ongewenste ontwikkelingen, zo heeft de praktijk van afgelopen jaren op de Woerd uitgewezen.

6

Het gegeven dat al deze activiteiten onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan buitengebied Driebergen vallen is onvoldoende onderbouwd.

De bewoners van de Meerkoet achten deze ontwikkelingen zeer onwenselijk voor het behoud van rust en natuurwaarden in het nabijgelegen natuurgebied. De kwaliteit van wonen op Meerkoet wordt voor een belangrijk deel immers hierdoor bepaald.

Concluderend kunnen wij stellen dat dit plan niet voorziet in behoud respectievelijk toename van veiligheid, leefbaarheid en rust van de Meerkoet en verzoeken u derhalve het bestemmingsplan niet vast te stellen.

Onze reactie

1. *Het aantal verkeersbewegingen dat wordt gegenereerd door deze nieuwe ontwikkeling bedraagt maximaal 8,6 verkeersbewegingen per etmaal. In de regel betreft dit ook geen vrachtverkeer, maar gaat het hier om personenwagens, aangezien het alleen woongebruik en hobbymatige houden van 2 paarden betreft. Wij zien niet dat dergelijke geringe verkeersbewegingen tot verkeersonveilige situaties in het parkje en de aangrenzende woonwijk zal leiden. We wijzen er daarbij ook op dat de maximumsnelheid op de ontsluitingsweg beperkt is tot 15 kilometer per uur. Een gelijke snelheid als wordt voorgeschreven voor woonerfsituaties, juist ook met oog op spelende kinderen. Gezien het geringe aantal verkeersbewegingen zal geen sprake zijn van een verslechtering van de luchtkwaliteit.*
2. *De schaapskooi heeft nu geen adres, en zal voor nutsaansluitingen een adres nodig hebben. Dit gebeurt pas wanneer vergunning voor de verbouw van de schaapskooi is verleend.*
3. *Momenteel loopt er een onderhoudspad via 't Haft naar het landgoed. Het veranderen van dit onderhoudspad tot toegangsweg achten wij niet wenselijk. Het opwaarderen van dit onderhoudspad zou een te grote aantasting opleveren van de aanwezige natuurwaarden en de gewenste rust en ruimte op het landgoed en daaromheen aanwezige gronden. Wij wijzen er daarbij op dat het pad ook deels evenwijdig loopt aan de over het landgoed aanwezige ecologisch hoofdverbinding.*
4. *Bij een bestemmingsplanprocedure wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure toegepast. Deze procedure vervangt de bezwaarfase die wel bij andere besluiten bestaat. Er is trouwens voor u voldoende gelegenheid geweest om uw bezwaren kenbaar te maken, namelijk op de gehouden informatieavonden en tijdens de inspraakfase van het plan. Feit blijft ook dat er teveel bezwaren waren tegen het klompenpad, enerzijds omdat een dergelijk wandelpad juist weer meer verkeer met zich meebrengt en anderzijds omdat het een te grote aantasting van de aanwezige natuur zou opleveren.*
5. *De afgelopen jaren was het vooral onduidelijk wat wel en wat niet was toegestaan op het landgoed. Dat leverde veel onrust op. Met de nu voorgestelde regeling wordt duidelijk wat wel en niet is toegestaan op het landgoed. Die duidelijk gaat ons inziens meer rust opleveren.*
6. *Dat de schaapskooi al jaar en dag in gebruik is als jachtverblijf was algemeen bekend, ook bij de gemeente. In de Nota Schaapskooien uit 2011 wordt onder meer vermeld dat de schaapskooi al in de jaren 60 is verbouwd tot jachtverblijf. Uit de cultuurhistorische verkenning welke is uitgevoerd blijkt dat de schaapskooi zelfs al in 1927 als jachtverblijf in gebruik was en in 1964 door de huidige eigenaar in verband met het verkrijgen van de jachtrechten in 1954 in eigendom is verkregen. Ook bevestigen buurtbewoners dat het woongebruik al jaar en dag plaatsvond. Wij achten hiermee voldoende onderbouwd dat het gebruik als jachtverblijf cq. woongebruik voor het van kracht worden van het huidige bestemmingsplan aanwezig was en daarmee onder het overgangsrecht valt.*
7. *De kwaliteit van het wonen in de wijk Meerkoet zal met het plan om op het landgoed bewoning toe te staan in de aanwezige schaapskooi en de bouw van 1 schuur, niet in het geding zijn. Voor de kwaliteit van het wonen op de Meerkoet is de aanwezigheid van het landgoed niet bepalend. Bepalend zijn het woon- en leefklimaat in de wijk zelf en andere factoren zoals, goede bereikbaarheid van de wijk en de aanwezigheid van goede voorzieningen in de buurt.*

Conclusie

Wij delen de zienswijze niet en passen het bestemmingsplan dus ook niet aan.

2.4 Bewoners Faunalaan en Tussen Heuvelrug & Wetering

Geachte leden van de Raad,

Hierbij dienen wij onze zienswijze in m.b.t. bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan.

1. Opmerkingen met betrekking tot de eerdere inspraakreacties.

Pas in november 2017 ontvingen wij de “Nota van beantwoording vooroverleg- en inspraakreacties op het voorontwerpbestemmingsplan De Woerd”. Met name opvallend is dat Provincie, maar ook alle natuurorganisaties en een aantal individuele personen, ernstig bezwaar maken **tegen elke vorm van wonen** op De Woerd, gezien de zeer schadelijke gevolgen voor de Natuur op De Woerd.

De Provincie stelt zelfs in eerder genoemde nota van beantwoording dat “met dit bestemmingsplan enigszins eenzijdig lijkt te worden ingestoken op de voorgestane realisering van een beheerderswoning en schuur”. Ook verwijzen zij in genoemde nota naar “ongewenste activiteiten en ontwikkelingen waarvan in het (recente) verleden in meer of mindere mate sprake is geweest”. De door de Provincie gehanteerde salderingsbenadering is het instrumentarium waarmee de mogelijke ontwikkeling in het gebied inhoudelijk wordt beoordeeld. De conclusie die de, door de landgoedeigenaar aangestelde, ecoloog (AFO) in zijn onderzoek hieraan verbindt, is echter veel te optimistisch. Zie ook de zeer kritische opmerkingen van de Provincie hierover in de Nota van beantwoording.

Wij delen deze visies. Het vertrouwen in goed gedrag/beheer van de eigenaar van de Woerd is in de loop van de laatste jaren verder afgenomen. Ook het gebrek aan handhaving door de Gemeente in het verleden is een belangrijk zorgpunt. Wij vragen ons dus inmiddels terecht af, of de gemeente in de toekomst wel adequaat garant staat voor feitelijke handhaving.

Dit alles moet zowel het College als de Gemeenteraad nu tot nadenken stemmen rond een verdere besluitvorming.

2. Reminder voorgeschiedenis.

Het project De Woerd loopt reeds geruime tijd en heeft sinds 2012 voor veel publiciteit en rumoer gezorgd. Op 22 juli 2014 is, onder leiding van de heer Boonzaaijer, geprobeerd tot een oplossing te komen voor het vastgelopen dossier De Woerd. De Gemeente, de landgoedeigenaar en vertegenwoordigers van de buurtbewoners waren daarbij aanwezig. In die vergadering zijn wij, en de vertegenwoordigers van buurtbewoners van Faunalaan/Scholekster, onder een aantal voorwaarden akkoord gegaan met een woonbestemming **-uitsluitend als Beheerderswoning-** op de Schaapskooi.

Op basis daarvan handhaven wij onze toezegging van 22 juli 2014 -ondanks de bovengenoemde overweldigende bezwaren van deskundigen tegen die woonbestemming- om de Schaapskooi een woonbestemming **als beheerderswoning** toe te kennen.

Dit mits uiteraard de overeengekomen beperkende voorwaarden worden doorgevoerd en waar van toepassing worden opgenomen in de Regels van het Bestemmingsplan (en de koopovereenkomst) Zie ook navolgend.

3. Verbod tot het houden van paarden op de Woerd.

Provincie, alle natuurorganisaties, individuele personen en buurtbewoners maakten bezwaar tegen het houden van paarden op De Woerd. Die bezwaren, ingebracht in de nota van beantwoording vooroverleg inspraak (1st8 termijn), zijn daar zeer duidelijk over. Wij verwijzen naar ons eerdere bezwaar genoteerd (Nota van beantwoording onder 4.6 inspraakreactie 5).

In het nu voorliggende voorontwerpbestemmingsplan De Woerd constateren wij met betrekking tot het houden van paarden helaas het volgende:

A. De afspraak met ons gemaakt op 22 juli 2014, dat er geen paarden op De Woerd zouden worden gehouden, is **niet** nagekomen. *Ter herinnering: er is destijds relatief kort over paarden gesproken omdat de eigenaar meteen meldde: "de paardenbak is intussen afgebroken", "de paarden zijn verdwenen en lopen in Nijkerk" en "ook geen beweiding op het voormalig composteerterrein". Daarmee leek het paarden probleem verdwenen, echter drie weken later liepen de paarden al weer op De Woerd.*

B. Aan de door eerder genoemde deskundigen gemaakte bezwaren is **niet** tegemoet gekomen. Er is nog steeds sprake van "het stallen van 2 paarden" of "2 paardenboxen". Hier stelt de Provincie dat dit verboden moet worden! Ook worden paarden op een gedeelte van De Woerd toegelaten.

C. In de Regels wordt opvallend vaag gedaan hoe het nu precies zit, terwijl dat in de nota van beantwoording wel duidelijk is; antwoord nr. 14 van de Gemeente aan de Provincie stelt dat "het aantal paarden is aangepast tot twee". Antwoord nr. 20 aan Natuur en Landschap/UL stelt dat "er is voor gekozen de zone waar paarden mogen grazen in het bestemmingsplan op te nemen". Uitsluitend in dit gebied sn-hpt mogen dus de 2 paarden lopen. Echter in art. 3.1.d. staat het veel vager. Als U desondanks toch 2 paarden wilt toestaan dan wij vragen U, in elk geval artikel 3.1.d als volgt aan te passen, ook om opschaling naar 5 hobbypaarden te voorkomen: **Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van natuur-houden van paarden toegestaan" is extensieve beweiding van maximaal 2 paarden toegestaan.**

Echter, wij komen hier nog op terug onder 3.H, omdat wij uiteraard willen dat de gemaakte afspraak "Geen paarden op de Woerd" daadwerkelijk nagekomen wordt.

D. Ook vragen wij U de z.a. **verbeelding als bijlage 2 toe te voegen aan de Regels met de vermelding van sn-hpt in het aangewezen gebied en in de legenda.** (*Vreemd genoeg is dit kaartje buiten de Regels gelaten en er is dus geen specifieke plek in de Regels terug te vinden*)! Naast voorgaande punten constateren wij het navolgende:

E. Voor het composteerterrein stelt de Provincie bij punt 9 van de nota van beantwoording 1ste termijn: "In het onderhavige geval moet beweiding expliciet voorkomen worden" en onder punt 10 staat: "dat expliciet verboden moet worden dat de voorgestane nieuwe opslagruimte als (paarden) stal wordt gebruikt". Dat is ook volledig juist omdat die woonbestemming uitsluitend een beheerderswoning betreft.

Het houden van paarden is daarbij absoluut niet noodzakelijk, integendeel. Het is in de Natuur uiterst ongewenst zoals alle deskundigen aangeven. Onbegrijpelijk is, hoe in het voorliggende plan hier nu volledig aan voorbij gegaan wordt!

F. Bij punt 11 schrijft de Provincie in de nota van beantwoording 1st termijn t a v. het composteerterrein: "dient het terrein ingericht te zijn als nat schraalland". Ook in de Natuurtoets wordt daar een voorkeur voor uitgesproken. Toch geeft Bijlage 1 van de Regels in fig. 8, de oostelijke helft, aan dat er slechts droog/vochtig schraalland zal komen. In fig. 7, het westelijk

deel, is ook slechts een klein deel vochtig/nat schraalland en de rest is eveneens droog/licht vochtig schraalland. Navraag leert ons dat op nat schraalland het veel moeilijker is om paarden te laten beweiden dan op dro og schraalland! **Wij verzoeken U dan ook fig. 7 en 8 aan te passen en de inrichting van het composteerterein te wijzigen naar NAT schraalland.**

6

G. In het concept inrichtingsplan, dat onderdeel wordt van de koopovereenkomst van het composteerterein tussen Gemeente en de Landgoedeigenaar, staat op pag. 24 voor het snhpt gebied aangegeven “intensieve beweiding”, ondanks dat in het bestemmingsplan duidelijk staat dat dit voor “extensieve” beweiding is bedoeld.

H. In dit zelfde concept inrichtingsplan staat N B. op pag. 26 art. 6.1.5. : “Wellicht kan korte beweiding op dit deel van toepassing zijn”. Dat betreft dus een gebied buiten de sn-hpt. In het inrichtingsplan, onderdeel van de koopovereenkomst, wordt dus alvast een voorschot genomen om paarden buiten het sn-hpt gebied te laten grazen!.

Ongetwijfeld zou het dan ook op het droge/licht vochtig schraalland van het composteerterein mogelijk moeten zijn en is dus ook duidelijk waarom niet voor nat schraalland is gekozen. Ook uit deze 4 genoemde punten (E t/m H) blijkt, dat een grootschalige inzet van paarden wordt voorbereid!

Op grond van alle bovenstaande en eerder genoemde argumenten -met name ook van Provincie en Natuurorganisaties en zeker gezien alle perikelen in het verleden- verzoeken wij U dringend GEEN paarden en GEEN paardenstal of -boxen op De Woerd toe te staan EN tevens; duidelijk vast te leggen dat nu en in de toekomst geen gebruik kan worden gemaakt van de “Afwijkingsbevoegdheid”, in dit gebied.

(Indien U de keuze van GEEN paarden onder 3.H. maakt komt uiteraard ons verzoek onder punt 3.C en D te vervallen)

7

Verder willen wij nog uitdrukkelijk opmerken dat het gebruik van gronden voor hobby paarden ons inziens, zowel in het huidige bestemmingsplan EN ook in het bestemmingsplan van vóór 2004, valt onder strijdig gebruik! De huidige paardenstal en het gebruik van gronden voor paardenbeweiding vallen **NIET** onder het overgangsrecht. Luchtfoto’s ondersteunen dit; de paardenbak is aangelegd rond 2007/2008. Hij staat niet op de luchtfoto van 2006, maar wel op die van 2008. Dus pas rond die periode is begonnen met paarden.

4. Inhoudelijke aanpassingen:

8

Wii verzoeken U de onderstaande aangegeven wijzigingen in het voorontwerpbestemmingsplan aan te brengen en die **uitdrukkelijk in de Regels** te verankeren: 3.1. b. “en stallen van 2 paarden” te laten vervallen 3.1. d. te vervangen door: het houden van paarden is in het bestemmingsplan De Woerd niet toegestaan. *Indien u. ondanks alle ingébrachte bezwaren, toch besluit maximaal 2 paarden op De Woerd toe te staan: dit artikel te wijzigen als volgt: **Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van natuur-houden van paarden toegestaan (sn-hpt) is extensieve beweiding door maximaal 2 paarden toegestaan. Tevens de “verbeelding” met vermelding van de aanduiding sn-hpt in het gebied en de legenda als bijlage 2 aan de Regels toevoegen.***

9

3.3.2.b, 3.3.2 e Deze 8 artikelen dienen te vervallen om te voorkomen dat 6.3.2.b vóór het in werking treden van het bestemmingsplan nog 7.3.2.b een aantal (illegale! werken worden opgestart en dus “reeds

8.3.2.b in uitvoering zijn” en worden goedgekeurd.
14.1.3.b

10

5.3 als volgt aanpassen: Bouw van en gebruik als beheerderswoning bedoeld in artikel 5.1. is pas toegestaan als de natuur zoals aangegeven in het in de bijlage 1 opgenomen inrichtingsplan is uitgevoerd.

11

6.2.2 Dit artikel dient geheel te vervallen. Er dienen in het Archeologie 1 gebied geen bouwwerken te worden gebouwd anders dan onder de voorwaarden onder 6.2.1 genoemd.
8.2.2 Als genoemd in 6.2.2 dienen deze drie artikelen te vervallen.

12

15.1.b.8 Het 2e woord “van” moet gewijzigd worden in “als” ende laatste drie woorden “voor permanente bewoning” dienen te vervallen. Het gebruik van de aangegeven woonvormen is altijd verboden.

13

171c Prima artikelen. Het betekent wel dat de Gemeente moet
17.2.d handhaven **vóórdat** een bouwvergunning voor de schaapskooi wordt verleend. De aanwezige paardenstal dient te verdwijnen.

Onze reactie

- 1 U haalt aan dat de provincie ernstige bezwaren heeft geuit tegen elke vorm van bewoning op het landgoed, vanwege de aantasting van de natuur. Wij constateren echter dat de provincie naar aanleiding van de gedane aanpassingen het niet meer noodzakelijk vond om een zienswijze in te dienen. Van (ernstige) bezwaren aan de zijde van de Provincie is geen sprake meer
- 2 Wij herkennen ons niet in het door u geschetste beeld. In het verleden is al een aantal malen door ons handhavend opgetreden. Ook in de toekomst, mocht er sprake zijn van illegale activiteiten zullen wij hiertegen handhavend optreden. Wij gaan er vanuit dat voorgaande niet noodzakelijk zal zijn, nu met dit nieuwe bestemmingsplan er voor alle partijen duidelijk is wat wel en wat niet is toegestaan op het landgoed.
- 3 U haalt aan dat de landgoedeigenaar gezegd heeft dat er geen beweiding met paarden op het composteerterrein zal plaatsvinden. Ons inziens is wel grotendeels tegemoetgekomen aan de bezwaren van deskundigen, door een specifieke zone op het landgoed aan te wijzen waar extensieve beweiding van paarden is toegestaan. De bezwaren waren gericht op het beheer van grote delen van landgoed door middel van intensieve begrazing van paarden. Wij nemen uw kritiek op de nu voorgestane regeling ter harte en passen de regeling aan in de zin dat maximaal twee paarden op de paardenweide zijn toegestaan.
- 4 Per abuis is de aanduiding “sn-hpt” welke de paardenweide aanduidt niet in de legenda van de papieren verbeelding opgenomen. Wij zullen dit aanpassen. In de regels is wel een specifieke regeling ter zake opgenomen, wij verwijzen naar artikel 3.1 onder d.
- 5 De provincie heeft in haar vooroverlegreactie kenbaar gemaakt dat beweiding van natte schraalland niet gewenst is en beweiding hier verboden dient te worden. De provincie merkt dan ook in haar vooroverlegreactie het volgende op: “Het is dan ook van belang dat er een beheerplan komt, waarin vastgelegd wordt welk beheer nodig is en hoeveel plaats daar voor paarden is”. Uw weergave van de vooroverlegreactie van de provincie strookt niet met het voorgaande. De beweiding door paarden wordt in het huidige plan ook alleen maar mogelijk gemaakt in een gebied op de Woerd waar beweiding de natuurwaarden niet aantast.
U verzoekt om een aanpassing van het natuurtype om het voor de landgoedeigenaar moeilijker te maken om paarden te weiden op het voormalige composteerterrein. Wij zien geen reden om uw verzoek

te honoreren omdat het weiden van paarden uitsluitend is toegestaan in de aangewezen zone en niet op het composteerterrein.

- 6 *De regeling in het bestemmingsplan is bepalend als het gaat om waar paarden mogen grazen. De zone waar nu twee paarden mogen staan kent een oppervlakte van circa een half hectare. Voor het beweiden van 4 paarden is circa 1 hectare noodzakelijk, voor twee paarden derhalve 1 hectare. In die zin is er wel sprake van intensieve beweiding van de aangewezen zone en klopt hetgeen in het inrichtingsplan staat.*
- 7 *Het houden van paarden valt wat ons betreft ook niet onder overgangsrecht.*
- 8 *Uit bovenstaande blijkt dat wij uw verzoek om het houden van paarden op landgoed de Woerd te verbieden niet zullen honoreren. Wij komen u wel tegemoet en zullen de regeling over de paardenweide conform uw verzoek aanpassen.*
- 9 *Uw ongefundeerde vrees dat de landgoedeigenaar willens en wetens vlak voor het van kracht worden van het bestemmingsplan allerlei illegale aanlegwerkzaamheden zal ondernemen, is voor ons onvoldoende om de door u aangehaalde artikelen te schrappen.*
- 10 *Wij nemen de verzochte aanpassing niet over. De verbouw van de schaapskooi kan beter plaatsvinden, vanwege de overlast die dit met zich meebrengt, voordat de natuur is aangelegd.*
- 11 *Met de aangehaalde artikelen wordt geen aparte bouw mogelijkheden gegeven, maar geregeld dat bij nieuwbouw of verbouw de aanwezige archeologisch dan wel ecologische waarden voldoende worden beschermd. Schrappen van de regeling zou betekenen dat die bescherming er niet meer is. Wij achten dat niet wenselijk..*
- 12 *U wenst te verbieden dat de schaapskooi gebruikt gaat worden voor recreatieve verblijfsdoeleinden. Een dergelijk verbod is niet noodzakelijk, omdat op grond van artikel 5.1 alleen gebruik als beheerderswoning is toegestaan.*
- 13 *Op het landgoed is een paardenstal aanwezig, welke niet legaal is. Tegen deze paardenstal wordt nu niet handhavend opgetreden, omdat bij vaststelling van het bestemmingsplan het bouwen van een schuur met ruimte voor het stallen van twee paarden mogelijk gemaakt wordt. Er is dus concreet uitzicht op legalisatie. Na vaststelling van het huidige bestemmingsplan zal deze paardenstal en ook de overige bebouwing die niet past binnen het nieuwe bestemmingsplan verwijderd moeten worden, zo nodig door middel van handhavend optreden.*

Conclusie

Wij delen de zienswijze deels en passen het bestemmingsplan als volgt aan:

- *Op de verbeelding wordt de paardenweide op juiste wijze aangeduid en worden een juist verwijzing naar de van toepassing zijnde regel opgenomen.*
- *In de regels wordt opgenomen dat in de paardenweide maximaal 2 paarden gehouden mogen worden.*

2.5 Aanvulling zienswijze bewoners Faunalaan

Hierbij verzoeken wij U bijlage 1 van het ontwerpbestemmingsplan De Woerd te wijzigen in bijgaande inrichtingsschets. Dit vanwege het feit dat de aangegeven "Berm" in zowel het westelijk deel als het oostelijk deel onjuist. Deze "Berm" is geprojecteerd dwars door het voormalig composteerterrein en sluit aan op de bestaande onverharde Dijkweg. Op basis van het Natuuronderzoek is in het verleden reeds afgesproken dat er geen mogelijke aansluiting via het composteerterrein naar de Dijkweg kan plaatsvinden.

Onze reactie

Met de term berm wordt geen weg aangeduid. Omdat deze term mogelijk verwarring oproept, in de regel ligt een berm wel naast een weg of watergang, zullen wij deze term waar deze vermeld is dwars over het voormalige composteerterrein verwijderen.

Conclusie

Wij delen de zienswijze niet maar passen toch, om verwarring te voorkomen de inrichtingsschets aan.

2.6 Vogelwacht Utrecht

Geacht college van B en W, geachte leden van de raad,

In de ontwerpfase van het nieuwe bestemmingsplan De Woerd heeft de Vogelwacht kritisch commentaar geleverd om de vogelbelangen en de daarmee verbonden natuurbelangen te beschermen.

Nu het ontwerp ter inzage ligt willen wij op twee punten onze zienswijze naar voren brengen.

Zienswijzen

1 De kern van het nieuwe bestemmingsplan is dat een voorheen onbewoonde opstal in het nieuwe bestemmingsplan bewoond gaat worden. Bewoning brengt onrust mee in wat voorheen natuur was. Bewoning in een verbindingzone van de Ecologische Hoofdstructuur weegt in dat opzicht extra zwaar. Om aan te geven waar aan gedacht moet worden: een schuwe roofvogelsoort als de wespindief zal in de bewoonde situatie het nabijgelegen bos niet meer als broedlocatie kiezen. In mindere mate zal dit ook gelden voor minder schuwe roofvogelsoorten als boomvalk, buizerd en havik.

Meer in het algemeen zal migratie via deze verbindingzone niet onmogelijk worden, maar hinder zal die migratie zeker ondervinden. Bewoning is altijd in het nadeel van de natuur hier. Bewoning is vanuit dit oogpunt ongewenst.

2 Om in dit gevoelige gebied het belang van de natuur en de daarmee verbonden vogelsoorten beschermd te laten blijven of te verbeteren verzoeken wij de gemeente Utrechtse Heuvelrug om toezicht te houden op het naleven van de beheerovereenkomst, te handhaven in voorkomende gevallen en openbaarheid te betrachten in deze. De monitoring van de natuur op het landgoed door een onafhankelijk bureau heeft onze voorkeur.

Onze reactie

- 1 *De effecten van de bewoning van de schaapskooi zullen niet zo verstrekkend zijn dat de door u genoemde vogelsoorten het bos niet meer zullen gebruiken. Wij wijzen u er daarbij op dat tussen de schaapskooi en de Langbroekwetering een strook van 500 meter bos aanwezig is. De door u bedoelde verbindingzone ligt op circa 200 meter van de schaapskooi. De bewoning van de schaapskooi zal gezien deze afstand hierop geen effect hebben.*
- 2 *Wij hebben een beginselplicht tot handhaving en zullen er op toezien dat de natuur op de juiste wijze wordt aangelegd en beheerd. Wij hebben voldoende kennis in huis om dat zelf te doen en zien geen noodzaak om hiervoor een onafhankelijk bureau in te schakelen.*

Conclusie

Wij delen de zienswijze niet en passen het bestemmingsplan niet aan.

2.7 bewoner Faunalaan

Geachte raadsleden,

Bijgevoegd schrijven ontving ik op 18 december in mijn brievenbus. Het betreft een peiling van de mening van buurtbewoners over de inrichting van het landgoed de Woerd in Driebergen.

In 2014 is er al eerder in de wijk Hoenderdaal gesproken over de bestemming van dat gebied. Toen bleken de bewoners het daarover in hoge mate oneens te zijn.

De ene groep was voor: een klompen pad dat voor deels door de Woerd zou lopen, een uitlaat route voor honden en een gedeelte natuur speelbos voor kinderen.

De heer van Arkel zou als eigenaar dan een beheerders woning mogen bouwen en de oude koestal voor materiaalopslag gebruiken.

De andere groep was daar mordicus tegen omdat: ze vreesden voor aantasting van hun woongenot en ze waren tegen vanwege verstoring van het aanwezige wild. Vanuit de gemeente heeft men geprobeerd om de twee partijen tot overleg te bewegen door een aantal mensen uit te nodigen voor een gesprek onder leiding van gemeente vertegenwoordigers. Van iedere partij even veel mensen.

Vlak voordat de vergadering begon eisten de tegenstanders van het plan dat een groep toehoorders zou worden toegelaten, die geen spreekrecht zou hebben. De gemeente liet stoelen bijzetten voor die derde groep en regelde koffie voor hun. Van een gelijkwaardige situatie was vanaf dat moment geen sprake meer. De sfeer die in de wijk Hoenderdaal heerste was voor ons toen reden om een verhuizing naar elders te overwegen. En nu begint het hele circus weer opnieuw. Ik wil daar niet bij betrokken raken!

Aangezien de uiteindelijke beslissing bij U als gemeente ligt, wil ik tegenover U ook een ander geluid laten horen en andere overwegingen noemen. Ik denk dat de heer van Arkel als eigenaar en beheerder van het gebied zijn eigen beslissingen neemt over de manier waarop hij zijn gebied indeelt, onderhoudt en gebruikt. Natuurlijk wel binnen de regels die de overheid stelt.

De heer van Arkel heeft al jaren eerder gevraagd of hij de oude koestal mocht verbouwen voor bewoning in verband met zijn beheerstaken. Hij is namelijk ook beheerder van het gebied waar het Utrechts Landschap eigenaar van is. Toen der tijd werd dat verzoek afgewezen in verband met de stankcirkel van het composteerbedrijf. En omdat de stal een waardevolle schaapskooi zou zijn die niet verbouwd mocht worden. Inmiddels is wel duidelijk dat de veronderstelde schaapskooi een oude koestal is. Een schaapskooi heeft volgens deskundigen een totaal andere opbouw.

Nu het gebied gesaneerd is zou de bouw van een woning wel mogelijk kunnen zijn. De opstellers van de brief stellen dat het hebben van een propaangastank verboden is. Wanneer wij in het buitengebied kamperen zien we dat op de camping, die niet op het gasnet is aangesloten, regelmatig een tankwagen propaangas komt brengen. Die rijdt dan gewoon over de openbare weg. Is dat in Driebergen niet toegestaan?

Het wegdek van de toegangsweg door het parkje is door het intensieve gebruik door zwaar

wegverkeer wel aan vervanging toe. De naamgeving van die weg lijkt mij wel gewenst als daar een huis aan komt liggen. Deze weg wordt trouwens ook gebruikt bij het onderhoud van de sloten en de rietlanden.

De speelfunctie van het parkje is beperkt. Ik kom er regelmatig en zie daar hoogst zelden kinderen. Ik zie nu dat ik de opstellers van de brief toch tegemoet kom door deze brief aan andere geïnteresseerden door te sturen. Door hun zienswijze ter kennis te brengen aan de mensen die in deze kwestie de beslissing nemen, namelijk aan U.

Onze reactie

Wij danken u voor het indienen van uw zienswijzen en de nuance die u hierin aanbrengt. Deze nota van beantwoording zal integraal aan de buurtbewoners worden toegestuurd, zodat deze ook van uw reactie kennis kunnen nemen.

2.8 bewoners Faunalaan, Fuut en Waterhoen

Geachte gemeenteraad Utrechtse Heuvelrug,

Met deze brief willen ondergetekende **103 bewoners** van gedeelte Faunalaan, Fuut, Waterhoen en omgeving hun zienswijze kenbaar maken op ontwerp-bestemmingsplan De Woerd, dat momenteel ter inzage ligt. In 2014 zijn wij door het toenmalige college uitgenodigd mee te praten over gebiedsplan de Woerd, de voorloper van dit plan.

Wij verzoeken U het ontwerp-bestemmingsplan de Woerd niet vast te stellen en het voormalig composteerterrein de bestemming 'natuur te geven in het in voorbereiding zijnde ontwerpbestemmingsplan buitengebied Driebergen.

Wij zijn van mening dat er met dit ontwerp-bestemmingplan de Woerd geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening om de volgende redenen:

1. Het maatschappelijke doel van recreatief medegebruik voor de wijkbewoners wordt niet gerealiseerd.
2. Door dit plan ontstaan er ongewenste verkeersbewegingen door het parkje/speeltuin aan de Meerkoet, wat ten koste gaat van de leefbaarheid van dit deel van onze wijk.
3. Er is niet gekeken naar een voor natuur beter alternatief, zoals voorgeschreven in de provinciale ehs/nnn-wijzer.
4. De noodzaak voor een beheerderwoning is niet aangetoond en een beheerderwoning zal leiden tot ongewenste intensivering en ongewenste ontwikkelingen in natuurgebied de Woerd.
5. Bewoning van de zgn. 'schaapskooi' is in strijd met beleid in de nota schaapskooien.
6. Het composteerterrein had al in 2012 ontmanteld moeten zijn volgens de voorschriften van de milieuvergunning.
7. Voor wijziging naar 'natuur-bestemming' is in het vigerende bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2004) al een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.
8. Het gebruik als recreatief dagverblijf en het gebruik voor het houden van hobbypaarden vallen niet onder het overgangsrecht.
9. Het oprichten van een beheerschuur met daarin twee paardenboxen is in strijd met het "nee-tenzij-principe" voor de ehs/nnn.

10. De grote toename van dagelijkse verkeersbewegingen door het natuurgebied zorgt voor ongewenste toename van verstoring en barrièrewerking.
11. Door de 'schaapskooi' een woonbestemming te geven wordt een besluit genomen dat in strijd is met de hoofdlijnen van beleid van het vigerende bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2004)
12. In 2003 is het grootste deel van de 'bedrijfsbestemming'/composteerterrein/biezenveld al ingericht als natuurterrein.

Met dit bestemmingsplan is sprake van significante aantasting van de EHS/NNN. Verder bevat deze zienswijze nog enkele opmerkingen en kanttekeningen bij dit ontwerpbestemmingsplan, onder de nummers 14, 15 en 16. Dit betreft:

13. Met dit bestemmingsplan is sprake van significante aantasting van de EHS/NNN

Verder bevat deze zienswijze nog enkele opmerkingen en kanttekeningen bij dit ontwerpbestemmingsplan, onder de nummers 14, 15 en 16. Dit betreft:

14. Composteerterrein en gedeelte biezenveld niet verkopen aan initiatiefnemer.
15. Aanvang verbouwing 'schaapskooi' dient pas plaats te vinden nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is.
16. De aanname dat de geluidsbelasting-normen voor woonfunctie door de nabijgelegen kartbaan niet worden overschreden, is niet deugdelijk onderbouwd.

Per punt volgt hieronder een nadere toelichting

1

1. Het maatschappelijke doel van recreatief medegebruik voor de wijkbewoners wordt niet gerealiseerd.

Een aanvankelijk doel van dit project was de realisering van een beperkte openstelling van de natuurgebieden tussen Driebergen en de Langbroekerdijk, als recreatieve uitloopfunctie voor de wijk. Wij constateren dat het speelbos, de klompenpaden en een hondenuitlaatzone niet meer voorkomen in deze plannen. Tevens blijkt de initiatiefnemer niet bereid tot openstelling van het natuurgebied in de vorm van een klompenpad. Wij wijzen erop dat van de zijde van de initiatiefnemer en college de recreatieve openstelling gebracht werd als een rechtvaardigingsgrond voor het oprichten van een villa/beheerderwoning.

2

2. Door dit plan ontstaan er ongewenste verkeersbewegingen door het parkje/speeltuin aan de Meerkoet, wat ten koste gaat van de leefbaarheid van dit deel van onze wijk.

In de nota van beantwoording vergelijkt het college het bestemmingsverkeer naar de nieuw te vestigen woning in natuurgebied de Woerd met het vrachtverkeer naar het voormalige composteerterrein. Deze vergelijking gaat niet op om de volgende redenen.

- a. De milieuvergunning voor het composteerterrein was vanaf 8 januari 2012 niet meer geldig.
- b. Voor deze milieuvergunning werd enkel uitgegaan van intensiever (vracht)verkeer in de bladcampagne van week 46 t/m week 50.

Het huidige verkeer van en naar het natuurgebied de Woerd, dwars door het park aan de Meerkoet bestaat vooral uit verkeer ten behoeve van illegale, recreatieve activiteiten, die niet onder het overgangsrecht vallen (zie punt 8). Tevens is er sprake van risicotransport met vrachtwagens (propan en diesel) ten behoeve van die illegale activiteiten. Met dit

bestemmingsplan wordt een ruimtelijke inpassing van intensieve recreatie (hobbypaarden) en woondoeleinden beoogd.

3

Daardoor zullen door het parkje/speeltuin diverse nieuwe verkeersbewegingen ontstaan zoals woon-werkverkeer, woon-schoolverkeer, pakketdiensten, risicotransport met vrachtwagens, paardenvervoer met vrachtwagen danwel trailer, dienstenverkeer t.b.v. de paarden, etc. Deze verkeersbewegingen zullen ook in de weekenden en in de avonden en nacht plaatsvinden. Dit gaat ten koste van de leefbaarheid in dit deel van onze wijk; wij denken daarbij aan verstoring van de rust, afname van de veiligheid voor met name spelende kinderen, toename van uitlaatgassen, risico op ongevallen, risicotransport, etc. Ook om deze reden achten wij dit plan in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Over de toegangsweg door het parkje/speeltuin bij de Meerkoet willen wij nog het volgende opmerken. In september 2017 heeft er in de lokale krant een melding gestaan van een propaantank op het adres 'Lage Woerd 1'. Daarmee wordt bedoeld op de locatie van de 'schaapskooi'. Door de initiatiefnemer is dit adres aangevraagd. De 'Lage Woerd' is een niet bestaande straatnaam. Tot onze verbazing is de gemeente tot op heden niet bereid aan te geven waar deze nieuwe straat precies ligt. Wij gaan er vanuit dat het de intentie is van de gemeente om de weg dwars door parkje/speeltuin bij Meerkoet een officiële straatnaam te geven, nl. Lage Woerd. Om bovengenoemde redenen willen wij daar bij voorbaat onze bezwaren tegen uiten.

Wij vinden dat, nu het composteerterrein gesloten is, de weg door het parkje/speeltuin autoluw moet blijven en dat alle gemotoriseerd verkeer tot een uiterst minimum beperkt moet worden, bv. alleen nog ten behoeve van het biezenveld en beheer natuurgebied gemeente. Een nieuwe straatnaam achten wij onwenselijk.

4

Indien er toch sprake blijkt te zijn van een nieuw aan te leggen toegangsweg met de naam "Lage Woerd" elders, dan dienen niet alleen vraagtekens geplaatst te worden bij de locatiekeuze voor de woning en bij onderhavige planvorming, maar dienen ook de consequenties daarvan voor natuur te worden beoordeeld middels een natuurtoets of nee, tenzij-toets.

Uit de stukken blijkt dat de eigenaar van natuurgebied de Woerd ook een toegangsweg heeft via de oprijlaan naar 't Haft, gelegen tussen de Woerd en de zuiveringsinstallatie aan de Rijsenburgselaan. Deze toegang is ook aangegeven op de digitale basiskaart van ruimtelijke plannen. Wij vinden het onbegrijpelijk dat dit gegeven tijdens de voorbereidingen van deze plannen nooit openlijk op tafel heeft gelegen. Wij vinden dat onbegrijpelijk van de zijde van de gemeente, maar zeker ook onbegrijpelijk van de zijde van de initiatiefnemer. Temeer daar in de voorbereidingsfase een "oorspronkelijke toegangsweg naar landgoed de Woerd" werd gesuggereerd die nooit bestaan heeft.

5

Wij verzoeken het college in overleg te treden met de eigenaren van natuurgebied de Woerd, zodat in de nabije toekomst de toegang naar natuurgebied de Woerd enkel via 't Haft zal plaatsvinden. Eén toegangsweg kan als voldoende beschouwd worden voor een klein natuurgebied als de Woerd.

3. Er is niet gekeken naar een voor natuur beter alternatief, zoals voorgeschreven in de provinciale ehs/nnn-wijzer.

Het opvallende aan dit project is dat de focus vanaf het begin heeft gelegen op realisering van een woonfunctie binnen natuurgebied de Woerd en zgn. "versterking van het landgoedkarakter". Illustratief is het gegeven dat de bestemmingswijziging naar 'natuur' van het composteerterrein *niet* genoemd wordt bij de beslispunten van het principebesluit van college BenW van maart 2013. Vanaf het begin is duidelijk dat het risico op significante aantasting van ehs/nnn ter plaatse groot zou zijn

6

als gevolg van een woonbestemming. De ehs/nnn-wijzer van de provincie Utrecht geeft aan dat in zo'n geval allereerst gekeken dient te worden naar een andere vormgeving van plannen of andere locatiekeuze van ontwikkelingen, zodat de effecten op natuur als geringer worden ingeschat. Tijdens de planontwikkeling is echter niet gekeken naar een alternatief plan zonder bewoning in de ehs/nnn. Ook niet toen er onduidelijkheid bleek te bestaan over de financiële haalbaarheid van dit plan in september/oktober 2014 en ook niet toen bleek dat de initiatiefnemer niet bereid was de kosten voor volledige verwijdering van verharding en (vervuild of verdacht) puin van het composteerterrein op zich te nemen in augustus/september 2015.

De noodzaak voor een beheerderwoning is niet aangetoond en een beheerderwoning zal leiden tot ongewenste intensivering en ongewenste ontwikkelingen in natuurgebied de Woerd. In par. 3.3.1. (pag. 18) van de toelichting wordt gesteld dat het beheer van het natuurgebied wordt verbeterd door het toestaan van een beheerderwoning en een beheerschuur. Deze conclusie kan en mag niet getrokken worden en mist elke onderbouwing in de praktijk. Een klein natuurgebied als de Woerd, en vele andere natuurgebieden, worden 'op afstand' beheerd en zijn juist gebaat bij een extensief gebruik.

De ervaring van de afgelopen jaren op de Woerd leert dat bewoning en intensiever gebruik juist leidt tot een slechter beheer van het natuurgebied. De vele overtredingen van het bestemmingsplan van afgelopen jaren zijn illustratief: rooien gedeelte historische houtwal; graven eendenvijver; oprichten hokken voor konijnen/ kippen/kalkoenen/pauwen; oprichten hokken voor houtopslag en voor een aggregaat; aanleg propaantank; aanleg diverse leidingen; gebruik voor dagrecreatie; gebruik voor paardensport; aanleg paardenbak; intensieve beweiding door paarden; opslag van paardenvoer; omzetten bos in paardenweide; toename verkeersbewegingen. Met dit plan worden veel van deze strijdige, illegale en ongewenste activiteiten gelegaliseerd. Een woning met schuur zal leiden tot meer verstoring van de natuurwaarden en ongewenste ontwikkelingen, zo wijst de praktijk uit van afgelopen jaren op de Woerd.

5. Bewoning van de zgn. 'schaapskooi' is in strijd met beleid in de nota schaapskooien

7

De locatiekeuze voor bewoning in de zgn. 'schaapskooi' is ingegeven door de status van gemeentelijk monument, maar is juist weer in strijd met het gemeentelijk beleid zoals neergelegd in de Nota Schaapskooien van 2011. Er is immers sprake van een 'vrij gelegen schaapskooi'. In de toelichting wordt in par. 4.7.2 (pg 40) opgemerkt dat in onderhavig geval wordt afgeweken van het beleid in de nota schaapskooien, omdat:

- a. de schaapskooi al geruime tijd als jachtverblijf in gebruik is en wijzigen naar bestemming wonen geen grote wijziging is;
- b. het totale plan een grote kwaliteitsimpuls voor het landgoed oplevert.

De argumentatie onder punt a. wordt niet ondersteund door het eerste advies van de monumentencommissie (3 maart 2008) met betrekking tot een woonfunctie van deze zgn. 'schaapskooi'. Zij stelt daarin o.a : "Echter door bewoning worden zoveel eisen gesteld aan het pand en ook aan de directe omgeving dat de commissie dit niet passend acht in dit gebouw. Tevens heeft de commissie ook bezwaren tegen het oprichten van een schuur in de directe nabijheid van het pand. Een schaapskooi is een solitair en geïsoleerd object zonder bijgebouwen en zonder erfinrichting. " Geconcludeerd kan worden dat er wel degelijk sprake zal zijn van een grote wijziging, ook in cultuurhistorisch opzicht.

Met betrekking tot punt b. kan gesteld worden dat de genoemde 'grote kwaliteitsimpuls voor het

landgoed' een zeer subjectieve benadering is. De cultuurhistorische context van de Woerd is die van afgelegen percelen hakhout en bouwland met relatief jonge bosaanplant, deels begrensd door een hakhoutwal. De genoemde kwaliteitsimpuls wordt vooral ingegeven door de subjectieve, op bewoning gerichte vooringenomenheid, dat de 'schaapskooi' het hart of centrum van een landgoed vormt, dat om cultuurhistorische redenen versterking zou behoeven. Er is hier echter geen sprake van een historische buitenplaats. Niet alleen vanuit natuur, maar ook vanuit cultuurhistorie geredeneerd, **is extensief gebruik van natuurgebied de Woerd het meest wenselijk**. Toestaan van bewoning met dagelijks verkeer, intensiever gebruik en legalisering daarvan (zie punt 3) vormen vanuit deze benadering juist géén kwaliteitsimpuls.

9

6. Het composteerterrein had al in 2012 ontmanteld moeten zijn volgens de voorschriften van de milieuvergunning.

Het composteerterrein Hoenderdaal is in 2011 gesloten. De milieuvergunning voor deze inrichting was geldig van 8 januari 2002 tot 8 januari 2012. De voorschriften over beëindiging van de inrichting bleven nog een jaar van kracht na de verloopdatum. Artikel 5.6 van de milieuvergunning luidt als volgt: **"Bij beëindiging van de activiteiten in de inrichting dienen alle aanwezige stoffen en materialen door of namens vergunninghouder op milieuhygiënische wijze in overleg met gedeputeerde staten te worden verwijderd."**

Wij vinden daarom dat ontmanteling van het composteerterrein opgevat moet worden als een gemeentelijke plicht en consequentie voortvloeiend uit haar in het verleden gevoerde beleid.

Hierbij merken wij tevens op dat het composteerterrein indertijd (begin jaren '80) illegaal is aangelegd in strijd met het toen geldende bestemmingsplan Landelijk Gebied. In de toelichting van het huidige vigerende bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2004) wordt het composteerterrein (naar alle waarschijnlijkheid bewust) niet genoemd. Er wordt enkel melding gemaakt van een helofytenfilter van ongeveer 6 ha. Op het moment van voorbereiding van dit bestemmingsplan (2001-2004) speelde de uitbreiding van het composteerterrein en de aanvraag van de milieuvergunning, waarover enige commotie bestond in onze wijk.

10

De ontmanteling van het composteerterrein kan wat ons betreft niet worden opgevat als een rechtvaardiging voor een woning en een schuur in natuurgebied de Woerd. Ontmanteling van het composteerterrein kan om die reden ook niet worden gezien als een "plus-voor-natuur" binnen de 'plussen-minnen-benadering' van de provinciale ehs/nnn-wijzer.

Anders geformuleerd: het mag niet zo zijn dat een ongewenste ontwikkeling (vestiging woning) in de NNN wordt gerechtvaardigd door uitvoering van een activiteit (ontmanteling composteerterrein) die al verankerd was in de regels van de milieuvergunning. In de context van de provinciale ehs/nnn-wijzer zou gesproken kunnen worden van het 'verkopen' van niet bestaande/kunstmatige 'plussen-voor-natuur' van de gemeente aan de buurman/initiatiefnemer die een ongewenste ontwikkeling in de NNN wil realiseren. In dit geval is 'verkopen' een toepasselijke benaming omdat voorafgaand aan de besluitvorming door de gemeenteraad over dit bestemmingsplan, een kostenafpraak is gemaakt met de initiatiefnemer.

8

Deze afspraak houdt in dat een derde deel van de kosten voor verwijdering van asfalt en puin van het composteerterrein worden gedragen door de initiatiefnemers, onder het voorbehoud dat de besluitvorming ten voordele van bewoning in de 'schaapskooi' uitpakt. Wij achten dit een onjuist gebruik van de spelregels van de provinciale ehs/nnn-wijzer, die een

uitwerking vormen van het 'nee,tenzij-principe' dat geldt voor de ehs/nnn. **Hiermee is wat ons betreft geen sprake van een goede ruimtelijke ordening door de gemeente als het gaat om invulling van de planologische uitwerking van het beleid voor de ehs/nnn.**

7. Voor wijziging naar 'natuur-bestemming' is in het vigerende bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2004) al een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

In paragraaf 1.1. van de toelichting wordt gesteld dat oprichten van een woning en schuur en de omvorming van het composteerterrein naar natuur niet mogelijk zijn binnen het huidige bestemmingsplan. Dit klopt niet. Alleen de woonbestemming en het bouwen van een beheerschuur zijn niet mogelijk binnen het huidige bestemmingsplan.

In het vigerende bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2004) is in artikel 21, lid 1 een algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming van gronden gelegen in de ehs/nnn "te wijzigen in bestemmingen, die meer op de ontwikkeling en instandhouding van natuur en natuurwaarden zijn gericht", zoals de bestemming 'natuur'. Volgens artikel 4 van dit vigerende bestemmingsplan dient daarbij afstemming plaats te vinden met de doelstellingen zoals deze zijn verwoord in o.a. de "Natuurgebiedsplannen Kromme Rijn (2001) en Utrechtse Heuvelrug (2002)".

11

Deze wijzigingsbevoegdheid vormt een planologische verankering op gemeentelijk niveau van het beleid voor realisatie en optimalisatie van de ecologische hoofdstructuur/natuur netwerk nederland (ehs/nnn). Deze wijzigingsbevoegdheid is van toepassing op het composteerterrein en het naastgelegen natuurterrein/gedeelte biezenveld. De aanleiding voor dit bestemmingsplan moet dan ook enkel en alleen toegeschreven worden aan de wens van de initiatiefnemer voor een woning in natuurgebied de Woerd.

Dit beleidsmatig relevante gegeven is in de planvoorbereiding nooit openlijk gedeeld met bestuurders en burgers en is dan ook nooit betrokken in de discussie over onderhavige planontwikkeling. Het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke verantwoordelijkheden komen daardoor in een andere verhouding te staan tot de wensen van de initiatiefnemer, waardoor onpartijdige en objectieve besluitvorming in de knel dreigt te raken. Juist doordat de gemeente zelf eigenaar is van deze gronden binnen de ehs/nnn, kan zij in onderhavige situatie gemakkelijk gebruik maken van die wijzigingsbevoegdheid.

Ook om deze reden achten wij het meetellen van de gronden van het voormalige composteerterrein en het naastgelegen natuurterrein/gedeelte biezenveld, in strijd met de uitgangspunten van de 'plussen-minnen-benadering' van de provinciale ehs/nnn-wijzer.

8. Het gebruik als recreatief dagverblijf en het gebruik voor het houden van hobbypaarden vallen niet onder het overgangsrecht.

In de nota van beantwoording wordt gesteld dat het recreatief verblijf op de Woerd legaal is omdat dit valt onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan buitengebied Driebergen. Dit is een onjuiste weergave van de situatie en wordt in de stukken niet onderbouwd. Vanaf het allereerste begin van de planvoorbereiding zijn college en initiatiefnemer niet transparant geweest over het strijdige gebruik en illegale bouwwerken en activiteiten binnen natuurgebied de Woerd. *De zgn. 'schaapskooi' heeft een natuurbestemming.* In deze schuur is een 'jachtverblijf' ingericht dat **mogelijk** onder het overgangsrecht zou kunnen vallen. Daarvoor zal moeten worden nagegaan wanneer dit 'jachtverblijf' is ingericht en of er sprake was van illegaliteit in het

12

bestemmingsplan Landelijk Gebied van 1982 of 1970. Bij dit gebruik als jachtverblijf dient bovendien lid 5 van artikel 22 (overgangsbepalingen) van het vigerende bestemmingsplan buitengebied (2004) in ogenschouw te worden genomen. Hierin wordt het volgende vermeld: "Het gebruik dat tevens in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, maar waartegen niet meer kan worden opgetreden, mag alleen worden voortgezet door degene die gebruiker was van grond en opstallen tijdens de inwerkingtreding van het plan."

Dit betekent dat het gebruik als 'jachtverblijf' onder de huidige regels als eindig kan worden beschouwd. Het kan bovendien betekenen dat het gebruik als jachtverblijf door de huidige gebruiker(s) niet meer onder het overgangsrecht valt, omdat zij mogelijk geen gebruiker waren op het moment van inwerkingtreding van het bestemmingsplan in 2004.

Inmiddels worden natuurgebied en zgn. 'schaapskooi' al een aantal jaren gebruikt voor recreatieve dagactiviteiten, waaronder het houden en berijden van hobbypaarden. Dat kan en mag niet gelijkgesteld worden aan een gebruik als 'jachtverblijf binnen een schuur met natuurbestemming'. Deze activiteiten vallen dus uitdrukkelijk niet onder het overgangsrecht; met name ook omdat deze activiteiten ruim na 2004 een aanvang hebben genomen. Zo is te zien op luchtfoto's dat er in 2008 een paardenbak verschijnt. In 2010 is het bosgedeelte ten noordoosten van de 'schaapskooi' gekapt en omgezet in paardenweide. In 2010 is in het bosperceel daaraan grenzend een paardenstal opgericht. Afgelopen 7 jaar zijn er vanuit de wijk diverse meldingen geweest bij de gemeente over deze overtredingen (zie de genoemde overtredingen onder punt 3). De gemeente heeft echter nooit gehandhaafd. **Ten overvloede kan daarbij worden vermeld dat deze activiteiten ook in strijd waren met het bestemmingsplan Landelijk Gebied van 1982. Hierin is sprake van de bestemming "Gebied van landschappelijke of natuurwetenschappelijke waarde met agrarisch gebruik".**

13

Door nu, in deze nota van beantwoording te melden dat deze activiteiten onder het overgangsrecht zouden vallen ontloopt het college wederom haar wettelijke verantwoordelijkheid om haar beleid te handhaven, terwijl zij al jaren op de hoogte is van deze overtredingen. **Het regelen c.q. legaliseren van deze illegale activiteiten middels dit bestemmingsplan de Woerd achten wij in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Het houden van hobbypaarden gaat ten koste van de rust en de natuurwaarden. Omdat ook het hobbymatig houden van paarden niet onder het overgangsrecht valt, achten wij het toestaan en vastleggen in regelgeving van paardenbeweiding met hobbypaarden in de ehs/nnn in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening en in strijd met het provinciale "nee-tenzijregime" zoals dat geldt voor de nnn. Het toestaan van paardenbeweiding in de ehs/nnn zou wat ons betreft beoordeeld moeten worden als een min-voor-natuur in het kader van de plus-minbenadering uit de ehs/nnn-wijzer.**

14

9. Het oprichten van een beheerschuur met daarin twee paardenboxen is in strijd met het "nee-tenzij-principe" voor de ehs/nnn.

Met dit bestemmingsplan wordt de mogelijkheid geboden voor het oprichten van een beheerschuur met daarin twee paardenboxen. Omdat het gebruik van de zgn 'schaapskooi' als beheerschuur, zoals dat nu gebeurt, een prima natuurbestemming is, achten wij het oprichten van een nieuwe schuur ongewenst. Zodra het gebruik als jachtverblijf niet meer mogelijk is, i.v.m. bovengenoemde uitsterfconstructie (zie punt 8), kan dit deel ook worden gebruikt als extra opslag voor materialen, machines, etc.

Van nieuwe paardenboxen kan uiteraard geen sprake zijn, omdat het hier een ongewenste ontwikkeling betreft en in strijd met het "nee-tenzij-principe". Dat hierbij in de toelichting niets wordt vermeld over de bestaande illegale paardenstal die in 2010 is opgericht, is niet consistent en niet transparant.

Het oprichten van twee paardenboxen in de beheerschuur kan niet worden opgevat als 'overgangsrecht' en moet gezien worden als een extra zware min-voor-natuur in het kader van de plus-min-benadering uit de ehs/nnn-wijzer.

15

10. De grote toename van dagelijkse verkeersbewegingen door het natuurgebied zorgt voor ongewenste toename van verstoring en barriewerking.

De toegangsweg naar de 'schaapskooi' heeft een **lengte van ca. 400 m langs en door het natuur netwerk Nederland**. Immers ook het parkje aan de Meerkoet behoort tot het natuur netwerk. Zoals hierboven reeds vermeld vallen de huidige verkeersstromen voor het belangrijkste deel niet onder het overgangsrecht. **Aangezien het een grote lengte van 400 meter betreft zal de verstoring en de barriewerking door deze toename aanzienlijke consequenties hebben voor de samenhang en de wezenlijke waarden van de natuur ter plaatse.**

Ook deze aspecten dienen als een stevige min-voor natuur te worden meegewogen in de plussen-minnen-benadering in de ehs/nnn-wijzer van de provincie Utrecht.

11. Door de 'schaapskooi' een woonbestemming te geven wordt een besluit genomen dat in strijd is met de hoofdlijnen van beleid van het vigerende bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2004)

16

Dit bestemmingsplan de Woerd betreft een klein bestemmingsplan (postzegelplan) binnen het grote plangebied van vigerend bestemmingsplan buitengebied Driebergen van 2004. Het plangebied van bestemmingsplan de Woerd is in de ontwerpfase opgerekt om paardenbegrazing in het natuurgebied mogelijk te maken. Het parkje bij de Meerkoet behoort evenwel tot het plangebied van vigerend bestemmingsplan buitengebied Driebergen, evenals de natuur- en landbouwgronden ten zuid-oosten van de Woerd. In de beschrijving in hoofdlijnen (artikel 4) van bestemmingsplan buitengebied Driebergen worden in lid 2 een aantal uitgangspunten genoemd voor het bestemmingsplan. Met betrekking tot bouwen en wonen in het buitengebied worden o.a. de volgende uitgangspunten vermeld:

- "a. het tegengaan van verdere versterking en verstedelijking van het buitengebied;
- b. voor zover nieuwe bebouwing wordt opgericht, dient deze zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande bebouwing, dan wel langs bestaande wegen gerealiseerd te worden;
- c. er wordt in principe geen ruimte geboden aan nieuwe burgerwoningen. Uitzondering is de "Ruimte voor ruimteregeling".

Hierop aansluitend kan genoemd worden dat de toekenning van een nieuwe woonfunctie in het buitengebied in beginsel ook strijdig is met het provinciale ruimtelijk beleid.

Wij achten een woonbestemming in natuurgebied de Woerd om die redenen in strijd met het gemeentelijk en provinciaal ruimtelijk beleid.

12. In 2003 is het grootste deel van de 'bedrijfsbestemming'/composteerterrein/biezenveld al

ingericht als natuurterrein.

17

In figuur 25 op pag. 58 van de natuurtoets wordt de indruk gewekt dat in het perceel ten noordoosten van het composteerterrein sprake is geweest van 'overgroeide verharding'. Dat klopt niet. De werkelijkheid is dat dit perceel in 2003 al grotendeels is ingericht als gemeentelijk natuurterrein. Door de gemeente Driebergen zijn wij indertijd ook uitgenodigd voor een bezoek. Ook grote delen van het composteerterrein zijn indertijd ingericht met beplanting, ruigte en broeihopen, o.a. voor de ringslang. In figuur 2 op pag. 16 van de natuurtoets wordt het verharde composteerterrein zelfs zo'n 40 % groter voorgesteld dan de werkelijke situatie. Er is dan ook geen sprake van een nieuw natuurgebied van 1,8 ha, zoals vermeld in de nota van beantwoording. Er is ook geen sprake van 1 ha verwijderde verharding zoals vermeld in de raadsinformatiebrief van 7 november 2017. Er was ca. 0,5 ha asfalt met daaronder puin aanwezig en er was ca. 700 m² verharding in de vorm van betonplaten aanwezig. Ook in par. 4.5.2 (pag. 42) van de toelichting wordt vermeld dat er ca. 6100 m² verharding verdwijnt. Luchtfoto's en het bodemonderzoek van dec. 2013 staven deze constatering.

Omdat het grootste deel van de 1,8 ha voormalig composteerterrein en omgeving al in 2003 was ingericht als natuurterrein, dienen deze delen ook om die reden niet te worden meegerekend als "plussen-voor-natuur" binnen de 'plussen-minnen-benadering' van de provinciale ehs/nnn-wijzer.

18

Deze visie wordt ondersteund door de constatering dat het operationele biezenveld, grenzend aan dit perceel, inmiddels de bestemming 'groen' heeft gekregen in het voontwerp-bestemmingsplan buitengebied Driebergen (2015).

13. Met dit bestemmingsplan is sprake van significante aantasting EHS/NNN

In bovenstaande beargumentering zijn veel opmerkingen geplaatst over de weging van plussen en minnen in het kader van de plus-min-benadering van de ehs/nnn-wijzer van de provincie Utrecht. Uitgaande van deze argumenten zijn wij van mening dat er met deze planvorming sprake is van significantie aantasting van de wezenlijke waarden van de ehs/nnn ter plaatse van natuurgebied de Woerd en de gemeentelijke natuurgronden. In die zin achten wij dit bestemmingsplan in strijd met het beleid van de Provinciale Ruimtelijke Structuur visie (PRV) en in strijd met de regels van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

14. Composteerterrein en gedeelte biezenveld niet verkopen aan initiatiefnemer.

19

Dit bestemmingsplan beoogt een planologische inpassing van natuurfunctie en van een woonfunctie. Als uitvloeisel daarvan is het de intentie van het college dat het composteerterrein en het naastgelegen gedeelte biezenveld wordt verkocht aan 1 familielid van de eigenaren van natuurgebied de Woerd. Wij verzoeken de gemeenteraad er zorg voor te dragen dat het voormalig composteerterrein en naastgelegen gemeentelijk natuurterrein niet verkocht wordt aan de initiatiefnemer, en wel om de volgende redenen:

- a. De vele overtredingen van afgelopen jaren zijn een ongunstig voorteken voor de wijze waarop de gronden beheerd zullen gaan worden. Gemeente geeft zelf aan dat beheer niet in regels bestemmingsplan zijn vast te leggen. Indien de toekomstige eigenaar al niet de bereidheid heeft getoond zich aan de regels van het bestemmingsplan te houden, dan is de vrees meer dan gerechtvaardigd dat het beheer niet op de juiste wijze gaat plaatsvinden.
- b. De mogelijkheden voor de aanleg van een klompenpad in de toekomst door of langs het voormalige composteerterrein zullen afnemen doordat er met meerdere eigenaren overleg zal moeten worden.
- c. Ook door bewoning 'schaapskooi' worden de mogelijkheden voor een klompenpad langs het voormalige composteerterrein vrijwel nihil, i.v.m. de gewenst geachte privacy voor de toekomstige bewoners.

Wij zijn van mening dat het voormalig composteerterrein en naastgelegen natuurterrein/biezenveld tegelijk met de overige natuurgronden van de gemeente (ca. 10 ha) overgedragen moeten worden aan een natuurorganisatie. Dit om te komen tot een optimaal, samenhangend beheer van deze gronden. De gemeente is eigenaar van de percelen van het voormalige composteerterrein en het naastgelegen natuurterrein/biezenveld

Wij verzoeken U het college af te laten zien van ondertekening van de koopovereenkomst om bovenstaande redenen.

Bovendien dient wat ons betreft de ondertekening van de koopovereenkomst niet plaats te vinden bij vaststelling van het plan, om twee redenen:

20

- a. De kans dat er, bij vaststelling van het plan, beroep wordt aangetekend bij de Raad van State is groot. Voorkomen moet worden dat de initiatiefnemer eigenaar wordt van het voormalig composteerterrein voorafgaand aan de uitspraak van de Raad van State. Daarmee zou de gemeente haar zeggenschap over dit perceel al opgeven voordat definitieve duidelijkheid is over het doorgaan van dit plan.
- b. De start van verbouwing van de 'schaapskooi' dient wat ons betreft pas aan te vangen nadat het plan onherroepelijk is (zie punt 15). Zolang dat niet het geval is dient ook de inrichting van het perceel door de initiatiefnemer niet aan te vangen. Investerings van de initiatiefnemer in verbouw 'schaapskooi' dan wel inrichting natuur op voormalig composteerterrein dienen niet vóór het onherroepelijk worden van dit plan te worden gemaakt.

21

15. Aanvang verbouwing 'schaapskooi' dient pas plaats te vinden nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is.

Voorkomen moet worden dat er wordt geïnvesteerd in ongewenste ontwikkelingen in natuurgebied de Woerd. Indien het plan door de gemeenteraad wordt vastgesteld, is de kans groot dat er beroepsprocedures bij de Raad van State zullen volgen. Wij vragen de gemeenteraad er op aan te dringen bij het college dat ook een bouwvergunning voor verbouw van de 'schaapskooi' pas wordt verleend, nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is.

16. De aanname dat de geluidsbelasting-normen voor woonfunctie door de nabijgelegen kartbaan niet worden overschreden, is niet deugdelijk onderbouwd.

Op pag. 23 (par. 4.3.3.) van de toelichting wordt gesteld dat er geen industrieterrein met geluidscontour in de nabijheid aanwezig is. Echter de geluidscontour van de kartbaan ligt op het plangebied van dit ontwerp-bestemmingsplan.

In par. 4.3.5. op pag. 27 van de toelichting wordt gesteld dat er vanuit kan worden gegaan dat de geluidsproductie van de kartbaan onder de waarden zullen liggen die de VNG-brochure voorschrijft. Deze aanname is naar onze mening niet deugdelijk onderbouwd.

Allereerst wordt in de toelichting gesteld dat de nieuwe woning op ca. 420 m afstand van de kartbaan is geprojecteerd. Dit valt ruim binnen de 1000 m richtwaarde die de VNG-brochure hanteert voor kartbanen met meer dan 8 bedrijfsuren per week.

Van belang is verder dat het kader van de vergunning gebaseerd is op de situatie in 1993.

Bovendien is genoemde aanname over geluidsbelasting gebaseerd op een rekenmodel uit het akoestisch onderzoek kartbaan (bijlage 3 toelichting). Dit rekenmodel is uitgegaan van bronmetingen op de kartbaan en niet van de effectieve gemeten geluidsbelasting bij woningen.

Daar komt bij dat het rekenmodel is uitgegaan van de situatie in 2010. Bij gemeente en omgevingsdienst is bekend dat de geluidsbelasting van de kartbaan de afgelopen jaren aanzienlijk is toegenomen als gevolg van het gebruik van 'zwaardere' karts. Om die reden zijn in de zomer van 2017

gevelmetingen verricht bij woningen in de omgeving van de kartbaan/golfbaan (Faunalaan en Meerkoet).

Op grond van bovenstaande feiten kan er, uitgaande van de resultaten van het overlegde akoestisch onderzoek in bijlage 3, niet geconcludeerd worden dat de geluidsbelastingnorm voor een woonfunctie niet wordt overschreden ter plaatse van de geplande woning.

Bijkomstigheid is dat het opgenomen onderzoek in bijlage 3, in tegenstelling tot de toelichting, ook een avondopenstelling vermeld. Ook wij horen regelmatig kart-activiteiten in de avonduren tot ca. 20.00 uur. Voor de avonduren gelden lagere norm-waarden.

Uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening dient een toetsing plaats te vinden op basis van actuele situatie en de actuele belasting.

Conclusie

Onze conclusie luidt dat er geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening indien ontwerpbestemmingsplan de Woerd wordt vastgesteld. Een woonbestemming in natuurgebied de Woerd is in strijd met het gemeentelijk en provinciaal ruimtelijk beleid.

Het plan zal leiden tot:

- a. ongewenste intensivering en aanpassing van de 'schaapskooi' en directe omgeving. Dit is in strijd met de gemeentelijke nota schaapskooien.
- b. ongewenste intensivering van gebruik van natuurgebied de Woerd;
- c. ongewenst gebruik van natuurgebied de Woerd voor het houden van hobbypaarden;
- d. significante aantasting van de wezenlijke waarden van het natuur netwerk Nederland (voorheen ehs) ter plaatse;
- e. een grote en ongewenste intensivering van verkeersbewegingen in parkje/speeltuin bij de

Bovendien worden met dit plan ten onrechte illegale activiteiten gelegaliseerd. De aanname van de gemeente dat het recreatieve gebruik en het gebruik voor het houden van paarden onder het overgangsrecht zouden vallen klopt niet.

Wij verzoeken U het plan niet vast te stellen.

Onze reactie

1. *Klompenpad, speelbos en honduitlaatzone zijn niet doorgegaan in verband met het feit dat de aantasting van de natuur te groot is. De recreatieve openstelling van het landgoed zou trouwens ten gunste zijn van alle verblijfs- en dagrecreanten die onze mooi gemeente bezoeken. Het maatschappelijk doel was niet om uitsluitend voor de wijkbewoners een uitloopte functie te creëren.*
2. *In het landelijk gebied van Utrechtse Heuvelrug komt regelmatig voor dat burgerwoningem, recreatiecomplexen en agrarische bedrijven geen beschikking hebben over een gasaansluiting en daarom op een andere wijze moeten voorzien in de verwarming. In dat geval wordt vaak een propaantank en dieselgenerator geïnstalleerd. De kans dat bij de aan- en/of afvoer van de brandstoffen daadwerkelijk iets fout gaat en dat dit leidt tot slachtoffers, is heel klein. Het transport zal ook slechts een beperkt aantal keren per jaar plaatsvinden. De Odru heeft beide installaties goedgekeurd.*

Het aantal verkeersbewegingen dat wordt gegeneerd door de nieuwe ontwikkeling bedraagt maximaal 8,6 verkeersbewegingen per etmaal. In de regel betreft dit ook geen vrachtverkeer, maar gaat het hier om personenwagens, aangezien het alleen woongebruik en hobbymatige houden van 2 paarden betreft. Wij zien niet dat dergelijke geringe verkeersbewegingen tot verkeersonveilige

situaties in het parkje en de aangrenzende woonwijk zal leiden. We wijzen er daarbij ook op dat de maximumsnelheid op de ontsluitingsweg beperkt is tot 15 kilometer per uur. Een gelijke snelheid als wordt voorgeschreven voor woonefsituaties, juist ook met oog op spelende kinderen. Gezien de geringe aantal verkeersbewegingen zal geen sprake zijn van een verslechtering van de luchtkwaliteit.

- 3. De schaapskooi wordt een beheerderswoning en heeft daarvoor een adres nodig (bezorging post en aanvraag nutsvoorzieningen). Dit adres zal pas worden toegekend wanneer de vergunning voor de verbouw van de schaapskooi is verleend.*
- 4. Momenteel loopt er een onderhoudspad via 't Haft naar het landgoed. Het veranderen van dit onderhoudspad tot toegangsweg achten wij niet wenselijk. Het opwaarderen van dit onderhoudspad zou een te grote aantasting opleveren van de aanwezige natuurwaarden en de gewenste rust en ruimte op het landgoed en daaromheen aanwezige gronden. Wij wijzen er daarbij op dat het pad ook deels eventueel loopt aan de over het landgoed aanwezige ecologisch hoofdverbinding.*
- 5. De provinciale regelgeving ten aanzien van Natuur Netwerk Nederland schrijft pas voor dat gekeken wordt naar een alternatief als de ontwikkeling leidt tot een significante aantasting van Natuur Netwerk Nederland. In dit geval is hiervan echter geen sprake. Wij brengen daarbij in herinnering dat het huidige plan al een alternatief is op een eerder plan waarbij het de bedoeling was om een villa met paardenweide te realiseren op het composteerterrein en de schaapskooi te gaan gebruiken als werkschuur. De aantasting van Natuur Netwerk Nederland bij het eerdere plan was aanzienlijk groter dan nu het geval is.*
- 6. Het feit dat het beheer van een landgoed ook kan plaatsvinden op afstand, wil niet zeggen dat het beheer eenvoudiger en minder kostbaar is in het geval de beheerder/eigenaar op het landgoed kan wonen. De woning wordt trouwens toegestaan in verband met de natuur die op het composteerterrein wordt ontwikkeld.*

U haalt aan dat sprake zou zijn van een groot aantal overtredingen. Wij constateren echter dat veel van de door u geconstateerde zaken niet strijdig zijn met het bestemmingsplan en/of onder overgangsrecht van dat plan vallen. Van overtredingen is dan ook geen sprake. Als het gaat over houden van paarden, is in het verleden wel sprake geweest van een overtreding. Hiertegen is door ons handhavend opgetreden. Wij kunnen ons dan ook niet herkennen in het beeld dat u schetst.

- 7. Het aangehaalde advies is een oud advies van de monumentencommissie. Wij merken in dit kader nog op dat uit de cultuurhistorisch verkenning blijkt dat de schaapskooi mogelijk helemaal geen schaapskooi is. Uit die verkenning blijkt dat de hoofdvorm veel verwantschap heeft met algemeen voorkomende boeren (doorrij)schuren en minder met een schaapskooi.*
- 8. Bij de beoordeling of sprake is van een kwaliteitsimpuls voor het landgoed, is uitgegaan van het feit dat het voorheen verharde composteerterrein, afbreuk deed aan de cultuurhistorische waarde van het geheel. De transformatie naar natuur doet meer recht aan deze waarden. Uitgangspunt is daarbij niet, zoals u stelt, het idee dat de schaapskooi het hart van een historisch landgoed is. Dit*

laat wel onverlet dat de schaapskooi en de daaromheen gelegen gronden in het verleden zeer waarschijnlijk wel onderdeel uitmaakte van het landgoed Beverweerd.

9. *De milieuvergunning verplicht alleen om de ter plaatse aanwezige stoffen en materialen op te ruimen en kent geen verplichting om de verharding te verwijderen. Die verplichting is er niet, omdat de bestemming nog steeds gebruik als composteerterrein toestaat.*
10. *Het stoppen van de activiteiten ter plaatse betekent niet automatisch dat de gronden tot natuur ontwikkeld zouden worden. Een andere ontwikkeling zou ook mogelijk geweest zijn, daarbij wordt er op gewezen dat de gronden aangrenzend aan agrarische gebied liggen en dat binnen de bedrijfsbestemming in het nu nog vigerende bestemmingsplan een wijziging naar een andere type bedrijf mogelijk is. Ook merken wij op dat het gebied ligt in de kernrandzone van het dorp Driebergen - Rijsenburg. In een dergelijke zone biedt de provincie ruimere mogelijkheden om stedelijke ontwikkelingen toe te staan als afronding van het dorp. Feit blijft dat de huidige bestemming natuurontwikkeling niet toestaat en met de wijziging van de bestemming dit wel mogelijk wordt. Die plus kan meegenomen worden bij de nee, tenzij toets en levert geen onjuist gebruik hiervan op.*
11. *In het vigerende bestemmingsplan zit een wijzigingsbevoegdheid, echter die is niet opgenomen om de bedrijfsbestemming die het composteerterrein heeft te wijzigen in natuur. Die wijzigingsbevoegdheid is opgenomen om het toenmalige natuurgebiedsplan Kromme Rijngebied te verwezenlijken. Het composteerterrein is in dit natuurgebiedsplan niet opgenomen als te ontwikkelen natuur.*

Ook is in het bestemmingsplan de volgende voorwaarde opgenomen: De gemeente zal aan dergelijke bestemmingswijzigingen alleen meewerken, indien duidelijkheid bestaat over de vrijwillige verwerving van de gronden en de financiële uitvoerbaarheid van de natuurontwikkelingsplannen. Die wijzigingsbevoegdheid gaat dus uit van een initiatiefnemer die de gronden wil verwerven en de financiële uitvoerbaarheid op zich wenst te nemen. Van een zelfstandig gebruik door de gemeente van die wijzigingsbevoegdheid wordt in het bestemmingsplan dan ook niet uitgegaan. De plus van de aanleg van de natuur kan dus meegenomen worden bij de nee, tenzij toets.

12. *Dat de schaapskooi al jaar en dag in gebruik was algemeen bekend, ook bij de gemeente. In de Nota Schaapskooien uit 2011 wordt onder meer vermeld dat de schaapskooi al in de jaren 60 is verbouwd tot jachtverblijf. Uit de cultuurhistorische verkenning welke is uitgevoerd blijkt dat de schaapskooi zelfs al in 1927 als jachtverblijf in gebruik was en in 1964 door de huidige eigenaar in verband met het verkrijgen van de jachtrechten in 1954 in eigendom is verkregen. Ook bevestigen buurtbewoners dat het woongebruik al jaar en dag plaatsvond. Wij achten hiermee voldoende onderbouwd dat het gebruik als jachtverblijf cq. woongebruik voor het van kracht worden van het huidige bestemmingsplan en daarvoor geldende bestemmingsplan aanwezig was en bovendien al sinds 1964 in eigendom verkeert van de huidige eigenaar en daarmee onder het overgangsrecht valt.*
13. *Wij hebben nooit gesteld dat het houden van paarden valt onder het overgangsrecht en daarmee legaal gebruik is geworden. Wij hebben dan ook tegen de paardenbak handhavend opgetreden. Het houden van paarden is beperkt tot twee. Ook mogen de paarden alleen gehouden worden in een*

zone met weinig natuurwaarden, waar de provincie blijkens haar Natuurbeheerplan überhaupt geen ambitie heeft om natuur te ontwikkelen. Gezien voorgaande uitgangspunten zien wij niet in dat hier sprake is van een min voor Natuur Netwerk Nederland.

14. Het klopt dat het toestaan van twee paardenboxen in de beheerschuur niet onder overgangsrecht valt. De beheerschuur als zodanig is ook als min beoordeeld voor Natuur Netwerk Nederland.
15. De woonfunctie en daarmee ook de toename van het verkeer over de toegangsweg is beschouwd in de nee, tenzij toets. Uit die toets blijkt dat sprake is van een gering negatief effect, omdat het aantal verkeersbewegingen gering zal zijn en omdat het om een bestaand weg gaat.
16. In de beschrijving op hoofdlijnen van het vigerende bestemmingsplan is geen absoluut verbod op het toestaan van nieuwe burgerwoningen toegestaan. Er staat dat in principe geen ruimte wordt geboden. Los hiervan, is nu juist een nieuw bestemmingsplan opgesteld om als nieuw planologisch kader te dienen. Hierin is ons meest recente beleid opgenomen, zoals opgenomen in onze Structuurvisie Groen dus vitaal. Met dit beleid is de ontwikkeling in overeenstemming.
17. Wij kunnen in ons archief niet terugvinden dat de gemeente Driebergen in 2003 actief natuur ter plaatse heeft ontwikkeld. Los van voorgaande kunnen wij constateren dat sinds 2003 er op geen enkele wijze de aanwezige natuur ter plaatse is beheerd en nu sprake is van een overwoekerd gebied. Miskend wordt dat het bij natuurontwikkeling gaat om het creëren van een natuurdoeltype waar de soorten in het gebied het meeste profijt van hebben. Dat natuurdoeltype moet vervolgens ook door de eigenaar / beheerder door het nemen van maatregelen in stand worden gehouden. Een dergelijke wijze van natuurontwikkeling heeft op het aan het biezenveld grenzend terrein nog nooit plaatsgevonden. Er kan dus wel gesproken worden over de ontwikkeling van 1,8 hectare natuur. Wij zien ook niet in waarom uw visie wordt ondersteund door de in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen groenbestemming van het biezenveld. Die bestemming is namelijk niet gericht op bescherming van de aanwezige natuur als doel, maar meer op instandhouding van het openbaar groen dat binnen de gemeente aanwezig is.
18. Wij zijn van mening dat er geen sprake is van strijd met de provinciale regelgeving ten aanzien van Natuur Netwerk Nederland. Wij vinden daarbij steun in het uitgevoerde ecologische onderzoek en het feit dat de provincie heeft aangegeven geen reden meer te zien om over het ontwerpbestemmingsplan een zienswijze in te dienen.
19. Wij wijzen er op dat op grond van de bestemming Natuur die de gronden krijgen er een instandhoudingsverplichting bestaat voor de natuur. Hierop kan zo nodig handhavend worden opgetreden. Ook in de koopovereenkomst is een boeteclausule opgenomen, die regelt dat de landgoedeigenaar een dwangsom verbeurt indien de inrichting en het beheer van de aangelegde natuur niet op juiste wijze plaatsvindt. Daarmee achten wij voldoende geborgd dat de natuur op juiste wijze ingericht en beheerd zal worden. Het klompenpad vormt ook geen reden om af te zien van de overdracht van de gronden, aangezien dit pad niet gerealiseerd wordt en wij ook niet verwachten dat dit in de nabije toekomst wel het geval zal zijn.
20. In de koopovereenkomst zit een ontbindende voorwaarde die het mogelijk maakt voor de gemeente om de overeenkomst te ontbinden in het bestemmingsplan om welke redenen dan ook niet onherroepelijk van kracht wordt. Wij kunnen echter op het moment dat het bestemmingsplan van kracht wordt de landgoedeigenaar niet verbieden om alvast te beginnen met de verbouw van de schaapskooi en aanleg van de natuur. Alleen de voorzitter van de afdeling bestuursrechtspraak Raad van State heeft na vaststelling het bestemmingsplan de mogelijkheid de werking ervan te schorsen door een voorlopige voorziening te treffen.
21. Wij verwijzen naar ons antwoord onder punt 20. Alleen de schorsing van inwerkingtreden van het bestemmingsplan kan voorkomen dat een dergelijke vergunning wordt afgegeven.
22. Binnen de milieuregelgeving is voor het toegestane maximale geluidsniveau van een inrichting (in onderhavig geval een kartbaan) de woningen die het dichtst bij de inrichting liggen maatgevend. Die woningen beperken het geluid dat de inrichting mag produceren. Omdat de woningen op de

Meerkoet op veel kortere afstand van de kartbaan zijn gelegen, zal bij die woningen op grond van de milieuregeling als sprake moeten zijn van adequaat akoestisch woon- en leefmilieu. Daarmee staat ook vast dat dit het geval is bij de nieuwe beheerderswoning.

Conclusie

Wij delen de zienswijze deels. Het leidt echter niet tot aanpassingen in het bestemmingsplan.

2.9 Bewoners Meerkoet 2

Geachte raadsleden,

Sinds april 2017 zijn wij woonachtig op de Meerkoet 38 in Driebergen. Wij beschouwen ons als belanghebbenden bij dit ontwerpbestemmingsplan omdat onze woning uitkijkt op het natuurgebied De Woerd. Bij dezen dienen wij onze zienswijze met betrekking tot dit plan in. Wij zijn van mening dat er met dit ontwerpbestemmingsplan De Woerd geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening en vragen dat de gemeenteraad tegen dit plan stemt.

1

Wij zijn van mening dat elke vorm van bewoning op De Woerd ernstige hinder zal meebrengen voor ons als bewoners van Meerkoet 38. Graag vragen wij aandacht voor de volgende zaken:

1. Toename verkeershinder

Bewoning van De Woerd brengt ongewenste verkeersbewegingen langs onze woning en langs het speelpark met zich mee. Het huidige verkeer van en naar het natuurgebied De Woerd, langs onze woning en dwars door het park aan de Meerkoet, bestaat vooral uit verkeer ten behoeve van illegale, recreatieve activiteiten, die **niet** onder het overgangsrecht vallen.

Inmiddels zijn er in De Woerd een gasstank en een dieselgenerator geplaatst, die bevoorraad dienen te worden. Er is dus sprake van risicotransport met vrachtwagens (propan en diesel) ten behoeve van die illegale activiteiten. Met dit plan wordt legalisering van de recreatie met paarden en wonen beoogd, waardoor de verkeersbewegingen (risicotransport of niet) alleen maar zullen toenemen.

2

Dit alleen gaat ten koste van de leefbaarheid: te denken aan de veiligheid van onze dochter en de rust die wij ervaren. Dit zijn zaken die een rol gespeeld hebben in de aankoop van de woning.

2. Toename jacht

De eigenaar van De Woerd is in het bezit van een jachtvergunning waar hij nu regelmatig van gebruik maakt. Met de bewoning van De Woerd verwachten wij dat de intensiteit en frequentie van de jacht zal toenemen. Naast de negatieve effecten die dit heeft op de natuur, voorzien wij ook een toename in geluidsoverlast, om maar niet te spreken over de mogelijke veiligheidsrisico's. De Woerd is gesitueerd naast een woonwijk, speelplaats en golfbaan.

3. Schade aan de natuur

Bij eerdere inspraakreacties hebben de Provincie, natuurorganisaties en individuen ernstig bezwaar gemaakt tegen bewoning vanwege de negatieve gevolgen voor de natuur. Een door de eigenaar aangestelde ecooloog heeft de zaken in onze ogen veel te optimistisch voorgesteld.

In de Toelichting van het ontwerpbestemmingsplan staat in paragraaf 4.6.2. de volgende tabel:

Effecten	Nieuwe werkschuur	Woonfunctie	Composteer-terrein Functieverandering & inrichting	Herinrichting & toekomstig beheer	Balans "min /plus"
Bestaande en potentiële waarden ecosysteem	Negatief maar zeer gering	Negatief maar gering	Positief	Positief	Plus
Robuustheid en aaneengeslotenheid	Negatief maar zeer gering	Negatief maar gering	Positief	Positief	Plus
Aanwezigheid bijzondere soorten	Negatief maar zeer gering	Negatief maar zeer gering	Positief	Positief	Plus
Verbindingsfunctie en samenhang voor soorten en ecosystemen	Afwezig	Negatief maar gering	Positief	Positief	Plus
Behoud van oppervlakte	Negatief maar zeer gering	Afwezig	Positief	Afwezig	Plus
Behoud van samenhang binnen EHS	Negatief maar zeer gering	Negatief maar gering	Positief	Positief	Plus

Hierin is duidelijk te zien dat de effecten van de nieuwe werkschuur en de woonfunctie geen enkel positief effect hebben. In paragraaf 3.3.1. (pag. 18) van de Toelichting wordt gesteld dat het beheer van het natuurgebied wordt verbeterd door het toestaan van een beheerderwoning en een beheerschuur. Deze conclusie kan en mag niet getrokken worden en mist elke onderbouwing in de praktijk. Meerdere natuurgebieden in Nederland worden op afstand beheerd. De eigenaar van het gebied woont op de Traaij en de afstand tot De Woerd is dus minimaal. Beheer op afstand is dus zeer goed mogelijk in deze situatie. De noodzaak van een beheerderswoning is dus volledig afwezig. In het verleden blijkt dat de eigenaar zich niet aan het huidige bestemmingsplan heeft gehouden wat betreft bouwwerkzaamheden. De vele overtredingen van het bestemmingsplan van afgelopen jaren zijn tekenend voor de schade aan de natuur. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: het rooien van een gedeelte van een historische houtwal; graven eendenvijver; oprichten hokken voor houtopslag en voor een diesellaggregaat; aanleg propaantank; aanleg diverse leidingen; het gebruik van het gebied voor paardensport met de aanleg van een daarvoor bestemde paardenbak; het omzetten van bos in paardenweide. Met dit plan worden veel van deze natuuronwenselijke, illegale en ongewenste activiteiten gelegaliseerd. Een woning met schuur zal leiden tot meer verstoring van de natuurwaarden en ongewenste ontwikkelingen.

Tevens hebben in het verleden provincie, alle natuurorganisaties en bewoners bezwaar gemaakt tegen het houden van paarden. Het houden van paarden in een natuurgebied is een onwenselijke situatie. Het gebruik van de grond voor hobbypaarden valt in het huidige bestemmingsplan onder strijdig gebruik. De huidige paardenstal, paardenbak en het gebruik van de grond voor beweiding door paarden vallen dus niet onder het overgangsrecht.

4. Waardedaling woningen

Door de toename in verkeersbewegingen langs de woningen en de speelplaats aan de Meerkoet (met onder andere risicotransport), de toename in geluidsoverlast en veiligheidsrisico's door toename van de jacht en de schade die aan de nabij liggende natuur zal ontstaan, is het reëel om aan te nemen dat de waarde van de nabijgelegen woningen zal dalen. Nergens in de Toelichting is aangegeven wat de effecten op de nabijgelegen huizenprijzen zal zijn en of dit überhaupt

onderzocht is. Mocht er een waardedaling zijn, wie is dan verantwoordelijk voor compensatie? Om bovenstaande redenen vertrouwen wij erop dat de gemeenteraad onze zienswijze deelt en tegen dit bestemmingsplan zal stemmen.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Onze reactie

1. *In het landelijk gebied van Utrechtse Heuvelrug komt regelmatig voor dat burgerwoningem, recreatiecomplexen en agrarische bedrijven geen beschikking hebben over een gasaansluiting en daarom op een andere wijze moeten voorzien in de verwarming. In dat geval wordt vaak een propaantank en een dieselgenerator geïnstalleerd. De kans dat bij de aan- en/of afvoer van de brandstoffen daadwerkelijk iets fout gaat en dat dit leidt tot slachtoffers, is heel klein. Het transport zal ook slechts een beperkt aantal keren per jaar plaatsvinden.*

Het aantal verkeersbewegingen dat wordt gegenereerd door nieuwe ontwikkeling bedraagt maximaal 8,6 verkeersbewegingen per etmaal. In de regel betreft dit ook geen vrachtverkeer, maar gaat het hier om personenwagens, aangezien het alleen woongebruik en hobbymatige houden van 2 paarden betreft. Wij zien niet dat dergelijke geringe verkeersbewegingen tot verkeersonveilige situaties in het parkje en de aangrenzende woonwijk zal leiden. We wijzen er daarbij ook op dat de maximumsnelheid op de ontsluitingsweg beperkt is tot 15 kilometer per uur. Een gelijke snelheid als wordt voorgeschreven voor woonerfsituaties, juist ook met oog op spelende kinderen. Gezien de geringe aantal verkeersbewegingen zal geen sprake zijn van een verslechtering van de luchtkwaliteit.

2. *Of iemand mag jagen en wanneer jagen is toegestaan, regelen wij niet in dit bestemmingsplan. Per wildsoort is een verschillende jachtperiode vastgelegd. Het jagen buiten de toegestane periode is niet toegestaan. Van het gehele jaar door jagen kan dus geen sprake zijn en de toegestane permanente bewoning van de schaapskooi zal daarin geen verandering brengen. De jachtgronden liggen ook niet in nabijheid van de woonwijk en het park. De vrees dat de veiligheid in het geding is of dat van geluidsoverlast sprake zal zijn is onterecht. Jagen kan ook worden ingezet om de natuur te beheren en overpopulatie van bepaalde diersoorten te voorkomen. Het idee dat jacht daarmee altijd schadelijk is voor de natuur is onjuist.*
3. *U haalt aan dat sprake zou zijn van een groot aantal overtredingen. Wij constateren echter dat veel van de door u geconstateerde zaken niet strijdig zijn met het bestemmingsplan en/of onder overgangsrecht van dat plan vallen. Van overtredingen is dan ook geen sprake. Wij kunnen ons dan ook niet herkennen in het beeld dat u schetst. Als het gaat over houden van paarden, is in het verleden wel sprake geweest van een overtreding. Hiertegen is door ons handhavend opgetreden.*

Wij zijn van mening dat er geen sprake is van strijd met de provinciale regelgeving ten aanzien van Natuur Netwerk Nederland. Wij vinden daarbij steun in het uitgevoerde ecologische onderzoek en het feit dat de provincie heeft aangegeven geen reden meer te zien om over het ontwerpbestemmingsplan een zienswijze in te dienen.

4. *Het aantal verkeersbewegingen zal ten opzichte van de huidige situatie niet veel toenemen. Ook is het aantal verkeersbewegingen gering. De jacht is in de bestaande situatie ook al toegestaan en dit bestemmingsplan leidt niet tot een verandering in die situatie. Het weg bestemmen van een*

bedrijfsbestemming en het geven van een natuurbestemming heeft juist een positief planologisch effect, in de zin dat in de nabijheid van de woonwijk geen relatief zwaar bedrijf meer mogelijk is. Van waardedalingen van woningen zal dan ook geen sprake zijn.

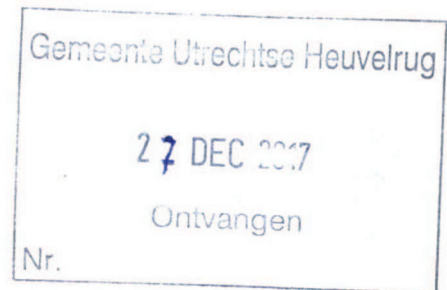
Conclusie

Wij delen de zienswijze niet en passen het bestemmingsplan dan ook niet aan.

Bijlagen bij zienswijzen

**Gemeenteraad Utrechtse Heuvelrug,
Postbus 200,
3940 AE Doorn.**

Driebergen, 20 december 2017.

117.20428

Geachte Raadsleden,

Bijgaand treft U een lijst aan van bewoners Faunalaan/Scholekster die mede indieners zijn van de “zienswijze ontwerpbestemmingsplan De Woerd”, zoals op 7 december 2017 aan U toegezonden.

Adres	Naam	Handtekening
<u>Faunalaan 81</u>		
<u>Faunalaan 83</u>		
<u>Faunalaan 85</u>		
<u>Faunalaan 87</u>		
<u>Faunalaan 89</u>		
<u>Faunalaan 91</u>		
<u>Faunalaan 95</u>		
<u>Faunalaan 75</u>		
<u>Faunalaan 73</u>		
<u>Faunalaan 71</u>		
<u>Faunalaan 69</u>		
<u>Faunalaan 67</u>		
<u>Faunalaan 65</u>		
<u>Faunalaan 63</u>		
<u>Faunalaan 61</u>		
<u>Meerkoet 38</u>		

Vervolg lijst indieners "zienswijze ontwerpbestemmingsplan De Woerd":

Scholekster 25

Scholekster 26

Scholekster 27

Scholekster 28

Scholekster 29

Scholekster 30

Scholekster 31

Scholekster 32

Scholekster 33

Scholekster 34

Scholekster 35

Scholekster 36

Scholekster 37

Scholekster 38

Scholekster 39

Scholekster 40

Scholekster 41

Scholekster 42

Scholekster 43

Scholekster 44

Wij verzoeken U deze lijst als bijlage bij de ingediende zienswijze ontwerpbestemmingsplan De Woerd van 7 december te voegen.

Met vriendelijke groet,

BEWIJS VAN ONTVANGST

Op datum : 27-12-2017
Tijdstip : 10.23 uur

heeft ondergetekende in ontvangst genomen van:

Voorletters en naam :
Adres :
Plaats + Postcode :
Telefoonnummer :

Omschrijving van het in ontvangst genomen stuk :
Bezwaarschrift bestemmingsplan De Woerd

Bestemd voor:
Gemeenteraad-Griffie

Naam ontvanger:
A. Niemantsverdriet

Onderwerp: zienswijze bestemmingsplan de Woerd

In 2014 zijn we door de gemeente uitgenodigd mee te praten over de plannen in natuurgebied de Woerd. De Woerd is het natuurgebied achter het park/monument bij de Meerkoet, naast het golfterrein.

Het composteerterrein zou natuur worden en er zou een beheerderwoning komen (wat later een villa met paardenstal bleek te zijn !). Verder zou 10 ha natuurgebied worden verkocht aan de eigenaar van de Woerd en er zou een speelbos, een wandelpad en een hondenuitlaatplek komen. Er was veel weerstand in de wijk en de plannen zijn aangepast: 8 ha natuurgebied van de gemeente wordt te zijner tijd verkocht aan een natuurinstantie. De woning komt nu in de 'schaapskooi', met daarnaast een schuur.

Wat blijkt nu, na het uitpluizen van vele documenten:

- er komt **geen speelbos, geen wandelpad en geen hondenuitlaatplek**;
- toen er handtekeningen werden opgehaald voor het speelbos in maart 2014, wist de eigenaar dat er een das actief was in dat deel en dat het speelbos in feite geen doorgang kon vinden.
- de eigenaar wil geen wandelpad door zijn natuurgebied; (naar men zegt op kosten van de gemeente) is er al wel een duur hek geplaatst tussen parkje en natuurgebied.
- de 'schaapskooi' blijkt geen oude schaapskooi te zijn van vóór 1850, maar een koehok van 1885. Bij de aanwijzing tot gemeentelijk monument blijkt er te zijn gesjoemeld met jaartallen en met oude kaarten. Bovendien zou er volgens adviseurs sprake zijn van een oude, oorspronkelijke, toegangsweg; dit werd overgenomen in de officiële beslispunten van BenW; maar deze toegangsweg bleek nooit te hebben bestaan. Kortom er is volop gesjoemeld in de voorbereidingsfase
- er vinden in natuurgebied de Woerd al sinds 2008 vele overtredingen plaats van het bestemmingsplan: bos gekapt en omgezet in paardenweide, rooien oude houtwal, een paardenstal, een paardenbak, gebruik schuur voor dagrecreatie, graven jachtvijver, bouw van diverse schuurtjes voor kippen, konijnen, houtopslag en een aggregaat, een propaantank die in strijd met de regels door onze wijk bevoorraadt wordt.
- het college van burgemeester en wethouders heeft de beginselplicht daar tegen op te treden. Er zijn afgelopen jaren al vele meldingen gedaan door wijkbewoners. Het college weigerde steeds te handhaven.
- het composteerterrein had volgens de regels van de milieuvergunning al in 2012 ontmanteld moeten zijn; dit is nooit verteld door het college van burgemeester en wethouders. Nu wordt de ontmanteling meegerekend als compensatie voor het mogen wonen in de zgn. 'schaapskooi'.
- in het vorige bestemmingsplan was al een regeling opgenomen om de bestemming van het composteerterrein te wijzigen naar natuur; dit is nooit verteld door het college van burgemeester en wethouders; dit nieuwe bestemmingsplan de woerd is daarvoor feitelijk dus helemaal niet nodig.
- meer dan de helft van het gebied bij het composteerterrein is in 2003 al ingericht als natuurgebied. Wijkbewoners zijn indertijd uitgenodigd voor een bezoek. Nu wordt dit gemeentelijk natuurterrein, bijna 15 jaar later, meegerekend als compensatie voor het mogen wonen in de zgn. 'schaapskooi'.
- de gemeente wil de weg door het park en speeltuin bij de Meerkoet een nieuwe officiële straatnaam geven, omdat de eigenaar daarom heeft gevraagd. Dit wordt de toegangsweg naar de nieuwe woning. De gemeente

weigert echter daarover informatie te geven aan de wijkbewoners. Wij vinden dat park en speeltuin juist autoluw moet blijven nu het composteerterrein niet meer bestaat.

- het houden van paarden in de natuur wordt met dit plan gelegaliseerd, zodat we straks ook paardentrailers door het parkje kunnen verwachten.

In plaats van een speelbos en wandelpad krijgen we nu een officiële toegangsweg door park en speeltuin bij de Meerkoet. Een weg die alle dagen, ook in het weekend, ook 's avonds en 's nachts gebruikt gaat worden. En dat enkel voor een woning in een natuurgebied, waarvoor geen noodzaak aanwezig is.

In de Meerkoet en door de mensen die aan de rand van het gemeentelijk natuurgebied wonen, wordt een reactie voorbereid.

Doel van deze brief is dat er ook vanuit onze straten een zienswijze aan de gemeenteraad wordt gezonden. Liefst met zoveel mogelijk ondertekenaars. De zienswijze dient voor kerst te worden ingezonden.

is al met de voorbereidingen bezig.

Indien U de zienswijze van onze wijk ook wilt ondersteunen, stuur dan even een mail met naam en adres naar:

*Ook voor meer informatie kunt u hem mailen. Even aanbellen op mag natuurlijk ook.
Of bellen: t*

Wij hopen dat velen onze oproep ondersteunen.

Misschien dat er ook nog handtekeningen aan de deur opgehaald gaan worden.

Deze mail graag doorsturen naar andere geïnteresseerden.

Dank u wel.

Bijlage 1: Reactie Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op Natuurrapport De Woerd (voorlopig)²²

Eerst zal een algemene reactie worden gegeven, waarna voor zover van belang op afzonderlijke hoofdstukken zal worden ingegaan.

Algemeen

Laat duidelijk zijn dat het rapport t.o.v. eerdere versie een aantal duidelijke aanvullingen kent. Zo is rapport nu aangevuld met gegevens NDFF (zie met name hoofdstuk 7: 'Quickscan natuurwaarden') en ook wordt dieper ingegaan, afhankelijk (in verleden) waargenomen en in potentie voorkomende soorten op mogelijke effecten gegeven activiteiten, mede op basis beschikbare literatuurgegevens (zie met name hoofdstuk 11.2: 'Effectenbeoordeling').

Weliswaar worden dus op basis 'quickscan natuurwaarden', dus geen volledige inventarisatie, nu globale inschattingen gemaakt van de effecten, maar niet alleen blijft daarbij veel toch onduidelijk, zoals effecten wandelpad, speelbos, ook wordt o.i. toch te weinig gekeken naar effecten van alle voorgenomen activiteiten tezamen, dus de cumulatieve effecten, terwijl het hier o.i. wel om een zeer kwetsbaar natuurgebied gaat. Dat dus bij gegeven activiteiten indien (in voldoende mate) gemitigeerd zondermeer aan toetsingskaders EHS en ook FFW wordt voldaan, waarvan het rapport gezien overzichtstabel op pag. 5 kennelijk zondermeer uitgaat, blijft voor de SMZ toch een grote vraag, dat nog afgezien natuurlijk of vanwege de functie van het gebied binnen ecologische corridor dergelijke activiteiten überhaupt gewenst moeten worden geacht.

Specifieke aspecten

Hier zal op aantal onderdelen van het rapport nader worden ingegaan, voor zover relevant.

Soorteninventarisatie(hoofdstuk 7)

Zoals ook duidelijk in het rapport aangegeven heeft geen soorteninventarisatie overeenkomstig gegeven richtlijnen plaatsgevonden. Wel zijn aantal bezoeken gebracht waarbij op basis van aanwezige biotopen een inschatting heeft plaatsgevonden van de in potentie voorkomende soorten en tevens rekening is gehouden met incidentele waarnemingen.

Wel is gelukkig nu ook naar mogelijk voorkomende soorten in breder gebied dan alleen het mogelijke plangebied gekeken, waarbij voornamelijk van gegevens NDFF gebruik is gemaakt. Voor zover deze gegevens betrouwbaar en compleet zijn, hetgeen dus voor veel soorten niet het geval is, kan daardoor wel een bepaalde indicatie worden gegeven van de natuurwaarden van het betreffende gebied.

Alhoewel dus wat betreft de beschikbare gegevens het rapport is verbeterd, is er kennelijk nog steeds niet voor gekozen een gebiedsdekkende inventarisatie van voorkomende soortengroepen en in ieder geval van beschermde en rode/oranje lijst soorten uit te voeren. Daardoor ontstaat dus feitelijk niet alleen een onvolledig beeld van aanwezige natuurwaarden, maar tevens is het dus dan ook moeilijk in te schatten wat nu de daadwerkelijke effecten van voorgenomen activiteiten zullen zijn op o.a. de overeenkomstig de FFW 'vereiste gunstige staat van instandhouding van soorten'.

Ook wat de 'functionaliteit van het gebied' voor diverse soorten, dus de betekenis van voorkomende biotopen voor levensfuncties voorkomende soorten, is het immers wezenlijk dat ook een juist beeld aanwezig is waar nu die soorten (exact) voorkomen en in welke mate voorkomende biotopen aan eisen betreffende soorten tegemoet komen! Meer in het bijzonder kan daar nog vanuit perspectief FFW bij worden aangetekend dat juist als in het gebied cat. 3-soorten voorkomen, er overeenkomstig gegeven richtlijnen er dan een uitgebreide natuurtoets noodzakelijk is (zie met name ook de brochure: 'Buiten aan het werk').

²² Gezien de beperkte (beschikbare) tijd moet dit als een voorlopige reactie worden gezien, aangezien over bepaalde zaken wel meer is op te merken.

Daarnaast moet een gebiedsdekkende inventarisatie, evenals vegetatiekartering, ook relevant worden geacht om sowieso tot een ecologisch goed onderbouwd beheerplan te kunnen komen.

Alhoewel de SMZ zelf het gebied helaas onvoldoende kent, is het haar uit beschikbare gegevens wel duidelijk geworden, dus uit inventarisaties derden, dat er bij de poel, zo u wilt waterplas, zoals deze op het voormalige composteerterrein voorkomt regelmatig ringslangen voorkomen, soms ook in grote getale, evenals o.a. de bastaardkikker is waargenomen²³. Daarnaast is het bekend, hetgeen gelukkig deels ook blijkt uit de gegevens van de NDFF, dat er in het gebied o.a. soorten voorkomen die hetzij beschermd zijn in kader FFW, hetzij zich als bijzondere soorten kwalificeren in het kader EHS, een en ander uiteraard afhankelijk natuurdoeltype, zoals:

echt duizendguldenkruid, rietorchis, weideklokje, boommarter, das, gewone grootoorvleermuis, heikikker, buizerd, steenuil.

Wat betreft gegeven inventarisaties is dus eigenlijk alleen een meer uitgebreid aanvullend onderzoek gedaan naar de vleermuizen. Daarbij wordt dan tevens gesteld dat daarbij de richtlijnen uit het vleermuisprotocol zijn gevolgd, maar daarbij wordt toch van langere bezoeken dan anderhalf tot twee uur uitgegaan, zeker wat het onderzoek van de watervleermuis en ook de franjestaart betreft. Juist om de functionaliteit van het gebied voor bepaalde soorten goed in beeld te krijgen, zoals o.a. vliegroutes en ook betekenis jachtgebieden, wordt daarnaast ten minste zes bezoeken aanbevolen, terwijl nu kennelijk maar drie veldbezoeken zijn uitgevoerd. Weliswaar zijn dan wel zogenaamde 'luisterkistjes' op een tweetal punten in het gebied opgehangen, maar deze leveren echter weinig tot geen informatie over de verspreiding en terreingebruik van vleermuizen in het gebied²⁴.

Dan wordt gelukkig in het rapport wel uitvoerig wat amfibieën betreft uitvoerig stilgestaan bij de ringslang (en ook heikikker), waarvoor het gebied een kerngebied is. Juist als gebied kerngebied is, is het dus o.i. van wezenlijk belang daarmee bij activiteiten (en natuurlijk ook het beheer) nadrukkelijk rekening te houden.

Wat reptielen betreft kan natuurlijk in het gebied met name ook de hazelworm worden verwacht, ook al aangezien in het gebied diverse dekzandopduikingen voorkomen.

Wat broedvogels betreft is inmiddels duidelijk dat het gebied vanwege grote verscheidenheid aan biotopen een groot aantal soorten herbergt, met o.a. zoals hiervoor al aangegeven o.a. steenuil, maar ook buizerd, soorten met zogenaamde permanent jaarrond beschermde nesten. Maar daarnaast is het gebied ook van belang voor o.a. groene specht en kan ook het voorkomen van o.a. de nachtegaal en spotvogel, weliswaar geen rode lijsoorten, niet worden uitgesloten (zie in deze ook: 'Brief Vogelwach' en overigens ook de fig. 13-16 in het rapport). In ieder geval wordt ook de patrijs weer regelmatig in het gebied waargenomen, zoals o.a. bij nieuwe faunapassage onder de A-12.

Weliswaar wordt dan nu op basis aanwezige eisen die vogels aan hun biotoop stellen per biotooptype een overzicht gegeven van in verleden waargenomen soorten en (incidenteel) tijdens veldbezoeken waargenomen soorten, maar juist om inzicht in de effecten van beoogde activiteiten op aanwezige soorten te krijgen moet o.i. ook daarvoor een volledige broedvogelinventarisatie wel degelijk relevant worden geacht. Wat betreft vogels heeft de inventarisatie zich feitelijk tot jaarrond beschermde nesten beperkt en dan nog voornamelijk rondom het voormalige composteerterrein, evenals incidentele waarnemingen in overige gedeelte van het gebied, terwijl feitelijk als plannen doorgaan toch overal nieuwe ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Wat betreft het onderzoek naar vogels van jaarrond beschermde nesten is het dan tevens de vraag of daarbij ook is gekeken naar nesten cat. 5

²³ Zo zijn bij veldbezoek in juni 2013 bij de betreffende vijver maar liefst 13 zonnende ringslangen waargenomen en in de vijver zo'n 60 bastaardkikkers!

²⁴ In die zin is het dan tevens de vraag waarom er ter plaatse voormalige composteerterrein dan geen 'luisterkistje' is geplaatst, teneinde o.a. een betrouwbaar beeld te krijgen of vleermuizen dat 'biotoop' nu wel of niet als foerageergebied gebruiken, dat ook gezien hetgeen daarover in het Natuurrapport op pag. 57 wordt opgemerkt.

soorten, waarvan in gegeven richtlijn uit 2009 toch wordt aanbevolen deze in ieder geval ook te inventariseren.

In ieder geval blijkt uit incidentele waarnemingen tijdens veldbezoeken dat er dus binnen het gebied wel degelijk ook soorten met jaarrond beschermde nesten, zoals havik (cat. 4), en ook rode lijst soorten, zoals de dodaars, voorkomen.

M.b.t. de zoogdieren moet met het gebied met name ook voor de das relevant worden geacht (zie ook flyer: 'Groot succes - De das weer terug in onze natuurgebieden' (Werkgroep Faunapassages, 2014')). Ook al wordt daartoe in het rapport aangegeven dat de burcht thans door vos (en konijn) zouden zijn bezet, hetgeen klopt, zijn leden van de Werkgroep dassen zeker dat het hier weliswaar oorspronkelijk om een hol van de vos gaat, maar dat deze later door das is bezet. De burcht zou evenwel tot twee keer toe zijn dichtgegooid, evenals is een das doorgereden op Odijkerweg nabij faunapassage A-12, zodat de das er thans niet meer voorkomt, althans is deze er recent niet waargenomen. Belangrijker is evenwel dat binnen de gegeven corridor er voor de das, ook gezien biotoopeisen, het gebied waar de burcht thans is gelegen een van de weinige plekken, zo niet enige is waar zo'n burcht kan worden gesitueerd²⁵.

Oude en nieuwe inrichtingsplan (hoofdstuk 8 en 9)

In dit hoofdstuk wordt uitvoerig stilgestaan bij het oude en nieuwe planinitiatief. Het eerste plan uit 2013 was om een beheerderswoning in de schaapskooi, waarvan historische bronnen overigens niet eenduidig zijn²⁶, te realiseren. Gezien voorkomen in of nabij schaapskooi van paarplaatsen van de ruige dwergvleermuis is alsnog naar een alternatieve locatie voor een geheel nieuwe woning met beheersschuur en paardenstal (?) gekeken, waarbij men kennelijk uiteindelijk op locatie op voormalige composteerterrein is uitgekomen. Aangezien een nieuwe woning in het buitengebied overeenkomstig gegeven regelgeving en dan in het bijzonder de PRS/PRV niet (zomaar) mogelijk is (zie ook PRS/PRV, art. 4.2) én zeker niet in de EHS (zie ook PRS/PRV, art. 4.11), wil men via compensatie alsnog aan gegeven regelgeving voldoen, althans zo interpreteert de SMZ dat. Voor het gebied is dan ook, mede gezien ecologische functie binnen gegeven ecologische corridor (zie o.a. ook de folder: 'Natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages, 2009)') een inrichtingsplan gemaakt, dat aan gebied wat natuur betreft dan een kwaliteitsimpuls moet geven.

Nu is het natuurlijk zo dat door herinrichting gebied en dan in het bijzonder van het voormalige composteerterrein er een kwaliteitsimpuls kan worden gegeven, maar de kernvraag is natuurlijk, nog afgezien of die herinrichting in voldoende mate ecologisch is onderbouwd, of dat t.o.v. alle verstoringen waar het plan eveneens mee gepaard gaat dan tot positief natuursaldo leidt. Zoals ook in onderstaande nog nader verwoord is de SMZ van mening, i.t.t. waarvan het rapport vanuit gaat, dat dat niet het geval is.

Wat betreft dat nieuwe inrichtingsplan wil men dan delen van het bestaande composteerterrein omvormen tot kruidenrijk schraal grasland en ook vochtig nat broekbos/ruigte (zie ook: 'Natuurrapport', figuur op pag. 51), evenals ook grazige delen en kennelijk ook de daaraan aangrenzende bospercelen van bestaande bos van De Woerd naar schraal grasland, evenals aan noord- en zuidzijde bosstrook De Woerd dan een vochtige corridor realiseren (zie ook het 'Natuurrapport', figuur op pag. 48), dat laatste kennelijk ook in overleg met het UL (gezien aanwezigheid bepaalde struwelen in aan De Woerd grenzende eigendommen van het UL die niet in gewenste meer open biotooptypen zouden passen). Alhoewel de grondgedachte goed is op basis van de eisen die soorten daaraan stellen tot een (verdere) optimalisatie van de gegeven ecologische corridor te komen, valt het ten eerste op dat gegeven meer open biotopen niet direct op elkaar aansluiten maar door doorlopende bosstroken van elkaar zijn gescheiden, althans daar lijkt het op als je gegeven figuren zo bekijkt. In die zin is dus eerder sprake, als dat zo is, van een soort 'stepping stones'. Juist specifieke soorten stellen specifieke eisen, dus zou op basis beoogde

²⁵ Om een burcht te kunnen bouwen dient een geschikte plek zo'n 1.80 boven het grondwater te zijn gelegen, evenals voldoende beschutting te bieden, zeker als er activiteiten in de omgeving zijn.

²⁶ Zie o.a. ook het rapport: 'Cultuurhistorische verkenning De Woerd te Driebergen-Rijsenburg (SB4, 2013)'.

soortenspectrum nog eens zorgvuldig moeten worden gekeken of zo dus wel aan eisen wordt voldaan (zie in deze o.a. ook: TOVER en meer in het bijzonder ook het rapport: 'Ecopassage Griffenstein bij de N-237 (Altera, 2009)' en dan in het bijzonder de tabellen 3.6 en 3.7)²⁷. Wat die gidssoorten betreft zou dan in algemene zin gebruik kunnen worden gemaakt van het rapport: 'Werkdocument ecologische verbindingzones (Provincie Utrecht, 1993)' en meer voor het Kromme Rijngebied het rapport: 'Ecologische verbindingzones in het Kromme Rijngebied (Van den Bijtel ecologisch onderzoek, 2009)'. Dat overigens wat geschikte 'Natuurdoeltypen' betreft gebruik is gemaakt van het: 'Natuurbeheerplan 2013 (Provincie Utrecht, 2013)' is op zich goed, maar aangezien in het kader van de 'Herinrichting Groenraven-Oost' allerlei gedetailleerde gegevens (schaal 1: 10.000) over zowel de bodem als het grondwater beschikbaar zijn, is o.i. wel degelijk een verdere 'fine-tuning' t.a.v. gewenste (en in potentie mogelijke) vegetatietypen en (bijbehorende) soorten mogelijk en dus tevens van gewenste, dus te ontwikkelen natuurwaarden.

Bezien we vanuit een breder perspectief overigens het voorgestelde inrichtingsplan, dan is het voor de SMZ met name ook de vraag of je wel een 'natte corridor' nabij de entree van de De Woerd zou moeten realiseren, aangezien dat vanuit de abiotiek deze plek daarvoor minder geschikt lijkt, zeker niet als doorlopende verbinding in de richting van de faunapassage onder de A-27, ook vanwege voorkomende dekzand(opduiking)en, maar wellicht wordt bedoeld hier bepaalde slootpatronen te volgen. Dan ligt passage voor aan natte biotopen gevonden dieren meer onderlangs De Woerd o.i., toch meer voor de hand, aangezien de meer natte biotopen daar van nature al voorkomen (zie ook betreffende bodem- en grondwaterkaarten).

Sowieso zou bij uiteindelijke herinrichting natuurlijk ook moeten worden gekeken wat daarvan dan weer de consequenties zijn, want als door de beoogde omvorming van bos naar kruidrijk grasland zo een minder robuust bosgebied ontstaat, wat bepaalde soorten nog een bepaalde rust kan geven, zeker als het gebied wordt opengesteld, heeft dat natuurlijk weer negatieve effecten op andere soorten. Ook zal daarbij zorgvuldig moeten worden gekeken welke natuurwaarden daarbij dan weer in het geding zijn, zoals waardevol bos of oude (eiken)wallen met vaak een hoge ecologisch betekenis.

Toetsing EHS

Eerst wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven van relevante richtlijnen PRS/PRV. Nu gaat het hier om wel degelijk een geheel nieuwe woning midden in de EHS, dus zeker niet een beperkte uitbreiding van bestaande functies! Dus als het in de PRS/PRV bij EHS opgenomen schema wordt gevolgd dan zou de bouw van een dergelijke woning, voor zover niet strijdig met andere bepalingen uit de PRS/PRV/gemeentelijke beleid, hetgeen o.i. dus wel het geval is (zie ook PRS/PRV, art. 4.02), alleen mogelijk zijn op basis van de zogenaamde 'EHS Saldobenadering', d.w.z. dat ruimtelijke ontwikkelingen op gebiedsniveau alleen mogelijk zijn als er **per saldo** géén significante aantasting ontstaat. Daaraan dient dan echter wel een duidelijke gebiedsvisie ten grondslag te liggen, waaruit (zie ook de PRS/PRV, art. 4.11):

- de samenhang van de projecten moet blijken;
- de wijze waarop de ontwikkelingen van de projecten worden gerealiseerd en
- de visie moeten een schriftelijke waarborg m.b.t. de realisatie van de combinatie van projecten bevatten.

Wat betreft het voorliggende project, vraagt de SMZ zich dan allereerst af of een project als onderhavige daaronder überhaupt wel kan vallen én tevens of er dan wel aan het vereiste van een integrale Gebiedsvisie wordt voldaan, dus nog afgezien of er al dan niet in het onderhavige geval van een positief natuursaldo sprake is.

Zoals ook in inleiding al aangegeven, is het goed dat nu per soort(en)groep ook de (negatieve) effecten worden weergegeven, waarbij ook van bepaalde beschikbare bronnen gebruik is gemaakt. In ieder geval is bij de effecten van verstoring wel van de juiste verstoringsafstanden uitgegaan (zie in deze o.a. ook het onderzoek: 'Advies tegengaan verstoring in ecologische corridor Camp New Amsterdam (Altera, 2012)' de Tabel 4.1:

²⁷ Gezien het soortenspectrum voor de gegeven verbinding onderschrijft de SMZ het in ieder geval dat daarbij behalve naar amfibien en reptielen (dus heidkikker, kamslamander, peolkikker en ringslang), ook naar insecten (vlinders, sprinkhanen en libellen) wordt gekeken.

'Adviesbreedte bufferzones ecologische corridors per soort(groep) en verstoringsbron'). De gegeven 'dosis-effect-relaties' kunnen o.i. evenwel alleen op juiste wijze worden geïnterpreteerd indien ook over actuele gegevens over voorkomende soorten wordt beschikt, hetgeen dus niet het geval is. Weliswaar worden dan per activiteit, dus:

- nieuwe beheerswoning, met niet alleen toename geluid en licht, maar ook fysiek aanwezigheid mensen en toename verkeer bestaande toegangsweg;
- wandelroute en openstelling;
- speelplekken;
- hondenuitlaat,

een aantal al dan niet nader concreet gemaakte mitigerende maatregelen voorgesteld, waardoor de effecten, mits ook de nakoming daarvan dan d.m.v. randvoorwaardelijke verplichtingen in een bestemmingsplan en/of via anterieure overeenkomst wordt vastgelegd, mogelijk kunnen worden verzacht (zie ook het: 'Natuurrapport', tabel op pag. 63), maar dan nog blijft de SMZ van mening dat als we alle effecten in totaal nemen, dus in cumulatieve zin, dat dan over groot gedeelte van gebied in de toekomst hoe dan ook een sterke verstoring gaat plaatsvinden, eigenlijk zeker in gehele noordelijke gedeelte gebied, waardoor de functie van het gebied als leefgebied voor soorten, evenals hun verplaatsing binnen de gegeven ecologische corridor (sterk) zal afnemen en er dus per saldo wel degelijk een significante aantasting van de EHS, ondanks eventuele positieve gevolgen inrichtingsplan, wat overigens nog zal moeten worden gezien, zal ontstaan.

Meer in het bijzonder kan bij die negatieve effecten dan nog worden aangetekend, dat kennelijk ook de onderzoeker zelf thans kennelijk eigenlijk geen harde uitspraken kan of wil doen m.b.t. de wandelroute en openstelling, de locatie van de speelplekken én het al dan niet uitlaten van honden, tenminste als je het rapport goed leest, maar hij dat eigenlijk in de toekomst, evenals de voorwaarden die daaraan dan zouden moeten worden gesteld aan een ecooloog wil overlaten, maar de vraag is dan natuurlijk wel welke ecooloog dat dan zou moeten zijn. Ook in die zin is het dus de vraag of het rapport, waarbij de ecooloog overigens zelf ook al aangeeft dat het nog op aantal punten moeten worden aangevuld²⁸, wel rijp is om daarop dan een zorgvuldige besluitvorming te baseren.

In ieder geval is op basis beschikbare gegevens bekend dat met name de plek voor het toekomstige speelbos of zo men wil 'parelsnoer van enkele natuurlijke speelplekken met doorsnede van 20 m), althans als de SMZ dat goed interpreteert, nu net op de plek wil realiseren waar de burcht van een das voorkomt, althans in potentie. Dat dit van nature dan meteen ook de meest geschikte plek is voor een dassenburcht is ook hiervoor al naar voren gebracht, zodat er (naar verwachting) sowieso een sterk negatieve invloed op de functionaliteit van het gebied voor de das zal uitgaan.

Met name bij die positieve effecten kunnen o.i. overigens wel degelijk grote vraagtekens worden geplaatst. Even de veronderstelde positieve effecten op een rijtje (zie ook het: 'Natuurrapport', pag. 64) en dan de kanttekeningen die daarbij kunnen worden geplaatst:

- Uitgegaan wordt van huidige bestemming 'Bedrijventerrein', maar ten eerste is dat al lange tijd buiten gebruik en ten tweede was ook daarbinnen geen bedrijfswoning toegestaan. Bovendien had het terrein na gebruik gewoon moeten worden gesaneerd, waarmee bij tijdelijke exploitatie natuurlijk gewoon rekening had moeten worden gehouden. Vanuit dat perspectief leidt nieuwe woning dus wel degelijk tot een toename van de verstoring. Daar komt ook nog bij dat aan het huidige composteerterrein wel degelijk ook een bepaalde natuurwaarde kan worden toegekend, zoals o.a. aanwezigheid ringslang(en) aantonen (zie overigens ook m.b.t. bepaalde natuurwaarden asfalt/beton ook onderzoeksrapporten voor de Vliegbasis Soesterberg: 'Waar de leeuwerikken zingen....(Ecologisch adviesbureau Van den Bijtel, 2011)');
- Het middels inrichting en beheer creëren van hogere natuurwaarden, dus het opwaarderen en realiseren van natuurdoeltypen. Zonder iets af te willen doen aan huidige beheerder blijft het voor de SMZ wel de grote vraag of deze wel in staat is aan eisen toekomstige beheerplan te voldoen, ook gezien de kennelijk relatief beperkte natuurwaarden van huidige perceel, waar eigenlijk gewoon, althans op bepaalde

²⁸ Zie daartoe ook het Natuurrapport de overzichtslijst op pag. 4.

gedeelten, voor productiebos is gekozen, een en ander dan wel overeenkomstig de daartoe in het 'Natuurbeheerplan 2013 (Provincie Utrecht, 2012)' gegeven natuurdoeltypen. Juist als hij evenwel ook belangstelling voor natuur(ontwikkeling) had gehad, had hij toch ook gezien de ecologische potenties van het gebied, zowel qua aanwezige bodemgradiënten en ook kwel, zelf voor hogere natuurambities kunnen kiezen (zie overigens ook het 'Natuurbeheerplan 2013 (Provincie Utrecht, 2013)', kaartenbijlage 8: Ambitiekaarten');

- Aangegeven wordt dat door herlocatie 'toegestane' gebruiksfuncties, dus intensieve begrazing door paarden, op voor verbindingszones strategische belangrijke locaties de natuurwaarden zullen worden verhoogd, zoals vanuit lokaal als regionaal belang. Hier geldt o.i. wederom dat als de huidige beheerder zich zo bewust is van de ecologische betekenis van het gebied en ook potenties, waarom laat hij dan delen gebied juist begrazen met paarden, die alles tot op bodem kunnen kaalvreten, zeker bij een beperkte oppervlakte. Door daar nu met dergelijke ambities te komen, lijkt het dat iemand nu voor minder optimaal beheer wordt beloond, terwijl hij ook op basis (nieuwe) inzichten natuurlijk zelf hier voor een hogere natuurambitie had kunnen kiezen, zoals bijvoorbeeld ter plaatse thuishorend natuurbos (of gezien beperkt oppervlakte natuurlijk beheerd middenbos), voor zover natuurlijk niet van oud (historisch) hakhoutbos sprake is;
- Er zal een sterk op natuurwaarden gericht beheerplan worden opgesteld. Dat is natuurlijk mooi, maar ten eerste ontwikkelen met name natuurgebied dat aan de wijk grenst zich al fantastisch naar meer natuurlijk bos een ook vochtig schraal grasland en ten tweede is het voor de SMZ nog maar de vraag of het gewenste nieuwe beheer ook via beheerplan kan worden afgedwongen, tenzij daarin bij nalatigheid zware dwangsommen zijn opgenomen, evenals een kettingbeding bij verkoop. Meer in het bijzonder zal met name ook van een begrazing door paarden, waarvan eveneens in het natuurrapport wordt gesproken, een sterke negatieve invloed op bepaalde biotooptypen kunnen uitgaan, zeker ook op de oevers van poelen, dus zonder nadere duiding kunnen ook daar sterk negatieve effecten vanuit gaan;
- Waar bovendien in het geheel aan voorbij wordt gegaan, is dat de eigenaar kennelijk, ook gezien de historie van het gebied, een jager is, met mogelijk ook negatieve effecten op voorkomende soorten. Of wordt tegelijkertijd in anterieure overeenkomst opgenomen, dat er in het gebied niet langer mag worden gejaagd, ook gezien (eventuele) openstelling;

Voorts wordt eveneens gerefereerd aan openbare belang van een (gedeeltelijke) openstelling van het gebied en ook inrichting speellocaties, maar duidelijk zal zijn dat gezien eerdere uitspraken rechtbank in kader o.a. Let de Stigterpad dat aan gegeven activiteiten geen groot openbaar belang kan worden toegekend. Daarnaast zijn is er natuurlijk voor speellocatie ook gewoon een goed alternatief beschikbaar, namelijk het speelveld vlak voor entree Woerd dat gewoon fantastisch als natuurspeelplek kan worden ingericht!

Alhoewel dus met name per activiteit een effect op (mogelijk) voorkomende soorten wordt beschreven, wordt niet tot nauwelijks stilgestaan, met uitzondering dan in algemene zin, bij de daadwerkelijk toetsingcriteria zoals deze voor ook voor de 'EHS-Saldo-toets', voor zover deze dan van toepassing moet worden geacht, stilgestaan, te weten (vergelijk ook: 'EHS-Saldotoets Vliegbasis Soesterberg (Arcadis, 2011)'):

- actuele en potentiële natuurwaarden van het gebied
Delen van het gebied en dan in het bijzonder de 10 ha kennen inmiddels, ook door de inrichting met poelen wel degelijk een hoge natuurwaarde, die door mogelijk gewijzigd beheer, bijvoorbeeld begrazing door paarden en ook jacht wel degelijk negatief kunnen worden beïnvloed. Weliswaar kan dan door herinrichting composteerterrein tot natuur een bepaalde natuurwaarden worden toegevoegd, maar nog afgezien van het feit of beheerder in staat is gegeven gronden adequaat te beheren, staat daar wel een grote verstoring tegenover;
- de robuustheid van het gebied
Duidelijk zal zijn dat door gegeven activiteiten, niet alleen afzonderlijk, maar ook juist ook in cumulatieve zin er wel degelijk de robuustheid van het gebied zal worden aangetast. Nu is het gebied immers grotendeels een rustgebied waar soorten vrijwel ongestoord kunnen leven. Als er dan midden in het gebied een nieuwe woning bij komt, evenals

paardenstal en - weide, naast (natuurlijk) het gebruik van de schaapskooi, ook al is dat dan als opslag, evenals rekenschap wordt gegeven van de al bestaande verstoring die van de woonboerderij van 't Haft (inclusief nieuwe B&B) uitgaat, dan zal van een vrije verplaatsing soorten dus nog nauwelijks sprake zijn;

➤ aanwezigheid van bijzondere soorten

Duidelijk zal zijn, ook op basis van hetgeen in het Natuurrapport, evenals bovenstaande is aangegeven, dat op bepaalde soorten van voorgenomen activiteiten wel degelijk een negatieve invloed kan uitgaan. In het bijzonder geldt dat o.a. ook voor de das, waarvoor het gebied als mogelijke plek van een burcht in gehele verbinding Vechtplassengebied naar Kromme Rijngebied een belangrijke functie kan worden toegekend. Dat geldt mogelijk ook voor andere soorten, zoals o.a. ringslang (en heikikker) en ook hazelworm en patrijs, maar dan zal daartoe wel eerst een gebiedsbrede inventarisatie moeten plaatsvinden;

➤ de verbindingsfunctie van het gebied

Duidelijk zal zijn dat door voorgenomen activiteiten er o.i. wel degelijk een grote verstoring van functioneren ecologische verbindingszone zal uitgaan, juist ook aangezien nieuwe woonhuis midden in het gebied is geprojecteerd.

Bezien we dus gegeven toetsing, dan kan o.i. toch niet anders worden geconcludeerd dat er van voorgenomen activiteiten dus per saldo wel degelijk een significant negatief effect op de EHS uitgaat.

FFW

Zolang er geen gebiedsbrede inventarisatie heeft plaatsgevonden is het o.i. onmogelijk iets te zeggen of door voorgenomen initiatief de overeenkomstig de FFW-wet vereiste 'gunstige staat van instandhouding' al dan niet in geding zal komen.

Tot slot

De SMZ hoopt dat de gemeente gezien de grote (landschaps)ecologische betekenis van het betreffende gebied alsnog tot het inzicht komt, het gebied gewoon te laten zoals het is. Een beheerderwoning is, zoals het beheer van vele terreinen aantoon, niet echt noodzakelijk, ook al aangezien de huidige schaapskooi uitstekend voor opslag noodzakelijk materialen dienst kan voldoen.

Ook bestaat er voor het speelbos een goed alternatief, namelijk natuurlijk speelplek ter hoogte entree.

Verder kan iedereen op zijn klompen aanvoelen, dat als gebied wordt opengesteld, ook al aangezien het gebied direct aan de wijk grenst, dat dat niet alleen een aanzienlijke verstoring door wandelaars met zich mee zal brengen, maar mensen er natuurlijk ook gewoon hun honden gaan uitlaten, ook als dat (eventueel) verboden zou zijn. Dat alles brengt dan o.i. een onaanvaardbare verstoring met zich mee, met name ook voor grotere zoogdieren (ree, das, etc.).

Kortom, gemeente laat het gebied zoals het is en hou het gebied dat thans in eigendom is van de gemeente gewoon in eigendom en draag dan het beheer op basis beheerplan dan eventueel over aan bewoners/UL/LEU en saneer bij voorkeur voormalige composteerterrein of laat het verder aan natuur over²⁹.

²⁹ Een volledige sanering zou dan weliswaar met een kostenpost van 285.000 euro gepaard gaan, maar in eerdere voorstellen gemeente zijn ook alternatieven aangedragen, zoals op bepaalde plekken gaten boren in de asfalt/beton en opbrengen grond, hetgeen euro 50.000 zou kosten. Ook zou kunnen worden gezien of het asfalt/puin/beton niet gezien huidige vraag markt budgettair neutraal kan worden afgezet.

Bijlage 2: Aanvullende informatie en aanbevelingen gebied: Voormalig composteerbedrijf Gemeente Driebergen.

Door: Mirjam van Kouwen (Werkgroep Natuurlijk Zeist-West)
Patrick Greeven (Stichting Milieuzorg Zeist e.o.)

Datum: 9 april 2017

1. Algemeen belang van het voormalig composteerterrein als NNN gebied.

Dit gebied is als ontbrekende NNN-schakel zeer belangrijk. Hier ligt de ecologische verbindingszone tussen Kromme Rijngebied – Faunatunnel A12 – en Hooge Woerd – Langbroekerweteringgebied (zie ook de folder: 'Natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages Zeist Zuid-West, 2009)', evenals de: 'Natuurtoets (AFO, 2016)'). Deze ecologische waarde blijft staan, afgezien van de werkelijke kansen voor realisering van kwelafhankelijke natuurontwikkelingen (zie ook hieronder onder punt 2.5: 'Natuurpotenties')

2. Bevindingen n.a.v. veldbezoek d.d. 30 maart 2017

Mede n.a.v. het veldbezoek komen wij - samen met nader verzamelde informatie - tot de aantal bevindingen, die hierna hoofdstuksgewijs aan de orde komen.

2.1 Groot probleem: Gebiedseigen kwelwater en gebiedsvreemd (grond) water in en mogelijk ook rond het composteerterrein

Voor dit aspect hebben we ons nader geïnformeerd naar aanleiding van de bijeenkomst en het veldbezoek aan het voormalig composteerterrein met Arie Swaan op 30 april jl. Tijdens het veldbezoek bleek een zeer hoge pH in het (grond)water tot pH 8.5. De natuurontwikkelingsstukken met de poelen daarnaast hebben de te verwachten pH-waarden 6 en 7, behorend bij goed kwelwater.

Invloed waterbeheer op de zone van het composteerterrein en aanvulling RAVON.

Er is gesproken met Arjan Koerhuis (HDSR) over de relatie waterbeheer en de stand van zaken met het water rond het composteerterrein. Verder is er contact geweest met RAVON Utrecht (Wim de Wild) over het belang van een nieuwe poel voor de doelsoort kamsalamander. Samen met onze eigen (gebieds)kennis en betrokkenheid bij de diverse onderzoeken voor maatregelen verdrogingsbestrijding (waaronder dat naar de: 'Hooge Woerd- Rijnwijk (Grontmij, 2003)' komen we tot de volgende opmerkingen en conclusies:

2.2 Invloed Hooge Woerdwetering op grondwaterstand voormalig composteerterrein.

De Hooge Woerdwetering voert het water van de (diep)drainage van de wijken van Driebergen-West af naar de Kromme Rijn. Naar alle waarschijnlijkheid is dit een structurele factor die grote invloed heeft op de verminderde kweldruk en het geconstateerde lage grondwaterpeil van het lager gelegen voormalig composteerterrein (zie ook Bijlage 1: 'Onderbouwing noodzaak eco-hydrologisch onderzoek').

Wel is het zo dat de grondwaterstand in dit gebied in belangrijke mate wordt bepaald door het grondwater. In deze zone kan het gehanteerd oppervlaktewaterpeil in de watergangen daar nauwelijks invloed op uitoefenen, aldus Arjan Koerhuis (HDSR). De Driebergse Meer wordt hooguit gebruikt om het overtollige water af te voeren en dat lukt het waterschap al moeilijk (Streefpeil in rapport uit 2003 voor Driebergse Meer: Zomerpeil 1.35 NAP+, Winterpeil 1.15 NAP+).

2.3 Géén menging van goed gebiedseigen water met het gebiedsvreemde grond- en oppervlaktewater in het voormalig composteerterrein.

Dit moet uitgangspunt zijn bij de inrichtingsmaatregelen voor het nieuwe natuurontwikkelingsgebiedje.

Na de diverse pH-metingen van het water in de poelen in de omgeving en van het (grond)water in de boringen van de composteerterrein is er hydrologisch gezien o.i. maar

één optie: Voorkom dat er door veranderingen in waterbeheer rondom en in het composteerterrein er menging van het naastliggende gebiedseigen kwelwater kan plaatsvinden, in ieder geval zolang de hoge pH zoals deze hier is geconstateerd op een onnatuurlijke oorsprong is terug te voeren.

2.4 Nader inzicht en onderzoek is nodig op de hydrologische relaties.

Daarbij zijn de volgende vragen belangrijk.

- Trekt een nieuwe diepe poel het water aan uit de goede naastliggende natuurgebieden? (menging goed kwelwater met gebiedsvreemd water). Een diepe poel werkt drainerend op de directe omgeving. Wat zijn de consequenties voor nat schraalgrasland dat kwelwater tot in de wortelzone nodig heeft. Waar kies je voor?
- Wat is de relatie tussen de waterstromen vanuit terrein helofytenfilter en composteerterrein. Hier ligt mogelijk een ondergrondse hydrologische relatie vanwege de oude rabatten. Blijft er dan altijd toevoer van gebiedsvreemd en vervuild water richting het lager gelegen composteerterrein vloeien?
- In hoeverre zal water uit bovenliggende waterstromen structureel water aanvoeren met een te hoge pH-waarde voor een kwelgebied?
- In hoeverre is er een blijvend negatieve beïnvloeding van de kwaliteit van het grondwater door de aanwezigheid van gebiedsvreemd, deels nog aanwezige verontreinigde grond? Dit is niet ondenkbaar en bepalend voor de hydrologische en floristische potenties van dit gebied: Kortom: welke natuurdoeltypen zijn uiteindelijk haalbaar?.
- RAVON: de doelsoort Kamsalamander is hier op korte en middellange termijn niet te verwachten. De heikikker is wel een soort die hier voorkomt, maar die zit in slootjes met een lage pH. De te graven poel is dus niet geschikt voor de heikikker. De meeste amfibieën zullen een poel met een te hoge pH, niet gebruiken als voortplantingsplek. Geschikte poelen liggen al in de directe nabijheid.
- Met stuwtjes zou het water in de sloten hoger opgezet kunnen worden. Betekent deze maatregel een extra buffering van water met een te hoge pH-waarde? Ook dit heeft een negatieve invloed heeft op de kansen voor natuurontwikkeling. Bovendien zijn de oude bomen die hier staan, al jaren ingesteld op de huidige situatie. Kunnen de bomen dit hogere peil verdragen? Het effect van opzetten van het waterpeil op de bomen moet ook nader onderzocht worden.

2.5 Grote vragen bij de kwaliteit en afronding van de sanering van het hele terrein

De gemeente heeft het terrein gedeeltelijk 'gesaneerd', maar duidelijk is dat er nog veel gebiedsvreemde materiaal in de bodem zit. Is er eigenlijk een goed bodemonderzoek geweest voor het gehele terrein? Is dat beschikbaar? Moet hier een 'schone grondverklaring' afgegeven worden? Controleert de Milieudienst dat of regelt de gemeente dat zelf? Is duidelijk dat er niet nog meer vervuiling inzit?

Behalve dat hier een wisselende bodemopbouw en waterhoogtes zijn (zie ook de bodem- en grondwatertrappenkaarten, schaal 1:10.000 bijlage 3) die in het kader de 'Herinrichting Groenraven-Oost' zijn opgesteld, is het duidelijk dat er nog steeds heel veel van de sanering niet klopt. Het is een stuk grond waar met grof en fijner puin (en wat nog meer voor toevoegingen in die tijd) de bodem is 'voorbewerkt' voor het storten van het asfalt en het plaatsen van de betonplaten. Daarom zijn wij van mening dat hiernaar nog een nader (bodem)onderzoek moet komen. En voor zover er nog puin in de bodem of anderszins aanwezig is, deze ook nog moeten worden afgevoerd. Dit om de potenties zoals deze hier van nature aanwezig zijn voor natuurontwikkeling optimaal te kunnen benutten (zie ook verder onder punt 2.5: 'Natuurpotenties').

2.6. Bodemreliëf respecteren

Bovendien is er onlangs grond van elders aangevoerd, die niet op het terrein mag worden verwerkt op advies AFO niet op het terrein zelf is verwerkt, maar op dat gedeelte waar de sanering van de asfaltweg heeft plaatsgevonden. Gezien de herkomst van die grond is eerder door de ODRU geadviseerd die aangevoerde grond hier alleen tijdelijk op depot te zetten, maar niet te gebruiken (zie ook het Advies van de ODRU, d.d. 16 febr. 2016). Door de grond hier te deponeren is bovendien ter plaatse nu een soort van dijklichaam ontstaan, hetgeen tot een onnatuurlijke hoogte in het terrein heeft geleid.

2.7 Natuurpotenties

Het gebied ligt zoals bekend in een kwelzone van de Utrechtse Heuvelrug evenals op de (bodem)gradiënt zoals deze vanaf de Heuvelrug naar het KR-gebied aanwezig is, waardoor afhankelijk van de bodemomstandigheden, waterstand en aanwezigheid van kwel, diverse vegetatietypen/natuurdoeltypen mogelijk zijn.

Voor zover haalbaar gaat na de verwijdering van alle puin, onze voorkeur uit naar de ontwikkeling van het natuurdoeltype: 'Nat schraalgrasland' (zie in deze ook Bijlage 2: beheertypenkaart uit het 'Natuurbeheerplan Provincie Utrecht 2018') en anders 'Vochtig schraalgrasland'. Op basis van bodemboringen is tijdens het veldbezoek van 30 maart jl. geconstateerd dat de grondwaterstand onder het composteerterrein op dit moment relatief laag is, zeker voor het voorjaar. Maar er zou wel kunnen worden gekeken hoe deze kan worden geoptimaliseerd (zie ook bovenstaande tekst), ook rekening houdend met de oude bomen. In ieder geval is het zo dat op relatief geringe diepte er reeds een gereduceerde bodem aanwezig is, hetgeen in ieder geval duidt op relatieve hoge grondwaterstanden in het (recente) verleden.

2.8. Monitoring van belang

Na de uiteindelijke inrichting, zal de ontwikkeling van de natuur van het gebied én de waterkwaliteit gevolgd moeten worden. In het begin is hier zeker pitrus te verwachten, vaak een beginstadium van natuurontwikkeling in geroerde grond. De natuurontwikkeling moet zijn kans én de tijd krijgen. Open weidelandschap omzoomd met struiken en bomen (zie voorstel Arie) zou de basis voor het beheerplan moeten worden. Verdere bosvorming moet voorkomen worden. Het is interessant hoe in de wisselende ondergrond een gedifferentieerde vegetatie zal kunnen ontstaan. Misschien dat later een nieuwe poel wel een goede toevoeging is voor de natuurwaarden in dit gebied....

2.9. Onmisbare documentatie: het rapport: 'Hooge Woerd- Rijnwijck, maatregelen voor verdrogingsbestrijding (Grontmij, 2003)', Opdrachtgever: Dienst Landelijk Gebied, Provincie Utrecht.

In deze nota staan goede beschrijvingen en kaarten in de bijlagen van huidige situatie bodem, waterhoogten, streefbeelden (Unat's), hydrologische modellering, De peilbuizen in het gebied komen uit deze onderzoeksperiode. We hebben al eerder gewezen op het belang van dit rapport, dat beschikbaar zal zijn bij de provincie. Via We Transfert sturen wij aan alle betrokkenen een samenvatting van de details van de kaarten over de huidige waarden van Hooge Woerd e.d.

3. Conclusie

1. Uit bovenstaande blijkt, dat wij nu geen goed oordeel kunnen geven over het voorgestelde inrichtingsplan van Arie Swaan.
2. **In ieder geval moet voorkomen worden dat door inrichtingsmaatregelen het goede kwelwater uit de naastliggende natuurgebieden vermengd wordt met de voor kwelnatuur ongeschikte waterkwaliteit in en rond het composteerterrein.**
3. Om tot een goede afweging te kunnen komen voor een inrichtingsplan en het bijbehorende beheerplan, zijn de volgende stappen noodzakelijk:

A. Stap: sanering van het composteerterrein moet verder worden uitgevoerd.

1. De sanering is slechts voor een deel uitgevoerd en moet nog afgerond worden. Het asfalt en de betonplaten zijn weg, maar slechts een deel van het puin is verwijderd. Een deel van de geconstateerde vervuiling is afgegraven. Al het gebiedsvreemde materiaal moet afgegraven en afgevoerd worden.
2. Door de rabatstructuur (bijlage 4) is voor de aanleg van het composteerterrein het oorspronkelijke bodemreliëf geëgaliseerd: er is naar verwachting en blijkens boringen zeer veel baksteenpuin en grof puin nog in dit deel blijven liggen
3. Het meest westelijke stuk van het voormalig composteerterrein (ten westen van het werkpad richting Rijssenburgerweg) is een verrommeld stuk. Ligt hier ook nog gecomposteerd groenafval opgeslagen?
4. De verharding op aangelegde werkpaden is maar ten dele verwijderd en afgevoerd.
5. Er is op het terrein onlangs nieuwe grond op depot gezet, die feitelijk op voorschrift van de ODRU nog moet worden afgevoerd (een nieuwe sanering dus....)

Stap B: daarnaast is een eco-hydrologisch onderzoek noodzakelijk.

1. Kwelwaterkwantiteit
Wat is de invloed van de Hooge Woerd Wetering (stedelijk waterbeheer) op de kwelstromen, en de grondwaterhoogte zoals deze thans op het composteerterrein voorkomt?
2. Grondwater- en oppervlaktewater kwaliteit:
 - Welke oorzaken en factoren zijn verantwoordelijk voor de onnatuurlijk hoge pH in dit gebied?
 - Wat is de invloed van het drainagewater uit Driebergen-West en het Biezenveld?
 - Wat is de (tijdelijke of blijvende) invloed van puinrestanten (baksteen en grof puin) op de waterkwaliteit?
3. Hoe kan de eco-hydrologische situatie verbeterd worden, ook gezien de algehele hydrologische situatie zoals deze in het gebied thans voorkomt (zie ook het rapport: 'Hooge Woerd - Rijnwijck, Maatregelen ter bestrijding van de verdroging (Grontmij, 2003)')?
4. Hoe lang zal nog nalevering van kalk (vanwege hoge pH) en andere stoffen plaatsvinden, voor zover dit een onnatuurlijke oorzaak heeft?
5. Wat zijn de potenties voor natuurwaarden in de huidige situatie en kunnen deze door bepaalde maatregelen (verdere sanering en optimaliseren grondwaterstanden) nog verder geoptimaliseerd worden?
6. Heeft de natuur en een zorgvuldig beheer een zelfreinigende werking op de restanten gebiedsvreemd materiaal in de bodem?

7. Wat is de invloed van een (diepe poel) op de mogelijkheden van terrestrische kwelvegetatie (nat schraalgrasland)?
8. Kan gezien de te verwachten waterkwaliteit, de te graven poel in de praktijk werkelijk een voortplantingsfunctie hebben voor amfibieën en andere dieren die aan water gebonden zijn voor hun voortplanting (libellen)?

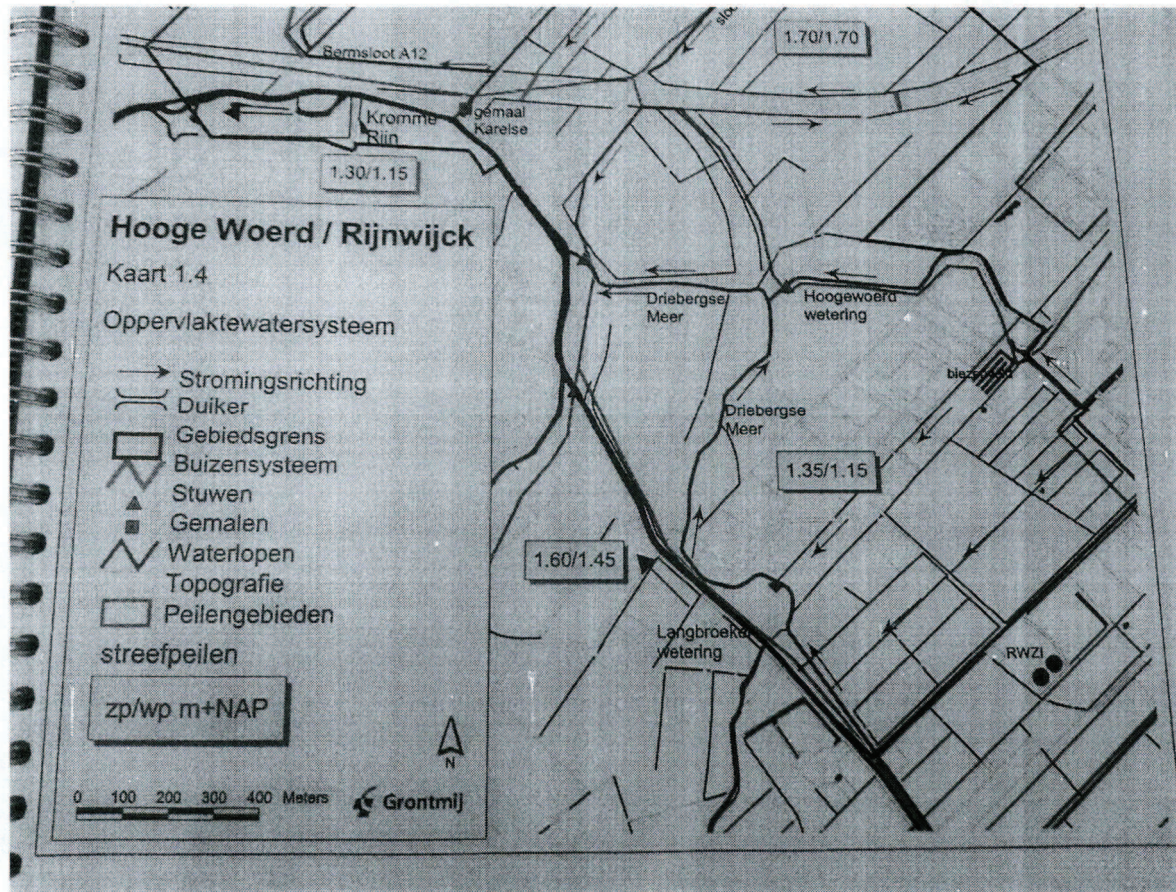
Stap C (ná A en B): een goed afgewogen inrichtingsplan en beheerplan maken

Dus we kunnen nu niet goed inhoudelijk reageren op het nieuwste inrichtingsvoorstel van Arie Swaan. Dat zou onzorgvuldig zijn.

4. **Bijlagen** voor de onderbouwing van de noodzaak van een eco-hydrologische onderzoek naar de te verwachten natuurlpotenties en het herstel van potenties op voormalig composteerterrein van de gemeente Driebergen.

4.1 Het stedelijk waterbeheer is mogelijk de structurele oorzaak van de onverwacht lage grondwaterstand en de onverwacht slechte grond- en oppervlaktewaterkwaliteit op en langs het voormalig composteerterrein.

Bron: rapport Hooge Woerd – Rijnwijk
Maatregelen voor de verdrogingsbestrijding. Grontmij, mei 2003
Detail uit de Bijlagen kaart 1.4 van het rapport.

Invloed van de (diep)drainage van de nieuwe wijken

De wijken van Driebergen-West worden (diep?) gedraineerd om voldoende drooglegging te krijgen voor bebouwing. Op deze kaart is goed te zien dat een de drainage (kwelwater) op de

grens naar het buitengebied opgevangen wordt en via de Hoogewoerdwetering versneld wordt afgevoerd naar de Driebergse Meer en Kromme riijn. De strook van het helofytenfilter en het composteerterrein liggen in elkaars verlengde beneden de Hoogewoerdwetering. Welke invloed heeft deze situatie op het grondwaterpeil in het buitengebied? Waaronder het composteerterrein.

Hoe schoon is het water uit het Biezenveld – Helofytenfilter?

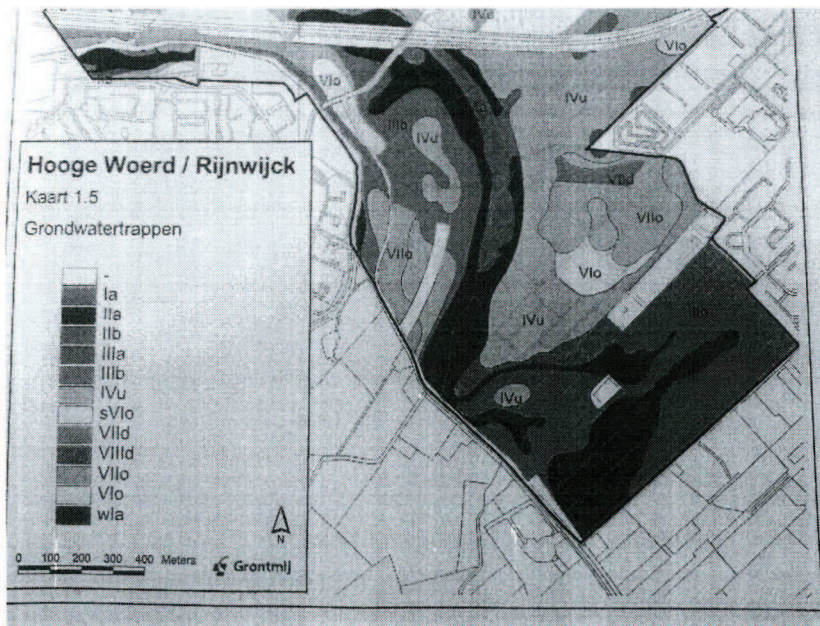
Hoe wordt dit water afgevoerd? Via de Hoogewoerdwetering of via een sloot langs het composteerterrein. (zie pijlen); reinigt dit veld alleen het regenwater uit het gescheiden rioolsysteem of ook uit de riooloverstorten? Hoe is de mogelijke relatie met het grondwater onder het lager gelegen voormalig composteerterrein. (via oude rabatgreppels?) Wat is de waterkwaliteit van het water uit de helofytenfilter?

Overigens: Driebergen West heeft al een oud gescheiden rioolsysteem (naar verwachting zonder 'first flush' (verbeterd gescheiden rioolsysteem met eerste afvoer naar RWZI). Er komt hoe dan ook diffuse vervuiling uit de wijk via de kolken in de biezenveld. Niet alle vervuiling zal door de biezen verwijderd worden. (vergelijking met randsloot Zeist-West)

4.2: 'Natuurdoeltypenkaart' uit het Natuurbeheerplan 2018

4.3: De grondwatertrappenkaart (bijlage uit het rapport 'Rijnwijk en Hooge Woerd', Maatregelen voor verdrogingsbestrijding Grontmij 2003

Op deze kaart is de
voormalige
meanderende Rijn
goed te zien.

De bodem is zeer divers, zowel wat betreft grondwaterpeil als aanwezige grondsoorten.

Dat geeft goede kansen voor gevarieerde natuurwaarden.

4.4 Rabatten

Rabatten zijn langwerpige ophogingen die gelegen zijn tussen greppels. De natheid van het gebied bepaalde de breedte van de rabat en de afmetingen van de greppels. De grond die uit de greppels afkomstig is, wordt gebruikt om het rabat mee op te hogen. De greppels zorgen voor afwatering. Voor de ontwatering bij bosbouw blijven de greppels open. (te herkennen in grienden, hakhoutbossen en bosbouwvakken)

Ontginning weidegebied met rabatten

In 1122 werd de meanderende Rijn afgedamd bij Wijk bij Duurstede. De Rijn veranderde in de Kromme Rijn en de ontginning van het stroomgebied van de Rijn kon beginnen. Bij de middeleeuwse ontginning van het natte weidegebied van Langbroekerwetering- en Kromme Rijngebied werden wilgentenen gelegd onder het waterniveau van de greppels (circa 1x1x1 m) en een deel van de uitgekomen grond weer teruggelegd in de greppel. De rest werd voor de ophoging van de naastliggende grond gebruikt. De wilgentenen blijven onder water intact en zo werd een drainage geregeld van het weidegebied, waarbij ook de grond boven de greppels beschikbaar bleef voor beweiding.

Hoogtekaart laat de rabarstructuur mooi zien

Op bijgaande hoogtekaart is De Hooge Woerd, De Woerd en een deel van het buitengebied van Driebergen West goed te zien. Bij de natuurstrook met poelen (compensatie voor de uitbreidingen van Driebergen-West) is de ontginningsstructuur met rabatten nog goed te herkennen. De Driebergse Meer voert het water uit de rabatten en sloten uiteindelijk af via de Kromme rij. (bijlage 1) Er is nog wel sprake zijn van een nat en droger gradiënt, maar de drainerende werking van de wilgengreppels zal verminderd zijn en het wilgenhout in de loop van de eeuwen gedeeltelijk verteerd. Grondboringen wijzen hierop.

Rabatstructuur onder het composteerterrein.

Onder het helofytenfilter tot en met composteerterrein was oorspronkelijk een rabatstructuur die doorliep tot de Driebergse Meer.

Deze voormalige slenk van de voormalige rijn voert het overtollige water af naar de Kromme Rijn.

Voor de aanleg van het composteerterrein lijkt het aannemelijk dat veel puin is aangevoerd om de grond te egaliseren vóór de asfaltering.

4.5: Kaartmateriaal huidige situatie uit diverse rapporten (via We transfer verstuurd)